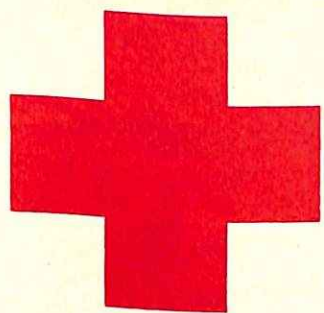

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1964

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Ο
ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΥΛΟΣ Α΄.

1 Ἀπριλίου 1947-
6 Μαρτίου 1964

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ

Στίχοι: ΣΠ. ΠΑΝ.

(Χαρούμενα σε μέτρια ρυθμική άγωγή)

Μουσική: ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΩΚΟΥ

Πά ει, πέ ραδ' ο χει μω νας. Έχουν πλώθει
 πιά τὰ χιό νια. Νά τὰ ρό θα, νά τὰ κρί να
 νά τα και τὰ χε ηί δό νια. Πώς γε μι σαν
 (αργότερα) (στο I tempo)
 μαρ γα ρι τες κι'α νε μω νες ο ηι οι κάμποι,
 πώς ζα δτε ρω θε κι'ο η ήλιος πώς ζε σται νει
 (ζωηρό και γρηγορώτερα)
 και πώς ηα μπει! Ά νοι ξι. Ζωντα νε
 με νη ο ηη η Πάα οι καρ τε
 ρει της Ά νά στα της τη
 με ρα τη με γά ηη να χα ρη.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την ύψηλην προστασίαν της Α. Μ. του ΒΑΣΙΛΕΩΣ και την επίτιμον Προεδρίαν της Α. Μ. της ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 — 1941 • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 19ον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1964 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 7

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό την εποπτείαν του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως άρθρον 6 Α. Ν. 1091.: Διευθύνσεις Περιδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ,

Δώρα 8' Ιστρία 22. • Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 και Σόλωνος

Τιμή Φύλλου Δραχ. 1,50 — Έτησία συνδρομή Έστω. Δραχ. 12. Έξωτ. 10 σελλήνια ή 2 δολάρια

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμεν θερμώς: α) Τους καθυστερούντας την εξόφλησιν της προς το περιοδικόν όφειλής των, όπως επισπεύσουν ταύτην, β) όπως τὰ εμβάσματα αποστέλλωνται άπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ.	2
» ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ.	2
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Ό Βασιλεύς Παύλος.	3
ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ένας ευεργέτης της Έλ- λάδος	4
ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ό Βασιλεύς Παύλος και τò παιδικò βιβλίο	4
Κ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ: Τò Χρέος	5
Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Τò Θεϊον Δράμα	6
Φ. Π. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ: Παγόβουνα	8
Ν. Π. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Η σωματική δύναμις των ζώων	9
Γ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: Τò τριζόνι	10
ΕΥ. Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ: Η ενέργεια — Αι μορφαι της ένε- ργείας — Τὰ είδη της ενεργείας	11
MAR. FORDE: Η σκάφη της Κυρά-Λου (Μετάφρασις ΜΕΡ. ΟΙΚ.)	12
ΜΕΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ: Φώς ήλαρό	12
ΚΩΝ. Δ. ΚΟΛΟΒΟΥ: Πέλοπας και Οινόμαος	13
ΑΝΤ. DE SAINT-EXUPÉRY: Τὰ πρώτα μου σχέδια (Με- τάφρασις ΚΩΤΙΑΣ ΡΟΔΙΑΔΗ).	13
ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ ΣΑΡΑΝΤΗ: Ό Μακεδονομάχος	14
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ό Έρρίκος Ντυνάν και τò Βραβείον Νόμπελ	15
» Η άπονομή διπλωμάτων Νοσοκόμων	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Είκόνες	16
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. και Ε.Ε.Σ.Ν.	18
Α. ΚΟΥΜΕΤΑΚΗ: Περσεφόνη	20
ΛΟΥΛΑΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗ: Τò καναρίνι	21
ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ: Δέησι στο Χριστό για τόν Πιλάτο	21
Σ.Π.: ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ (Βιζυηνός, Μωραϊτίδης, Βηλαράς)	22
ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ: Παιδικò θέατρο	24
ΠΑΠΠΟΥ - ΠΙΑΓΙΑΣ: Έμμετρες συμβουλές	25
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ιστορικές χρονολογίες	25
ΣΠ. ΑΥΛΟΝΙΤΗ: Άθλητική ζωή	26
ΔΑΝΑΟΥ: Τò γαϊδούρι του Μπουριντάν	27
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ:	28
ΕΚΤ. ΜΑΛΟ: Χωρίς οικογένεια	29
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ:	30
Α.Β. - ΣΠ. ΠΑΝ. - ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΩΚΟΥ: Στίχοι — Μου- σική στα έσώφυλλα	
MESSAGE BY H.M. THE KING CONSTANTINE	2
» » THE PRIME MINISTER Mr. PA- PANDEOU.	2
E.P. PHOTIADES: King Paul	3
ST. SPILIOPOULOS: A benefactor of Greece	4
SP. PANAYOTOPOULOS: King Paul and the child- ren's book	4
K. ANGELIDES: The Debt.	5
K. PAPAPANAYOTIS: The divine drama	6
F. P. CARAPIPERIS: Icebergs	8
N.P. DEMITROKALLIS: The animals' bodily strength.	9
G. STAVROPOULOS: The cricket	10
E. S. STAMATIS: The energy — The forms of energy — The sorts of energy	11
MAR. FORDE: The tub of Madam Lou (translation by MER. HEK.)	12
MEROPI HEKONOMOU: Enchanting light	12
C. D. COLOVOS: Pelops and Henomaos	13
ΑΝΤ. DE SAINT-EXUPÉRY: My first drawings (tran- slation by KOTIA RODIADES)	13
GALATIA SARANTI: The Macedonian fighter	14
EDITORIAL: Henri Dunant and the Nobel Prize	15
» The award of Diplomas to the Nurses	15
J.R.C. GROUPS ACTIVITIES: Pictures	16
H.R.C. and J.R.C. MOVEMENT and ACTIVITIES	18
A. COUMETAKI: Proserpine	20
LOULA KASSIMATI: The canary	21
ST DAFNIS: Prayer to Christ for Pilatus	21
S.P.: ANTHOLOGY (Viziinos, Moraitidis, Vilaras)	22
STELIOS SPERANTZAS: Theatre for children	24
GRANDFATHER-GRANDMOTHER: Advise in verse	25
EDITORIAL: Historical Dates	25
SP. AVLONITIS: Athletic Life	26
DANAOS: Buridan's Ass.	27
READERS' CONTRIBUTION:	28
HECTOR MALO: Without Family	29
PUZZLES:	30
A.B. - SP. PAN. - ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΩΚΟΥ: Verse-Music in the inner cover	

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Μετά την όρκωμοσίαν του, ο νέος Βασιλεύς Κωνσταντίνος ἀπηύθυνε το κάτωθι διάγγελμα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν:

Σκληρὰ καὶ ἀδυσώπητος ἡ μοῖρα μοι ἐπεφύλαξε νὰ σᾶς ἀναγγεῖλω τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ Βασιλέως Πατρὸς μου. Τὸ πρᾶττον μὲ σπαραγμὸν ψυχῆς. Ἡ πρώτη μου σκέψις ὡς Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων στρέφεται πρὸς τὸν Λαόν μου. Ἐκφράζω τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην ἐμοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας μου διὰ τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποῖαν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς περιέβαλε τὸν Πατέρα μου. Τὴν ἀγάπην αὐτοῦ ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἠσθάνετο μέχρι τῶν τελευταίων του στιγμῶν νὰ τὸν περιβάλλῃ θερμῇ καὶ στοργικῇ.

Ἀς διατηρήσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας βαθεῶς κεχαραγμένην τὴν μορφήν Του. Συνδυάζει τὴν ἡρεμίαν, τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ἀγάπην μὲ τὴν φρόνησιν, τὴν δραστηριότητα καὶ τὴν θέλησιν. Ὑπῆρξεν ἄξιός τῆς Πατριδος καὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἀνῆλθεν εἰς τὸν Θρόνον μιᾶς Ἑλλάδος αἰμασσοῦσης καὶ ἐρειπωμένης. Εὐθὺς ἀμέσως τὴν ὠδήγησεν ἐπιτυχῶς, μὲ σωφροσύνην καὶ σοφίαν, μέσῳ νέων φρικτῶν ταλαιπωριῶν, καὶ ἠτύχησε νὰ τὴν ἴδῃ εὐτυχῇ, προοδεύουσαν ἐν δημοκρατίᾳ καὶ μὲ αἰσιον τὸ μέλλον.

Διαδέχομαι εἰς τὸν Θρόνον τὸν Πατέρα μου μὲ στερεὰν ἀπόφασιν νὰ ἀκολουθήσω πιστῶς τὸ ὑψηλὸν παρδειγμὰ Του καὶ νὰ ἐμπνέωμαι πάντοτε κατὰ τὴν ἐκπληρώσιν τῶν συνταγματικῶν καθηκόντων μου ἀπὸ τὰς ἀρετὰς Του. Ὑπόσχομαι νὰ ὑπηρετήσω τὴν Πατρίδα ἀφωσιωμένος ὁλοφύχως καὶ μὲ ὅλας μου, τὰς δυνάμεις φροντὶς ἀγρυπνίας τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Μοναδική μου σκέψις καὶ φροντίς θὰ εἶναι εἰς πᾶσαν περίστασιν τὸ ἀληθὲς καὶ ὑπέρτατον συμφέρον τῆς Πατρίδος μας.

Ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ τέλους, μετέφερα εἰς τὸν Πατέρα μου τὰς θερμὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης καὶ τὰς πρὸς τὸν Ὑψίστον δεήσεις τὰς ἀναπεμφθείσας ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, τῶσον εἰς τὴν Πατρίδα ὅσον καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης. Μοὶ ἀπήντησε: «Τοὺς εὐχαριστῶ καὶ τοὺς ἀποχαιρετῶ». Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος σᾶς εὐχαριστεῖ καὶ σᾶς ἀποχαιρετᾷ.

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Τὸ Κεντρικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ συνελθὼν ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τῆς Α.Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ

ὠπηλοῦ Προστάτου αὐτοῦ καὶ φωτεινοῦ ὁδηγοῦ τοῦ ἔθνους εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τῆς προόδου καὶ τῆς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος καὶ τῶν εὐγενεστέρων ἀνθρωπιστικῶν ιδεῶν ἀφοσιώσεως καὶ αὐτοθυσίας.

Ψ η φ ι ζ ε ι

ὅπως, ἐκφράζον τὴν βαθυτάτην ὁδύνην τῆς Ἑλληνικῆς Ἐρυθροσταυρικῆς Οἰκογενείας διὰ τὴν τελευταίαν τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως,

α) Ὑποβάλλῃ εὐλαβῶς τὰ ὁλόφυχα συλλυπητήρια αὐτοῦ εἰς τὴν Α.Μ. τὸν ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ καὶ τὰ Μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας.

β) Μετάσχῃ τοῦ ἔθνικο πένθους μεθ' ὅλων τῶν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Τμημάτων καὶ Ἰδρυμάτων αὐτοῦ, τῶν Σωμάτων τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν καὶ Ἐθελοντῶν Σαμαρειτῶν καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.

γ) Ἐπρωθῶσι μεσιτικοὶ αἱ Σημαῖαι ὅλων τῶν κλιμακίων τοῦ καὶ φέρηται πένθος ταινία ἐπὶ τῶν ἐπισήμων Σημαίων τῶν Σωμάτων τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν, τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τῶν Ἐρυθροσταυρικῶν Νεότητος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ πένθους.

δ) Ἀκολουθήσῃ τὴν ἐκφορὰν τοῦ ἐκλιπόντος Σεπτοῦ Ἀνακτος δι' ὅλων τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἀντιπροσωπειῶν τῶν ἀνωτέρω Σωμάτων.

ε) Ὑποβάλλῃ εὐλαβῶς τὸ παρὸν Ψήφισμα εἰς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα Κωνσταντίνον καὶ εἰς τὴν Α.Μ. τὴν Βασίλισσαν Φρειδερίκην, Ἐπίτιμον Πρόεδρον τοῦ Ε.Ε.Σ.

στ) Νὰ ἰδρῶσῃ «Ἐπαθλα Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου» ἀπονέμωμενα κατ' ἔτος καὶ ἑσσεῖ εἰς τὸν πρωτεύοντα ἐκ τῶν ἀπολυομένων ἐξ ἐκάστης τῶν Σχολῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ διακρινόμενον ἐπ' ἀρετῇ καὶ ἀφοσίωσει εἰς τὰ εὐγενῆ ἀνθρωπιστικά ἰδανικά καὶ εἰς πάντα Ἑλληνικὰ ἔθελοντὴν Αἰμοδότην συμπληροῦντα πεντήκοντα ἐθελοντικὰς προσφοράς αἵματος εἰς τὰ Κέντρα Αἰμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ κ. Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Γεώργιος Παπανδρεὺς ἐξ ὀνόματος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπηύθυνε τὸ ἀκόλουθον διάγγελμα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν:

«Μὲ ἀπειρον ὁδύνην ἡ Κυβέρνησις ἀναγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως Παύλου. Ἐπάλαισεν ἡρωϊκῶς πρὸς τὸν θάνατον καὶ τελικῶς ὑπέκυψε εἰς τὴν κοινὴν Μοῖραν τῶν ἀνθρώπων.

Ἦτο ἀληθὴς Βασιλεὺς. Ἡ Ἀπλότης, ἡ Ἀγαθότης, ἡ Ἀρετὴ, ἡ Ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθήκον καὶ τὸν Λαόν τὸν ἐχαρακτήριζον. Καὶ ἦτο γενναῖος.

Ἦτο ἀπολύτως ἀδιάφορος πρὸς τὸν φυσικὸν κίνδυνον καὶ πάντοτε πρόθυμος εἰς τὴν θυσίαν. Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐχθρικής κατοχῆς, ὡς Διάδοχος, εἶχεν ἐπιμείνει νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇ τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως. Καὶ βραδύτερον, εἰς τὰς σκλη-

ρὰς ἡμέρας τῶν ἐσωτερικῶν δοκιμασιῶν, ὡς Βασιλεὺς, ἐνδύσκειτο, συνεχῶς, ἐν μέσῳ τῶν στρατιωτῶν μας, οἱ ὁποῖοι ἐμάχοντο διὰ τὰς ἐπερασιπύουσας τὴν αἰωνιότητα τῆς Ἑλλάδος.

Ὡς Ἀρχηγὸς Οἰκογενείας ἦτο ὑπόδειγμα. Ἀμοιβαία λατρεῖα συνέδεον ὅλα τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας.

Καὶ ὡς ἄνθρωπος ἦτο πολυαγάπητος. Καὶ ἐὰν δὲν εἶχε γεννηθῇ Βασιλεὺς, τοῦ προσέδιδεν ἡ ἀπλὴ ἀνθρωπίνη φύσις Του Ἀρχοντικὸν Βασιλικὸν μεγαλεῖον.

Ἀπέρχεται τοῦ κόσμου συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν ἄπειρον ἀγάπην καὶ τὴν συντριβὴν τοῦ Λαοῦ.

Πρὸς τὴν Βασίλισσαν, καθὼς καὶ πρὸς ὅλα τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογε-

νείας, τῶν ὁποίων συμμεριζόμεθα τὴν συντριβὴν, ἡ Κυβέρνησις ὑποβάλλει βαθύτατα συλλυπητήρια.

Ἀνέρχεται εἰς τὸν Θρόνον ὁ Διάδοχος Κωνσταντίνος. Νέος, ἀκτινοβολῶν ὕψους καὶ δυνάμιν, Ὀλυμπιονίκης, κατέχεται ἐπίσης ἀπὸ βαθὺ αἰσθημα ἱστορικῆς εὐθύνης, ἀπὸ συνείδησιν Δημοκρατικοῦ Βασιλέως, ἀπὸ ὀριμότητα κρίσεως, ἡ ὁποία ἐμπνέει ἐμπιστοσύνην διὰ τὸ μέλλον.

Ἡ Κυβέρνησις, ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, εὐχεται εἰς τὸν νέον Βασιλέα, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Βασιλείας Του, δόξαν διὰ τὸ ἔθνος, εὐμερίαν διὰ τὸν Λαόν, εὐρύθυμον λειτουργίαν τοῦ Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος καὶ ἀνέφελον προσωπικὴν εὐτυχίαν».

* Ἡ ὁρκωμοσία τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ

«Ἀνδρῶν διζαίων χρόνος σωτῆρ ἀριστος».

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

Θάνατος τοῦ εὐγενοῦς Ἡγεμόνος μᾶς ὑπενθυμίζει, ὅτι σπανίως λαοὶ ἠτύχησαν εἰς ἀνωτάτους ἀρχοντας καὶ μάλιστα εἰς συνεχῇ ἀνωτάτην ἡγεσίαν, - ὅπως οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς συντάξεως τῶν εἰς κράτος. Ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὁ Ἰωάννης Καποδιστριας, εἶναι ὁ κλασσικὸς τύπος τοῦ «ἀγαθοῦ δεσπότη» τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος πού ἐπεβίωσεν εἰς τὸν δέκατον ἑνατον: Παραλαμβάνει αἵματα, ἐρείπια, συμφοράς, ἐμφύλιον πόλεμον καὶ τοὺς τυράννους εἰς μερικὰ σημεῖα τῆς μικρᾶς περιοχῆς πού ἀπέτελεσε τὴν ἐλευθέραν ἑλληνικὴν πολιτείαν. Καὶ τὴν στιγμὴν πού δολοφονεῖται ἔχει δημιουργήσει ἀγνώριστον Ἑλλάδα εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Ὁ πρῶτος βασιλεὺς, ὁ Ὁθων, συνεχίζει τὸ ὀργανωτικὸν ἔργον τοῦ Καποδιστριας, προσφέρει μὲ τὸ προσωπικὸν παράδειγμα καὶ τὸ παράδειγμα τῆς Βασιλείας Ἀμαλίας ἰσχυρὰς τὰς ἠθικὰς βάσεις εἰς τὴν νεοπαγῇ ἑλληνικὴν κοινωνίαν, γίνεται ὁ μέγας πιστὸς τῆς Μεγάλῃς Ἰδέας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ὀργανώνει τὸν οἰκονομικὸν βίον τῆς Χώρας, θέτει ὑπὸ τὴν ἄμεσον στοργὴν του τοὺς Ἀγωναίους καὶ τὰς οἰκογενείας τῶν, τοὺς διδασκάλους, τοὺς δικαστικούς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους ἐν γένει, ἀποδίδει ὅσον καὶ ὁ Καποδιστριας, θεμελιώδη σημασίαν εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόνοιαν καὶ μέσῳ τοῦ κράτους καὶ μέσῳ τῶν μεγάλων ἐθνικῶν εὐεργετῶν, τῶν ὁποίων κατὰ ποικίλους τρόπους ὑπεκκαίει τὸν ζῆλον. Καὶ γίνεται ὁ πρῶτος ἀναξ τέλειος Ἕλληνας, θερμὸς παραστάτης τοῦ μαρτυρικοῦ λαοῦ καὶ κατέρχεται εἰς τὸν τάφον μὲ τὴν φουστανέλλαν.

Ὁ πάππος τοῦ Βασιλέως πού θρηνοῦν σήμερον οἱ Παῖνες, Γεώργιος ὁ Α', εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τῆς δευτέρας, μεγαλυνύμου πράγματι δυναστείας, ἡ ὁποία πέρυσι συνεπλήρωσε τὸν πρῶτον αἰῶνα καὶ εἰσῆλθεν ἤδη εἰς τὸν δεύτερον. Κατὰ τὸν πεντηκονταετῆ βασιλικὸν βίον τοῦ Γεωργίου, βίον πολυκίμωντον, βίον ἐπὶ ἡφαιστείου, ὀδηγούμεθα εἰς τὸν γνήσιον κοινοβουλευτισμόν, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάπλασιν, εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν συνόρων. Καὶ πίπτει ὁ Βασιλεὺς μάρτυς τοῦ Γένους εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν καὶ ποτίζει μὲ τὸ ἱερὸν του αἷμα τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐνδόξου καὶ πάντοτε ἑλληνικῆς πόλεως. Ὁ υἱὸς του, Κωνσταντίνος Α', ὁ βασιλεὺς μὲ τὸ μαγικὸν ὄνομα, ὁ Στρατηλάτης τοῦ 12 καὶ 13, γίνεται ὁ στρατιωτικὸς συντελεστής τοῦ υπερδιπλασιασμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ Ἀλέξανδρος, ἀνέρχεται πρὸς τὸν θρόνον εἰς τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς νεαράν ἡλικίαν τοῦ Βασιλέως μας Κωνσταντίνου, καὶ εἰς ἡμέρας μεγάλων δοκιμασιῶν ἀλλὰ καὶ ἐθνικῆς ἀναστάσεως ἡγεμονεύει μὲ καρτερίαν καὶ σύνεσιν. Ὁ πρωτότοκος υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Α', Γεώργιος ὁ Β', θὰ βασιλεύσῃ ἀργότερον ἐν μέσῳ ἐπανειλημμένης θύελλης καὶ θὰ γίνῃ ὁ μέγιστος τῶν βασιλέων τῆς ὅλης ἐθνικῆς μας ἱστορίας: Διότι θὰ σώσῃ τὴν τιμὴν τῆς Ἑλλάδος ὅταν ἡ γενέτειρα τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου τοῦ 40 κινδυνεύσῃ τὸν μέγιστον τῶν κινδύνων τῆς ἱστορικῆς τῆς πορείας, πορείας πέντε χιλιάδων ἐτῶν!

Τὸν μέγαν τοῦτον βασιλέα διαδέχεται τὴν πρώτην Ἀπριλίου τοῦ 1947 ὁ τριτότοκος υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Α', ὁ Παῦλος, τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος ἐκήδευσεν μὲ σπαραγμὸν καὶ ὁδύνην. Καὶ ἀκριβῶς ὁ σπαραγμὸς αὐτὸς καὶ ἡ ὁδύνη τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς εἶναι τὸ κριτήριον τῆς ἀξίας τοῦ ἀπελθόντος Βασιλέως. Διότι, ἂν, κατὰ τὸν ἀρχαῖον σοφόν, ὁ ἡγεμὼν πρέπει νὰ εἶναι «καλὸς κάγαθος», νὰ εἶναι δηλαδὴ ἀνθρωπίνως τέλειος, πρέπει, κατὰ τὸν αὐτὸν σοφόν, ὅταν ἀποθάνῃ, νὰ θρηνηθῇ ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, - καὶ τοῦτο σφραγίζει τὴν ἀξίαν του. Καὶ εἰς τὸν Παῦλον καὶ ὁ «καλὸς κάγαθος» ἐπραγματοποιήθη καὶ ἡ σπονδὴ τῶν δακρύων τοῦ λαοῦ τὸν συνώδευσε εἰς τὴν Αἰωνιότητα.

Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ σεπτοῦ Νεκροῦ ἀνέβησεν ὁ τύπος τοῦ Ὀμηρικοῦ βασιλέως: Ὁ ἀγρυπνίος, ὁ ἀνήσυχος χάριν τοῦ λαοῦ τοῦ βασιλεῦς. Ὁ «βουλευφόρος ἀνὴρ», ὁ ἡγήτωρ πού ἔχει τὴν εὐθύνην νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ὑπηκόους του τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ χρέους. Καὶ συνίσταται τὸ χρέος εἰς τὰς τέσσαρας ἀξίας τοῦ πολιτισμοῦ πού ἑθάρησαν οἱ πρόγονοί

μας ὡς τὰς βασικὰς ἀξίας τοῦ βίου: Τὴν φιλοπατρίαν, τὴν πίστιν εἰς τοὺς ἐφεστίους θεοὺς, τὴν λατρείαν πρὸς τὴν «ἐστίαν», τὸν οἶκον, τὴν οἰκογένειαν, τὴν πίστιν, τέλος, πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν.

Καὶ τῶν τεσσάρων τούτων ἀξιῶν θιασώτης ὑπῆρξεν ὁ Παῦλος. Ἀνέλαβε τὴν βασιλείαν εἰς στιγμὰς πλήρεις ἀκανθῶν. Ἀνῆρχετο κυριολεκτικῶς τὸν ἐθνικὸν Γολγοθᾶν. Καὶ ἐνῶ ἐξεκίνησε κατὰ ζοφεράν νύκτα, νικητῆς ἐφθασε κατὰ τὴν ροδίζουσαν αὐγὴν. Πιστὸς εἰς τὸν πολυπαθὲς λαόν τῶν Ἑλλήνων, Αὐτὸς καὶ ἡ Βασίλισσα συντροφος, δὲν ἐφείσθησαν ὀχι κἄν ἡσυχίας καὶ ἀναπαύσεως, ἀλλὰ οὐδέ καὶ τῆς ζωῆς. Καὶ συχνὰ προεκινδύνευσαν. Καὶ ἐφθασαν καὶ εἰς τὴν τελευταίαν κορυφὴν τοῦ ἑλληνικοῦ βράχου, - ἐκεῖ ὅπου, πρὸ τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους, δὲν εἶχε φθάσει κανεὶς. Καὶ ἔγιναν ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα οἱ Ἀκρίται τῆς παρηγορίας, οἱ Ἀκρίται τῆς ὀργανωμένης φιλανθρωπίας, - εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα ἡ Βασίλισσα ἀφιέρωσεν ἑαυτήν, συνεχίζουσα τὴν μεγάλην παράδοσιν τῆς Ἀμαλίας, τῆς Ὀλγας, τῆς Σοφίας.

Πιστὸς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ὀρθοδοξίαν ὑπῆρξεν ὁ Παῦλος καὶ «ἐν νοουθεσίᾳ Κυρίου» κατηύθυνε τὸν Οἶκόν Του. Εἶχε πλήρη ἐπίγνωνσιν ὅτι Ἑλληνικὸν ἔθνος καὶ Ἑλληνικὴ Ὀρθοδοξία εἶναι τὸ αὐτὸ. Καὶ ἐπίστευεν ὅτι τὸ κύτταρον τοῦ ἔθνους εἶναι ἡ ἑλληνικὴ οἰκογένεια, - καὶ παρέστη ὁ Βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ πρότυπον οἰκογενειάρχου. Οὐδὲ ἔχει ἀνάγκην συζητήσεως, ὅτι τὸ κύριον μέσον διδασκαλίας εἶναι τὸ ζωντανὸν παράδειγμα καὶ ὅταν μάλιστα εἶναι παράδειγμα βασιλέως. Τέλος ὁ ἄπλους, ὁ λιπὸς, ὁ ἀρχοντικός, ὁ σεμνὸς Βασιλεὺς, ὑπῆρξεν ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τοῦ ἀξιοπρεποῦς ἀνθρώπου. Ἐχων ὡς κανόνα τὸ «μέτρον ἄριστον» καὶ τὸ «μηδὲν ἄγαν» ἐπράττειν ὅτι ἐπέβαλλεν ἡ ὑψηλὴ Του συνείδησις, συνείδησις πράγματι Στωϊκοῦ φιλοσόφου καὶ εἰλικρινοῦς Χριστιανοῦ, διό καὶ ὑπῆρξεν ὁ ἰδεώδης Τηρητὴς τοῦ Συντάγματος καὶ Θεματοφύλαξ τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας. Ἀξιοπρεπὴς εἰς τὴν ζωὴν, ἐβάδιζεν ἀξιοπρεπῶς, ἡγεμονικῶς, καὶ πρὸς τὸν θάνατον. Διότι ἐβάδιζε πρὸς τὸν Χάροντα ἡ γαληνία Συνείδησις, ἡ πιστὴ εἰς τὴν Σωκρατικὴν διδασκαλίαν, ἡ πιστὴ εἰς τὸν Αἰώνιον Λόγον πού κατέρχεται ἀπὸ τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαίων.

Τὴν σκυτάλην τῆς γαληνίας συνειδήσεως καὶ τῶν τιμαλφῶν τοῦ Γένους παραδίδει ἡ πεσοῦσα Δρὺς εἰς τὸν Κωνσταντίνον. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντίνος ὁ Β'.

Ἡ ἀγάπη τοῦ στα παιδία

ΕΝΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΑΜΕΣΑ στους επιφανείς ξένους που ήρθαν στην Ελλάδα για την κηδεία του λαοφίλητου στη χώρα του και παγκόσμια αγαπητού Βασιλέως Παύλου, ήταν και ο άλλοτε Πρόεδρος των 'Ηνωμένων Πολιτειών της 'Αμερικής Χάρρυ Τρούμαν.

Πολλοί δεσμοί συνδέουν την Πατρίδα μας με την μεγάλη 'Υπερατλαντική Συμπολιτεία, δεσμοί τόσο ισχυροί ώστε να μη σπάσουν από μερικές εκδηλώσεις που εμφανίζονται κάποτε ή αμερικανική εξωτερική πολιτική. Ένας από τους ισχυρότερους είναι εκείνος που δημιουργήθηκε από μία, σωτήρια για την 'Ελλάδα, αμερικανική ενέργεια, που έμεινε στην ιστορία με το όνομα «Δόγμα Τρούμαν».

Έζησα κι εγώ τα αγωνιώδη εικασιτετράωρα που έζησαν όλοι οι Έλληνες - Έλληνοαμερικανοί και παρρηϊοί - στην 'Αμερική το Μάρτιο του 1947, όταν οι έφημεριδες ανήγγειλαν ότι οι 'Αγγλοι εγκαταλείπουν την 'Ελλάδα και καλούν τους 'Αμερικανούς να αναλάβουν τη συνέχισή της βοήθειας. 'Η χώρα μας μόλις είχε αρχίσει να στέκεται στα πόδια της ύστερα από τέσσερα χρόνια καταστρεπτικής έχθρας κατοχής και από ένα δλέθριο έσωτερικό κίνημα. 'Η στιγμή ήταν κρίσιμη. 'Η οι 'Αμερικανοί θα ανέλαβαν αμέσως να βοηθήσουν την 'Ελλάδα ή 'Η Πατρίδα της Δημοκρατίας θα έπαυε ν' ανήκει στον ελεύθερο κόσμο.

Έκείνη ακριβώς την στιγμή, ο τότε Πρόεδρος των 'Ηνωμένων Πολιτειών Χάρρυ Τρούμαν υπέβαλε στο 'Αμερικανικό Κογκρέσο την πρότασι να εγκρίνη πίστωση τετρακοσίων εκατομμυρίων δολαρίων για την παροχή οικονομικής και στρατιωτικής βοήθειας στην 'Ελλάδα και στην Τουρκία, για να μπορέσουν να αντισταθούν στην εξωτερική πίεσι. Τα

δύο εικοσιτετράωρα που πέρασαν από τη στιγμή της αναγγελίας του «Δόγματος Τρούμαν» έως την ώρα της εγκρίσεως του από το Κογκρέσο, ήταν τα εικοσιτετράωρα της μεγάλης αγωνίας, γιατί η πλειοψηφία του Κογκρέσου ήταν τότε Ρεπουμπλικανική, ενώ ο Πρόεδρος ανήκε στο Δημοκρατικό κόμμα.

Έκτος από την ένδοξη προς την χώρα μας ή 'Αμερική τον καιρό της Προεδρίας του Τρούμαν, χορήγησε και στον 'Ελληνικό 'Ερυθρό Σταυρό, με τη μεσολάβησι του 'Αμερικανικού 'Ερυθρού Σταυρού, πολυτιμότερη βοήθεια. Αυτή τη χρησιμοποίησε ο Ε.Ε.Σ., κατά το μεγαλύτερο μέρος, για την επανεγκατάστασι των αγροτών μας, που τα σπίτια τους είχαν καεί και οι περιουσίες τους είχαν διαρπαχθεί από τις κομμουνιστικές συμμορίες.

Ένα αγροτόπαιδο ήταν ο Χάρρυ Τρούμαν. Γεννήθηκε στην κωμόπολι Λαμάρ της Πολιτείας Μιζούρι και μεγάλωσε σε μια μικρή φάρμα, που αγόρασε ο πατέρας του κοντά στην πόλι 'Ιντεπέντενς της ίδιας Πολιτείας. Όσο ήταν μικρός, βοηθούσε τον πατέρα του στις αγροτικές εργασίες και πήγαινε στο σχολείο.

Όταν τελείωσε το γυμνάσιο, έπηγε στο Κάνσας Σίτι, όπου προσπαθούσε να κερδίσει τη ζωή του δουλεύοντας σαν μικροπώληλος. Άλλοτε σε φαρμακείο, άλλοτε στη διεκπεραίωσι τοπικής έφημεριδος, άλλοτε σε σιδηροδρομικές κατασκευές και τα παρόμοια. Διακρίθηκε στον α' παγκόσμιο πόλεμο, σαν διοικητής πυροβολαρχίας με το βαθμό ύπολοχαυό. Έσπούδασε νομικά σε νυχτερινό Πανεπιστήμιο, χρημάτισε μερικά χρόνια τοπικός δικαστής και στο 1934 άρχισε να πολιτεύεται. Στά 1944 εξελέγη αντιπρόεδρος των 'Ηνωμ. Πολιτειών, με

Πρόεδρο τον αείμνηστο Φραγκλίνο Ρούζβελτ και, μετά το θάνατο αυτού, ανέλαβε εκείνος την Προεδρία, στις 12 'Απριλίου του 1945. Ένα χρόνο αργότερα, υπέβαλε στο Κογκρέσο το «Δόγμα Τρούμαν», που δημιούργησε για την 'Ελλάδα δεσμούς αιώνιας εγγνωμοσύνης απέναντί του. Αυτή την εγγνωμοσύνη εκφράζει ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος με το ακόλουθο γράμμα που απηύθυνε στον τώος Πρόεδρο των 'Ηνωμ. Πολιτειών, στην πρόσφατη επίσκεψί του στη χώρα μας:

«Εξοχώτατε,

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, επί τη αφορμή της επίσκεψής σας εις 'Αθήνας, λαμβάνει την τιμήν να Σας απευθύνει εγκάρδιον χαιρετισμόν και να Σας εκφράσῃ τὰ αίσθηματά της ελλικρινούς εγγνωμοσύνης, τὰ ὁποῖα θὰ διατηρῇ πάντοτε διὰ τὸ εὐεργετικὸν καὶ σωτήριον διὰ τὴν 'Ελλάδα δόγμα σας καὶ διὰ τὴν ἀνεκτίμητον συμπαράστασιν της Μεγάλῃς Πατρίδος Σας καὶ τοῦ 'Αμερικανικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ, ἥτις παρεσχέθη εἰς τὴν Χώραν μας καὶ τὸν 'Ελληνικὸν 'Ερυθρὸν Σταυρὸν εἰς κρίσιμους περιόδους τοῦ 'Εθνικοῦ μας βίου.

Εὐχόμεθα ὁλοφύχως ὅπως τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἡ 'Γμετέρα 'Εξοχότης παρέσχεν εἰς τὴν 'Ανθρωπότητα, καταστήσαν τὴν Πατρίδα σας ὑπέρμαχον της 'Ελευθερίας καὶ της Δημοκρατίας καὶ φάρον ἐκπέμποντα ἀκτίνας ἀνθρωπιστικῆς ἀλληλεγγύης, συνεχισθῇ, ἐμπνεόμενον ἀπὸ Χριστιανικὴν Ἀγάπην καὶ τὴν Δικαιοσύνην καὶ ὅπως ὁ 'Υψιστος εὐλογῶν τὰς Η.Π.Α. διαφυλάττῃ 'Υμᾶς καὶ τὴν οἰκογένειάν Σας ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ ἐπὶ ἔτη μακρά.»

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ο ΠΡΩΤΟΣ θάνατος του Βασιλέως Παύλου, που άγγιξε κάθε ελληνική καρδιά, μου έφερε στην μνήμη κάποιες πολύτιμες στιγμές των περασμένων. Κάποιες στιγμές που έντελώς τυχαία αξιώθηκα να βρεθώ κοντά του, να μιλήσω μαζί του, να καμαρώσω τό σωματικό και τό ψυχικό του μεγαλείο. Ήταν μερικές χαρούμενες βραδιές που ο φιλολογικός Σύλλογος «Παρνασσός» έδινε χορό κι όλοι περιμέναμε να τον άνοιξη. Εκείνος με τό ρυθμικό του βάσις, κάποια εγκαίνια καλλιτεχνικών εκθέσεων, που μου έκανε την ύψηλή τιμή να μ' έχη στο πλευρό του και να μου λή τις γνώμες του για τὰ εκθέματα, μία επικοινωνία του με τούς λογοτέχνες στην Στέγη Γραμμάτων, ένα πρωινό, έδώ και λίγα χρόνια, που εγκαινίασε την έκθεσι του 'Ελληνικού βιβλίου στην αίθουσα της 'Αρχαιολογικής 'Εταιρείας.

(Συνέχεια στη σελίδα 5)

ΣΤ'. Πανελλήνιος Έκθεση: Ο Βασιλεύς Παύλος συγχαίρει καλλιτέχνας

ΤΟ ΧΡΕΟΣ

«Κωνσταντίνε! Ο Θεός ηύδωκε να προορίση σε ὅπως βασιλεύσης τῶν 'Ελλήνων, τοῦ ἐνδόξου, ἀρίστου καὶ εὐγενοῦς Λαοῦ ἡμῶν», εἶπε ὁ Βασιλεὺς προσφωνῶν τὸν γιό του καθὼς τοῦ ἔδιδε τὸ ξίφος του στὶς 28 'Ιουνίου 1958.

Πάνε χρόνια! Κάποιο πρωὶ ἕνας εὐτυχισμένος νεαρὸς Πατέρας βγήκε στὸν ἐξώστη τοῦ Παλατιοῦ κρατώντας στὰ χέρια τὸ νεογέννητο παιδί του καὶ ρώτησε τὸ παραλῆρουν ἀπὸ χαρὰ κι ἐνθουσιασμὸ πλῆθος:

Πῶς θὰ τὸ ποῦμε;

Τὸ πλῆθος σοβαρεύθηκε μονομιᾶς καὶ με τὴν ἐμπνευσιν της στιγμῆς, ποῦ τέτοιαν ὥραν παίρνει χαρακτῆρα ἱερό, ἀνεφώνησε.

Κωνσταντίνε!

Φωνὴ Λαοῦ, φωνὴ Θεοῦ.

Ο Κωνσταντίνος διάδοχος τοῦ θρόνου τοῦ Γεωργίου καὶ ὁ Κωνσταντίνος Βασιλεὺς διάδοχος τῶν Κωνσταντίνων της Αὐτοκρατορίας.

Κάτω ἀπὸ ἕναν οὐρανὸ σκυθρωπὸ, μέσα στὸν ὀρυμαγδὸ της μεγάλης μάχης, γεννήθηκε ἄλλο ἕνα παιδί. Κι αὐτὸ ὀρμητὰ, πρὶν ἀκόμη ἀπ' τὸ 'Ιερὸ Μυστήριον, ἡ λαὸς συνειδησὶ τ' ὀνόμασε:

Κωνσταντίνος.

Διάδοχος τοῦ θρόνου τοῦ πατέρα του καὶ πάλιν Διάδοχος τῶν Κωνσταντίνων της Αὐτοκρατορίας.

Τὸ παιδί ποὺ ἀνδρειώθηκε ἔδωσε τὸν ὄρκο τοῦ ἡγέτου τῶν 'Ενόπλων μας δυνάμεων τώρα, ποὺ πάλι διέξαγεται ἔστω καὶ χωρὶς τὸν ὀρυμαγδὸ της μάχης ὁ ἀνελέητος πόλεμος τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων, τώρα ποὺ πάλι κάτω ἀπὸ ἐπιπλάστες δημοκρατικὲς μάσκες ξυπνοῦν σὲ γειτονικούς λαοὺς ἐνστικτα στέππας.

Γύρω ἀπ' αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπίσημον στιγμὴν βρῖσκονται ὅλοι ὅσοι ἀποτελοῦν τὴν ἐκφρασιν, τὴν ἐπίσημον ἐκφρασιν τοῦ 'Εθνους. Κι ὅλοι αὐτοὶ χαιρετῶντας τὴν λεβεντιά τοῦ Κωνσταντίνου ψιθυρίζουν:

Κωνσταντίνε, τὴ στιγμὴ αὐτὴν ὀρκίζεσαι ὅχι μόνον σὰν ἄξιο καὶ τιμημένο μέλος τοῦ θώρακα της τιμῆς καὶ της ὑπάρξεως της Χώρας μας, ὀρκίζεσαι σὰν τέκνον τῶν ὀνείρων της Φυλῆς μας κι ὀρκίζεσαι νὰ γίνῃς πατέρας τῶν πραγματοποιήσεων τῶν 'Εθνικῶν πόθων. Ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ ἡ Αὐτοκρατορία μας κλείσαμε συμβόλαιον με τὴν μοῖρα ν' ἀναστήσωμε τὸ 'Εθνος μας, νὰ κάνωμε μιὰ πατρίδα τέτοια ποὺ ν' ἀρχαλιάσῃ ὅλα τὰ σλαβωμένα ἀδέλφια μας. Με τὸ σπαθὶ τοῦ πρώτου Κωνσταντίνου ἐλευθερώθηκαν τὰ περισσότερα. Με τὸ σπαθὶ τοῦ Πατέρα σου ἐλευθερώθηκε καὶ τὸ διάδημα με τὰ δώδεκα διαμάντια.

Ἀλλὰ τὸ χρέος δὲν τελείωσε. Στὰ βορειοδυτικὰ καὶ νοτιοανατολικὰ τοῦ 'Ελληνικοῦ μας χώρου εἶναι μάτια στραμμένα πρὸς τὸν 'Ιερὸ Βράχο, κατὰ ἀπ' τὸν ὁποῖο τώρα ὀρκίζεσαι Σὺ, ἀπ' ὅπου ξεκίνησε τὸ ἄρμα τοῦ ἰδεώδους της 'Ελευθερίας. Ὑπάρχουν ψυχὲς ποὺ λαχταροῦν, καρδιὲς ποὺ ἀκόμα ματώνουν. Με τὸν ὄρκο ποὺ δίδεις παίρνεις ἀντίδωρο ἕνα δοκιμασμένο, ἕνα τιμημένο σπαθί. Κι ἐσὺ αὐτὸ τὸ ξαίρεις. Καὶ τὸ νοιώθεις, Κωνσταντίνε.

Ο έκλιπὸν Βασιλεὺς Παῦλος με τὸν τότε Διάδοχον καὶ νῦν Βασιλέα Κωνσταντίνον εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν Οὗτος ἦτο ἀνθυπολοχογὸς τοῦ Λόχου 'Ορειῶν καταδρομῶν. Ο Βασιλεὺς Κωνσταντίνος, ὡς γνωστὸν, ἐξεπαιδεύθη καὶ εἰς τὰ τρία ὅπλα.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν σελίδα 4)

Κατὰ τὴ συνάντησί μας στὴν 'Αρχαιολογικὴ 'Εταιρία τὸν ἄκουσα νὰ λή κάτι ποὺ νομίζω πὼς ἔχω ὄχι μόνον τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσι νὰ τ' ἀφηγηθῶ, γιατί μ' αὐτὸ ἀποκαλύπτεται μιὰ διαφορετικὴ πτυχὴ της μεγάλης του ψυχῆς, κάτι ποὺ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συγκινήσῃ κάθε πνευματικὸ ἄνθρωπο, κάθε γονιό, κάθε δάσκαλο, κάθε παιδί.

Ξεκινώντας ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τὰ λογοτεχνικὰ βιβλία, ποὺ με πολλὴ προσοχὴ περιεργαζότανε, σταμάτησε στὰ παιδικὰ. Σ' ἕνα μακρὺ πάγκο εἶχαν ἐκτεθῇ οἱ πρόσφατες ἐκδόσεις καὶ πίσω, σὲ κάτι ράφια, οἱ παλαιότερες.

Ἔσκυψε, πήρε ἕνα βιβλίο, ἔπειτα ἄλλο κι ἄλλο. Τὰ ἐφυλομέτρησε.

Ἡ παιδικὴ λογοτεχνία ἔχει πολὺ προοδεύσει, εἶπε κάποιος.

Τοῦ ἔφριξε μιὰ καλωσυνάτη, μὰ δύσπιστη ματιά, ἔπειτα στράφηκε σὲ μένα.

—Σὺ, τί λές; Συμφωνεῖς; Μ' ἐρώτησε.

—Ὁχι, Μεγαλειότατε, τόλμησα νὰ πῶ.

Παλαιότερα εἶχαμε περίφημα βιβλία γιὰ τὰ παιδιά. Δὲν τὰ ξεπεράσαμε. Ουμνηθῆτε τὸν Κουρτίδη, τὸν Παπαντωνίου, τὴ Δέλτα...

Τὰ μάτια του λάμπανε ἀπὸ ἱκανοποίησι.

—Ἀ, ναι, εἶπε, τὰ βιβλία της Δέλτα!

Εἶναι ἀφθαστα, γεμάτα ἀπὸ φῶς καὶ δροσιά, ἀπὸ αἰσθήματα ἀγάπης, ἀνθρωπισμοῦ, πατριωτισμοῦ, χριστιανικῆς πίστεως... Ἐγὼ τὰ παιδιά μου με ἐκείνα τὰ ἔχω ἀναθρέψει. Τούς τὰ διάβαζα μόνος μου, τὰ 'βαζα νὰ μοῦ τὰ ἀναλύουν...

Κι ὕστερα ἀπὸ μικρὰ παῖσι πρόσθεσε χαμηλόφωνα, λὲς κι ἤθελε νὰ ἐκμυστηρεῖ κατὰ ποὺ βασάνιζε τὴ σκέψι του:

—Ἐχω μιὰν ἐπιθυμία: Νὰ τὰ ἰδῶ γυρισμένα στὸν κινηματογράφον. Ἄν μιὰ ἐταιρεία μοῦ τὸ πρότεινε, θὰ γύριζα ὁ ἴδιος ἕνα ἀπ' αὐτά, τὸν «Καὶρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου», ἀλφινῆς, τὰ «Μυστικὰ τοῦ Βάλτου», ὅποιο καὶ νὰ ἦταν. Ἀξίζουν ὅλα τους τόσο!..

Το θείο drama

Οι τελευταίες δμιλίες και παραινέσεις του 'Ιησού.— Η προδοσία

ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ του Μυστικού Δείπνου ο Διδάσκαλος έκαμε τις τελευταίες παραγγελίες στους μαθητές του. Ήταν διδασκαλίες και νουθεσίες μαζί.

Τους κοίταξε με πολλήν στοργήν και τρυφερότητα και άρχισε να τους λέει: «...Έτι μικρόν μεθ' υμών είμι.... Έντολήν καινήν δίδωμι υμίν, ίνα αγαπάτε άλλήλους. Μη ταρασέσθω υμών ή καρδιά. Πιστεύετε εις τόν Θεόν και εις έμέ πιστεύετε. Έν τή οικία του πατρός μου μοναί πολ- λαί εισιν... Πορεύομαι έτοιμάσας τόπον υμίν». Όταν τριττεί τις παραγγελίες μου, θά παρακαλέσω τόν πατέρα μου να σās στείλν τόν Παράκλητον, τόν Άγιον δηλα- δή Πνεύμα, τόν όποιον θά μένη πάντοτε κοντά σας και θά σās ένισχύη και θά σās φωτίζη σε κάθε περίπτωσι. Όταν τε- λείωσε σηκώθηκε και ακολουθούμενος από τούς μαθητές του πήρε τόν δρόμο για τόν κήπο Γεθσημανή, πού ήταν στο όρος τών Έλαιών. Λίγο προτήτερα είχε προφητεύσει ότι ο προσφιλέστατός του Πέτρος θά τόν άρνήθη τρεις φορές πριν ο αλέκτορας φωνήση. Τό είπε γιατί ο όρμητικός Πέτρος, νομίζοντας ότι θά απέμακρυνε τόν κίνδυνον είχε καυχηθί ότι θά έθυσίαζε την ζωή του χάριν του διδασκάλου. Πραγματικά ο Πέτρος τόν άρνήθηκεν, αλλά όταν άκουσε τόν αλέ- κτορα να λαλήση βγήκεν έξω και έκλαψε πικρά.

Ο 'Ιησούς και οι μαθητές του είχαν φτάσει στον κήπο Γεθσημανή. Ήταν γνωστός ο κήπος, γιατί πήγαιναν εκεί ο διδάσκαλος για να προσευχηθί. Μόλις έφτασαν πήρε τούς τρεις αγαπημένους μαθητές του Πέτρον, 'Ιάκωβον και 'Ιω- άννην και προχώρησε στο βάθος.

Έκεί άρχισε να λέγει: «Περίλυπος είνα' ή ψυχή μου μέχρι θανάτου». Ήταν τόσο πολύ λυπημένος, πού έζήτησεν από τούς μαθητές του να άγρυπνήσουν μαζί του. Έπειτα έπροχώρησε περισσότερο και έπασσε με τόν πρόσωπο στο χώμα. Προ- σευχήθηκε για πολλήν ώρα και παρεκά- λεσε τόν έπουράνιον Πατέρα να τόν απαλλάξη από αυτό τόν ποτήριον. Την ίδια στιγμή όμως έλεγε: «Πλήν ας γίνη όχι όπως έγω θέλω, αλλά όπως θέλεις Σύ». Μετά την προσευχή γύρισε στους μαθη- τές του και τούς βρήκε να κοιμούνται. «Δέν μπορέσατε τούς έπτε, ούτε μιά ώρα να άγρυπνήσετε μαζί μου... Ή ψυχή σας ήταν πρόθυμη, αλλά τόν σώμα άσθενές». Άπομακρύνεται πάλι και βυθίζεται ξανά στην προσευχή. Όταν ξαναγύρισε κοντά στους μαθητές του τούς βρήκε πάλιν να κοιμούνται. Για τρίτη φορά προσευχήθη- κε, για τρίτη γύρισε και για τρίτη τούς βρήκε βυθισμένους στον ύπνο. Με βα- ρύτατο παράπονο τότε τούς έπτε: «Κοι- μαστέ, λοιπόν; 'Ιδού φτάνει ή ώρα και έρχεται έκείνος, πού θά με προδώση.

Βλέπετε;» Άληθινά, φάνηκαν στο βάθος τού κήπου φώτα και άκούγονταν φωνές. Ήσαν οι άνθρωποι τών άρχιερέων, ά- κολουθούμενοι και από Ρωμαίους στρα- τιώτες, τούς όποιους ώδηγούσεν ο προδότης μαθητής 'Ιούδας. Όλοι τους ήσαν όπλισμένοι με μάχαιρες, ξύλα και ρόπαλα. Ο 'Ιησούς προχώρησεν έμ- πρόσ τους και τούς έπτε: «Ποιον ζητείτε;». Λένε: «'Ιησοούν τόν Ναζωραϊόν». —«Έγώ είμαι», τούς έπτεν άπλά και καθαρά. Άμέσως τότε προχώρησεν ο 'Ι- ούδας και έφίλησε τόν 'Ιησού. Ο Κύριος

ΚΑΡΑΒΑΤΖΙΟ (1569—1609)
Τό Φραγγέλωμα

του άπάντησε λυπημένος: «Με φίλημα παραδίνεις τόν Διδάσκαλόν σου;» Στη στιγμή οι στρατιώτες και οι άν- θρωποι τών άρχιερέων συνέλαβαν τόν 'Ιησούν. Ο Πέτρος θέλησε να υπερασπι- στη τόν διδάσκαλον και έκοψε με τόν μσ- χαίρι του τόν τόν αυτό του Μάλχου, υπε- ρέτη του Άρχιερέα. Ο 'Ιησούς κόλλησε με ένα λόγο του τόν αυτό του Μάλχου και τόν επέτληξε. Του φώναξε δηλαδή: «Πέτρε, βάλε την μάχαιράν σου στη θήκη σου, γιατί μάχαιραν έδωσες και μάχαιραν θά λάβης».

Δεμένον σαν να ήταν κακούργος, πήγαν τόν 'Ιησού μπροστά στον Άρ- χιερέα Άνναν, τόν πεινθερόν του Κα- γιάφα, ο όποιος άρχιεράτευε αυτό τόν χρόνο. Ο Άννας-πονηρή άλεπού- έκα- με πολλές έρωτήσεις στον δέσμιον 'Ι- ησού. Ο Θεάνθρωπος άπάντησε άπο- στομωτικά. Ένας από τούς υπερέτες του

Άννα έρράπισε τότε τόν 'Ιησούν. Ο Διδάσκαλος έπτε: «Εάν κακώς έλάλησα, μαρτύρησον περί του κακού, εάν δέ καλώς, διατί με δέρεις;». Ο Άννας δέν είχε άπτύχει ούτε μίαν άπλήν ένδειξιν ένοχής του 'Ιησού, αλλά έπιζητούσε την έ- ζόντωσί του και για τούτο τόν άπέστει- λε στον Καγιάφα, πού ήταν πρόεδρος του Σαχενδρίν έκείνη την χρονιά.

Τό μεγάλο αυτό συνέδριο τέθηκε σε λειτουργία στο άνάκτορον του Άρχι- ερέα. Εκεί περίμενε τόν θύμα του. Παρε- λάσανε πολλοί ψευδομάρτυρες, αλλά δυό μονάχα πέτυχαν να στηρίξουν την κατηγορία. 'Ιδού τι έπταν: «Τόν άκούσαμε να λέγει, ότι μπορεί να γκρεμίση τόν Ναό και σε τρεις ήμέρες να τόν άνοικοδομήση». Άληθινά την είχε πει ο Κύριος αυτή τη φράσι, αλλά έννοούσε με αυτή την τρι- ήμερη ταφή και άνάστασί του, πράγματα πού δέν είχαν νοήσει και προσέξει οι 'Ι- ουδαίοι. Άρπάχθηκεν ο πρόεδρος του Συνεδρίου από την δήλωσι αυτή και άρχισε την άνάκρισι. «Σε έξορκίζω στο ό- νομα του Θεού να μάς ειπής αν είσαι σν ο Χριστός, ο υιός του Θεού». «Ναι, έγω είμαι», άπάντησεν ο 'Ιησούς. Ο Καγιάφας, μέγας ήθοποιός, παράστησε τόν κατα- γνακτισμένο και έσχισε τόν φόρεμά του. «Ποιά άνάγκη έχουμε, έπτε, από μάρτυρες; ο κατηγορούμενος μπροστά μας έβλα- στήμησε: Άκούσατε, πώς έκαυχήθηκεν ότι είναι υιός του Θεού. Τι λέτε σε όλα αυτά; Μπορεί να μείνι άπαράτηρητη μιά τέτοια φοβερή βλασφημία; Όλοι τότε άποκρίθηκαν: «Είναι ένοχος θα- νάτου».

Ο 'Ιησούς καταδικάστηκε «νόμιμα» πιά και με τούτο πέτυχαν την έξόντωσί του. Έπειτα άρχισαν να τόν βρίζουν και να τόν δέρνουν. Άλλοι τόν έφτυναν, άλλοι τόν ένέπαιζαν και άλλοι του φώ- ναζαν: «προφήτευσε, Χριστέ, ποιάς σε χτύπησε». Στο μεταξύ ο προδότης μα- θητής 'Ιούδας γύρισε μετανοημένος στους Άρχιερείς. Τους πέταξε τὰ άργύρια και τούς έπτε με βουρκωμένα μάτια: Άμάρ- τησα. Σās παρέδωκα ένα άθώον! Δικό σου είναι τόν κρίμα, του φώναξαν όλοι. Ο 'Ιούδας τότε αυτοκτόνησε. Από εκεί πήραν τόν 'Ιησού Χριστόν για να τόν παρουσιάσουν στο Ρωμαίο διοικητή.

Ο 'Ιησούς μπροστά στον Πιλάτο

Την εποχή έκείνη έπίτροπος στην 'Ι- ουδαία ήταν ο Πόντιος Πιλάτος. Του- τον είχε διορίσει ο αυτοκράτορας Τι- βέριος ως πέμπτον έπίτροπον από την άρχήν της ρωμαϊκής κατοχής. Ο Πιλά- τος ήταν ώμός, υπερήφανος και βίαιος. Με πολλή του εύχαρητισι έφερνε σε δύσκολη θέσι τούς 'Ισραηλίτες, τούς ό- ποιους αντιπαθούσε πολύ. Και έκείνοι

δμως τόν αντιπαθούσαν. Μάλλον θά- πρεπε να είπαμε τόν μισούσαν. Τόλ- μησαν πάντως να τόν καταγγείλουν στο Γενικό Διοικητή της Συρίας Βιτέλλειο. Ώς προϊστάμενος έκείνος διέταξε να συλ- ληφθί και να σταλή στη Ρώμη ως υπό- δικος. Έτσι και έγινε, αλλά πριν φθάση πέθανεν ο Τιβέριος. Ο διάδοχος του Καλ- λιγούλας καταδίκασε τόν έπίτροπο σε έξορία στη Βιέννη της Γαλατίας. Άλλοι λένε ότι μετά κάποιο διάστημα αυτο- κτόνησε και άλλοι ότι πνίγηκε στη λίμ- νη Λουκέρνη της Έλβετίας. Υπάρχει και μιά παράδοσι ότι άσπαστηκε τόν χριστιανισμό και γι' αυτό ο αυτοκρά- τορας τόν έρόνυσε. Όπως και νάχη, τόν ζήτησαν τόν χέρι του Πιλάτου ήταν να έπικυρώση την καταδίκη ή όχι.

Στην άρχή ο Πιλάτος άρνήθηκε να έγκρίνη και να διατάξη την θανάτωσι του 'Ιησού. Οι Γραμματείς όμως και οι Φαρισαίοι κατάλαβαν τόν λόγο τών έν- δοισμών του Πιλάτου και άλλαξαν κατηγορία: Άνέφεραν στον ήγεμονα ότι ο 'Ιησούς ώνόμαζε τόν έαυτό του Βα- σιλιά των 'Ιουδαίων. Ο Πιλάτος τότε ρώτησε τόν 'Ιησούν: «Σν είσαι ο βασι- λιάς τών 'Ιουδαίων;» ο 'Ιησούς άπάντησε «Δέν είμαι βασιλιάς, όπως οι βασιλιάδες της Γης. Γιατί αν ήμουνα θά πάλευα για να με άπελευθερώσουν. Έγώ ήλθα στον κόσμο, για να διδάξω την αλή- θεια».

Ο Πιλάτος κατάλαβεν ότι ο καταδι- κασμένος ήταν ένας άθώος, πού μισούσαν οι άρχοντες και σκεπτόταν πώς θά τόν άπελευθερώση. Τους παρουσίασε λοιπόν ένα μεγάλο κακούργο. Ήταν έβραϊκή παλιά συνήθεια τόν Πάσχα να έλευθε- ρώνεται ένας κατάδικος Έβραϊός. Ο Πι- λάτος είχε στη διάθεσί του τόν διαβόητο Βαραββά, μέγανον έγκληματία με απαί- σιον παρελθόν. Πίστευσεν ότι αυτόν τόν πωρωμένον και άδίσταχτον ληστήν δέν θά τόν άφηναν να έλευθερωθί και έτσι θά άφηναν έλευθερον τόν 'Ιησούν. Τους παρουσίασε λοιπόν και τούς δυο: Ο ένας ήταν άπαισιος κακούργος, τρομαχτικός στη μορφή και με άγρια χαρακτηριστικά και ο άλλος, ο 'Ιησούς ο Ναζωραίος, χλωμός, γλυκύς και πρως, με μαγνητική όφι και έλκυστική έκφρασι. Ο Πιλάτος φώναξε: Έναν από τούς δυο καταδικούς, σύμφωνα με τὰ έθιμά σας, θά έλευθερώσω. Ποιον θέλετε να άφήσω έλεύθερον; Ο όχλος δασκαλεμένος από τούς Φαρισαίους φώναξε: τόν Βαραβ- βάν. Ο Πόντιος Πιλάτος κατεπλάγηκε και ρώτησε δυνατά: Καί τόν 'Ιησούν τι να τόν κάμω;

Ο όχλος ούρλιασε άφηνιασμένος: «Σταύρωσον, σταύρωσον αυτόν». Ο Πιλάτος λύγισε. Διέταξε να μαστι- γωθί ο 'Ιησούς. Ίσως, υπελόγισε, να τόν λυπηθούν, μπορεί να τούς ίκανοποιήση και τόν βάρβαρο αυτό μέτρο. Όμως, χαμέ- νος κόπος. Τόν μαστίγωσαν άλύπητα και μετά τούτο τόν έντυσαν με πορφύραν και έβαλαν στο κεφάλι του στέφανον από άγκάθια. Έτσι τόν παρουσίασαν στον όχλο και ο Πιλάτος νομίζοντας πά- λι ότι θά τόν λυπηθούν έπτε: «'Ιδού ο άνθρωπος». Η άπάντησι ήταν φρενια- σμένη, ώμή, άδυσώπητη: «Άρον, άρον σταύρωσον αυτόν». Και προχώρησαν άκόμα περισσότερο στη φαυλεπίφανλην

άπειλή: «Αν δέν τόν σταυρώσης μιά και παρουσιάζει τόν έαυτό του ως βασιλιά, θά είσαι έχθρος του Καίσαρα». Ο Πόντιος Πιλάτος δέν ήταν γενναίος άνθρωπος. Φοβήθηκε πολύ μήπως κατηγορηθί στη Ρώμη ως ύποστηρικτής ξένου βασιλιά και υπέκυψε. Τους ξαναρώτησε αν έπι- μένουν στη σταύρωσι και έκείνοι έγιναν πίο κατηγορηματικοί. Να σταυρωθί, φώναξαν, ξανά και ξανά. Ο Ρωμαίος ήγεμόνας έπνιξε τη συνείδησί του μέσα σ' ένα σύννεφο φοβίας και έγινεν αυτός πιά κατάδικος στον χορό τών αιώνων. Ένιψε τὰ χέρια του και φώναξε: «Α- θώς είμαι από τόν άδικο θάνατο αυτού του άθώου ανθρώπου». Ο όχλος μεθυ- σμένος από την νίκη του άπάντησε «Τό

ΜΠΟΤΙΤΣΕΛΛΙ (1444—1510)
Η Άποκαθίλωσις

αίμα του άπάνω μας κι άπάνω στα παι- διά μας».

Πεισματωμένος ο έπίτροπος του Καί- σαρα άφησεν έλευθερον τόν Βαραββάν και παρέδωσε τόν 'Ιησού στους 'Ιου- δαίους για να τόν σταυρώσουν.

Η Σταύρωσι του 'Ιησού

Η ύποχώρησι του Πιλάτου από φόβο ήταν κάτι τόν προσδοκώμενο. Ήταν ένας υπερόπτης χωρίς καμιά συ- ναίσθησι της ευθύνης, για κάτι πού θά- πρεπε να προσέξη από σεβασμό στον ίδιο τόν έαυτό του. Ο ήγεμόνας αυτός, γόνος μιάς όνομαστής οικογενείας, εί- χεν έλαστική συνείδησι. Άλύγιτος, όπως ήταν, έκρινε σύμφωνα με τόν δικό του συμφέρον, πίστευε στην άθωότητα του 'Ιησού, αλλά δέν ήθελε να τόν κα- τηγορήσουν ως χαρίζομενον σε έναν Έ- βραίο, πού όνομάζει τόν έαυτό του Βα- σιλιά. Τό δυστύχημα είναι ότι οι Φαρι- σαίοι τόν κατηγόρησαν και τόν κατα-

δίκασαν και ή φαρισαϊκή συνείδησι του Πιλάτου έπεσφράγισε την καταδίκη. Έκεί συναντήθηκαν οι Έβραίοι άρχοντες και ο αυτοκρατορικός έπίτροπος. Σε ένα δηλ. σημείον, πού κατεβάδει τόν άνθρωπο από την ανθρώπινη κοινωνία και τόν σπρώχνει στην ζούγκλα. Ο Πιλάτος σε όλους τούς αιώνες θά κατη- γορεύται ως άνθρωπος με άποψαν την συνείδησιν. Άλλοίμονον αν οι ήγεμό- νες, οι φορείς της έξουσίας, οι μεγαλό- βαθμοι κ.λ.π. κριθούν από τις πράξεις τους, ότι ό,τι έκαμαν τόν έκαμαν, γιατί ή συνείδησι τους ήταν διεστραμμένη. Ο Πιλάτος παρουσίασεν μίαν «σφόδρα έαυτού φίλαν», ή όποία τόν ένύφλωσε και δέχτηκε τη σταύρωσι τόν άγαθού — όπως έτόνισεν — ανθρώπου. Η φι- λαντία τόν κατέστησεν έγκληματιαν γιατί από φόβο και νοσηρόν εγωισμόν υπέγραψε.

'Ιουδαίοι και Ρωμαίοι μαζί στρατιώ- τες τόν ώδήγησαν έξω από την πόλι σε ένα τόπον, πού ήταν γνωστός ως Γολ- γοθάς δηλαδή κρανίου τόπος. Εκεί έ- γίνοντο οι θανατικές εκτελέσεις. Ο δρό- μος προς τόν Γολγοθά ήταν πορεία αγωνίας.

Ο 'Ιησούς έβάσταζεν ο ίδιος τόν σταυρόν του εις τόν δρόμον. Άυπνος, λυπημένος, χλωμός δέν κατάρθαζε να σηκώση ως τόν τέρμα τόν σταυρόν. Γο- νάτισεν από τόν βάρος του σταυρού και γι' αυτό άγγάρευσαν τόν Σίμωνα τόν Κυρηναϊόν για τόν σήκωμα του σταυρού. Στο Γολγοθά έφτασαν τόν μεσημέρι της Παρασκευής. Εκεί έσταύρωσαν τόν 'Ι- ησού στο μέσον δυο άλλων κακούργων. Οι στρατιώτες μοίρασαν μεταξύ τους τὰ ένδύματα του και έβαλαν στη κο- ρυφή του σταυρού μιά έπιγραφή πού δικαιολογούσε τόν λόγο της καταδίκης: «'Ιησούς Ναζωραίος Βασιλεύς 'Ιουδαίων».

Στό φοβερόν αυτό τόπο άρχισαν να έμπαίζουν τόν 'Ιησούν, πού ήταν δεμέ- νος και καρφωμένος επάνω στο σταυρό. Μερικά από όσα τού έλεγαν τὰ μεταφέρ- νουμε από τόν κατά Ματθαϊόν Ευαγγέλιο: «...Έδωκαν αυτόν πειν όξος χολής μεμιγμένον. Και γευσάμενος ούκ ήθελε πιείν. Σταυρώσαντες δέ αυτόν διεμερί- σαντο τὰ ιμάτια αυτού βαλόντες κλή- ρον». «...Ο καταλύων τόν ναόν και έν τρισίν ήμέραις οικοδομών σώσον σε- αυτόν. Εί υιός εί του Θεού, κατάβηθι από τού σταυρού...» «...Άλλους έσωσεν, έ- αυτόν ού δύναται σώσαι...». «Από δέ έκτης ώρας σκότος έγένετο επί πσαν την γήν έως ώρας ένατης. Περὶ δέ την ενάτην ώραν άνεβόησεν ο 'Ιησούς φωνή μεγάλη λέγων: 'Ηλί, 'Ηλί λαμὰ σαβαχθα- νί: Τούτ' έστι Θεέ μου, Θεέ μου, ίνατί με εγκατέλειπες; «Ο δέ 'Ιησούς πάλιν κρά- ζας φωνή μεγάλη άφήκε τόν πνεύμα».

Και ιδού τόν καταπέτασμα τού ναού έσχίσθη εις δυο από άνωθεν έως κάτω και ή γή έσεισθη και αι πέτραι έσχί- σθησαν, και τὰ μνημεία άνεώχθησαν και πολλά σώματα τών κεκοιμημένων άγίων ήγέρθησαν και έξεληθόντες εκ τών μνη- μείων, μετά την έγερσιν αυτού εισήλθον εις την άγίαν πόλιν και ένεφανίσθησαν πολλοίς».

ΠΑΓΟΒΟΥΝΑ

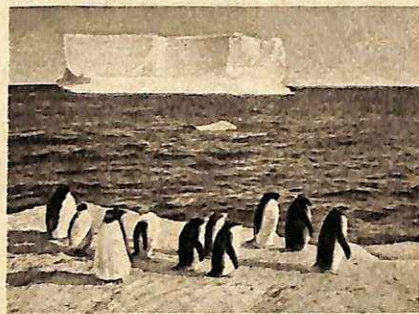
ΟΤΑΝ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝ περί «παγοβούνων» εννοούμεν τὰς μεγάλας μάζας πάγου ξηρᾶς, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀποκοπῇ ἀπὸ τεραστίους ὄγκους πάγου, τοὺς παγετώνας, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐπιπλέουν τῆς θαλάσσης ἢ εὐρίσκονται ἐν ἀκινήσει ἐπὶ ἀβαθῶν ὑδάτων. Τὰ παγόβουνα ἐπομένως εἶναι ὀγκόπαγοι ξηρᾶς καὶ δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται μετὰ τοὺς θαλασσίους πάγους ποὺ εἶναι μικρότεροι καὶ σχηματίζονται πλησίον τῶν ἀκτῶν καὶ κυρίως εἰς τὰς ἐκβολὰς ποταμῶν ἢ καὶ ἐπὶ τῆς ἀνοικτῆς θαλάσσης ἀναλόγως τῆς ἀλμυρότητος τοῦ ὕδατος αὐτῆς.

Ὁ σχηματισμὸς τῶν παγοβούνων ἀπὸ τοὺς παγετώνας, κατὰ μίαν γνώμην τῶν εἰδικῶν, πραγματοποιεῖται κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θερμῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, οἱ παγετώνας, ποὺ ὡς γνωστὸν εὐρίσκονται εἰς τὰ ὑψηλότερα πλάτη, ἀποσταῖζον καθαρόν ὡς τὸ ἀπεσταγμένον ὕδωρ, ἐν ᾧ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν νυκτῶν τῆς ἰδίως θερμῆς ἐποχῆς παύει ἡ τήξις καὶ λαμβάνει χώραν τὸ φαινόμενον τῆς πήξεως τῆς ἐπιφανείας. Μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου καὶ πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ νέα τήξις, ἡ θερμότης προξενεῖ ἀνισον διαστολὴν με ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν ρηγμάτων, τὰ ὁποῖα προξενοῦν τὴν ἀποκοπὴν μεγάλων μαζῶν πάγου ποὺ εἰσχωροῦν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ ὀγκόπαγοι αὐτοί, λόγω τῆς γνωστῆς ιδιότητος τοῦ πάγου, ἐπιπλέουν τῆς θαλάσσης, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δὲ τῶν ἀνέμων καὶ κυρίως τῶν θαλασσίων ρευμάτων παρασύρονται πρὸς τὰ κατώτερα γεωγραφικὰ πλάτη τόσο τοῦ Βορείου ὅσον καὶ τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου.

Βασικὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν παγοβούνων τῶν δύο ἡμισφαιρίων ὑπάρχει κυρίως ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὰς διαστάσεις αὐτῶν. Οὕτω, ἐν ᾧ τὸ ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης τμήμα τῶν παγοβούνων τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου εἶναι μᾶλλον τραπεζοειδὲς καὶ μετὰ τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν ἐπίπεδον, ἡ μορφή τῶν παγοβούνων τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου παρουσιάζεται μᾶλλον ὡς κυκλική. Εἰς τὰς Ἀρκτικές ἐπὶσης

περιοχὰς τὸ ὑπερθάλασσιον ὕψος τῶν παγοβούνων κυμαίνεται μεταξὺ 70 καὶ 150 μέτρων, ἐν ᾧ εἰς τὴν Ἀνταρκτικὴν δὲν ὑπερβαίνει τὰ 40 μέτρα. Ἐν ᾧ, ἐξ ἄλλου τὸ μήκος τῶν παγοβούνων τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου σπανίως ὑπερβαίνει τὰ 1000 μέτρα, τὰ παρατηρούμενα εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον παγόβουνα δύνανται νὰ ὑπερβοῦν εἰς μήκος ἀκόμη καὶ τὰ 50 χιλιόμετρα.

Ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς τῶν πα-

Παγόβουνα καὶ πιγγοῦνοι

γοβούνων ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρίων παρατηρεῖται κατὰ τοὺς ἀντιστοίχους ἐαρινοὺς καὶ θερινοὺς μῆνας αὐτῶν, ἐν ᾧ ὁ μικρότερος κατὰ τοὺς ἀντιστοίχους χειμερινοὺς μῆνας. Ὅπως δὴποτε, τὰ παγόβουνα γενικῶς εἶναι δυνατόν νὰ φθάσουν μέχρι τῶν παραλλήλων τῶν 40 μοιρῶν βορείου καὶ νοτίου πλάτους, πολλάκις δὲ καὶ ἀκόμη χαμηλότερον.

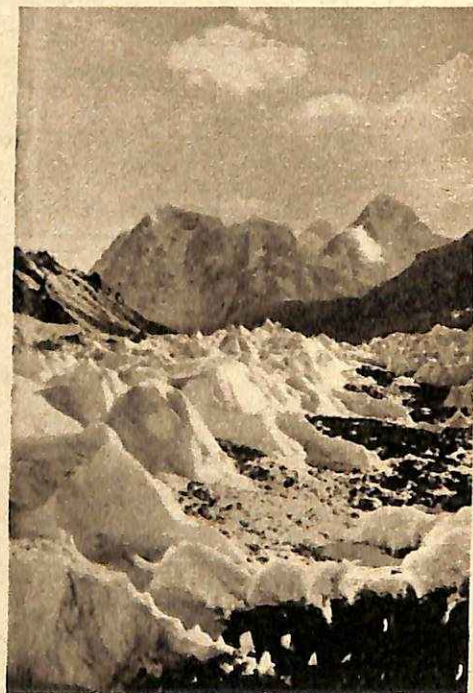
Τὰ παγόβουνα τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου προέρχονται κυρίως ἀπὸ τοὺς παγετώνας τῆς Γροιλανδίας, εἰς τὰς ἀκτὰς δὲ αὐτῆς ὡς ἐπίσης καὶ τῆς Νέας Γῆς καὶ τοῦ Λαμπρανδόρ παρατηρεῖται ἡ πλειονότης αὐτῶν. Τὰ παγόβουνα, ἐξ ἄλλου, τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου παρουσιάζουν τὴν μεγαλυτέραν αὐτῶν σιγνότητα εἰς τὰ δυτικὰ τοῦ Νοτίου Ἀτλαντικοῦ καὶ τοῦ Νοτίου Εἰρηνικοῦ καὶ ἐπίσης εἰς τὰ ἀνατολικά τοῦ Νοτίου Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ.

Τὰ ἐπιπλέοντα παγόβουνα ὑπῆρξαν ἀνέκαθεν τὸ φόβητρον τῶν ναυτιλομένων. Σκάφη μικρὰ καὶ μεγάλα ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὑπερωκεάνεια ποὺ προσέκρουσαν κατὰ καιροὺς

ἐπὶ παγοβούνων, κατεστράφησαν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος καὶ παρέσυραν εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης τὸ σύνολον τῶν ἐπιβατῶν. Συνεπεία τοῦ κινδύνου αὐτοῦ παρεμποδίζεται γενικῶς ἡ ναυσιπλοία εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τῆς ὕδρογειοῦ καὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ποὺ εἶναι δυνατόν νὰ φθάσῃ τοὺς 6 μῆνας.

Κατὰ τὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ ἰδιά ἐτη ἔχουν ὁργανωθῇ εἰδικαὶ ὑπηρεσίαι πρὸς παρακολούθησιν γενικῶς τῶν παγοβούνων. Αἱ ὑπηρεσίαι αὗται ὄχι μόνον ἀπὸ Σταθμοὺς ξηρᾶς, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἀπὸ πλοία καὶ ἀπὸ ἀεροπλάνα ἐντοπίζουν διὰ τοῦ ραντάρ καὶ ἄλλων μέσων τὴν ἀκριβῆ θέσιν τῶν παγοβούνων. Μετὰ τὸν ἐντοπισμὸν, ἐπακολουθεῖ μετάδοσις διὰ τοῦ ἀσυρμάτου εἰδικοῦ δελτίου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐνημεροῦνται τὰ πλοία τῆς περιοχῆς ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως, τοῦ μεγέθους κ.τ.λ. τῶν ἐπιπλέοντων παγοβούνων.

Πλὴν τῆς συστηματικῆς αὐτῆς παρακολούθησεως τῶν παγοβούνων, ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι μέθοδοι καθαρῶς ἐμπειρικαί, αἱ ὁποῖαι παρέχουν ἀπλὴν ἐνδείξιν τῆς προσεγγίσεως παγοβούνων. Ἐὰν π.χ. μετρίον ἢ ἰσχυρὸν ἀνεμον δὲν ὑπάρχει μεγάλος θαλάσσιος κυματισμὸς εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ πλεόντος πλοίου, τοῦτο εἶναι μία ἀπλὴ ἐνδείξις ὅτι τὸ σκάφος εὐρίσκεται εἰς τὸ ὑπῆρμον μέρος ἐνός παγοβούνου.

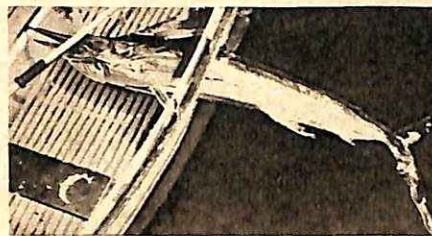

ΝΙΚ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Η ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ Η ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Οἱ μας ξέρομε ἢ τουλάχιστον θὰ ἔχωμε ἀκούσει, ὅτι ἡ δύναμις μιᾶς ὁποιασδήποτε μηχανῆς, ὥς ποῦμε τῆς μηχανῆς ἐνὸς αὐτοκινήτου ἢ ἐνὸς ατμοπλοίου, καθορίζεται σὲ ἵππους, ἢ, ὅπως λένε πιὸ ἀπλά, στ' ἄλογα. Ἐτσι ἀκούμε π.χ. ὅτι ἡ μηχανὴ ἐνὸς αὐτοκινήτου εἶναι 10 ἢ 15 ἄλογα ἢ ὅτι ἡ μηχανὴ ἐνός ὑπερωκεανείου εἶναι 50.000 ἵππων.

Ἀκούοντας ὁμοῦ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ νομίσωμε ὅτι μιὰ μηχανὴ 10 ἵππων ἀναπτύσσει τόση δύναμις ὅση δέκα ἀκριβῶς ἄλογα. Καὶ εἶναι μὲν ἀλήθεια, ὅτι ὅταν πρῶτος ὁ Ἀγγλος μηχανικὸς Τζέιμς Βάττ ἐπροσπαθούσε νὰ καθορίσῃ τὴν δύναμι διαφόρων ατμομηχανῶν - αὐτὲς μόνον ὑπῆρχαν στὴν ἐποχὴ του - ἐσύγκρινε τὴν δύναμι τῶν ἄλῳγων καὶ

Ὁ Ξιφίας μπορεί μετὰ τὸ κοκκαῖνο σπαθί τοῦ ζύγχους του νὰ τρυπήσῃ ἕνα πλοῖο.

μετὰ τὴν σύγκρισιν αὐτὴ καθώρισε καὶ τὴν δύναμι τῶν ατμομηχανῶν σὲ ἵππους.

Σήμερα ὁμοῦ, ὅταν λέμε δύναμι ἐνός ἵππου, ἐννοοῦμε τὴν δύναμι, ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ὑψωθῇ ἕνα βάρος 75 κιλῶν, σὲ ὕψος ἐνός μέτρου, σὲ ἕνα δευτερόλεπτο. Ὅταν λοιπὸν ἀκούμε ὅτι μιὰ μηχανὴ ἀναπτύσσει δύναμι 10 ἵππων, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ μηχανὴ αὐτὴ παράγει τόση δύναμι, ὅση εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ ὑψωθῇ ἕνα βάρος 750 κιλῶν, σὲ ὕψος ἐνός μέτρου μέσα σὲ ἕνα δευτερόλεπτο.

Ἄν τώρα συγκρίνωμε τὴν δύναμι μιᾶς μηχανῆς μετὰ τὴν δύναμι ἐνός ὁποιοῦδήποτε ζῴου, στὶς περισσότερες περιπτώσεις θὰ διαπιστώσωμε ὅτι τὸ ζῷο ἔχει μικρότερη δύναμι ἀπὸ τὴν μηχανή. Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωσιν ποὺ τὸ ζῷο ἔχει μεγαλύτερη δύναμι, πάλι ὑστερεῖ ἀπέναντι τῆς μηχανῆς, γιὰτὶ δὲν μπορεί νὰ διατηρήσῃ ἀμείωτῃ τὴν δύναμίν του γιὰ μεγάλο χρονικὸν διάστημα. Τὸ ζῷο γρήγορα κουράζεται καὶ ἡ δύναμίν του ἐλαττώνεται σιγά-σιγά, ἐνῶ ἡ μηχανὴ μπορεί νὰ παράγῃ τὴν ἴδια δύναμι ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ἐχετε ὁμοῦ σκεφθῇ ποῖα δύναμι μπορεί νὰ ἀναπτύξῃ ἕνα ζῷο; Τὰ περισσότερα ἀναπτύσσουν πραγματικὰ τεραστία δύναμι, ἰδίως γιὰ μικρότατα χρονικὰ διαστήματα.

Τὸ ἰσχυρότερον ἀπὸ ὅλα τὰ χερσαῖα ζῷα εἶναι ὁ ἔλεφας. Στὶς Ἰνδίες, ὅπου χρησιμοποιεῖται γιὰ νὰ σέρνῃ κορμούς δένδρων μέσα στὴ ζούγκλα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν δρόμοι, ἔχει διαπιστωθῇ ὅτι ἕνας ἔλεφας μπορεί νὰ σέρῃ κορμὸ βάρους 4 τόννων σὲ μεγάλην ἀπόστασιν καὶ ἀνώμαλο ὁδόν. Ἡ δύναμι ποὺ ἀπαιτεῖται

γιὰ τὴν ἐργασίαν αὕτη εἶναι τεραστία.

Ἐκτὸς ὁμοῦ ἀπὸ τὴν δύναμι ποὺ μπορεί νὰ ἀναπτύξουν τὰ διάφορα ζῷα, μερικά ἔχουν ἰδιαίτερος ἰσχυρὰ ὠρισμένα ὄργανα τοῦ σώματός των, τῶν ὁποίων ἡ δύναμι εἶναι πράγματι τρομακτικὴ.

Ἡ προβοσκίδα π.χ. τοῦ ἐλέφαντος εἶναι τὸ δυνατότερον ὄργανο ποὺ ἔχει ζῷο τῆς ξηρᾶς. Μὲ αὐτὴν μπορεί νὰ σηκώσῃ εὐκολώτατα βάρος ἐνός τόννου ἢ νὰ ἀρπάξῃ ἕνα ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν πετάξῃ σὲ ἀπόστασιν 40 μέτρων.

Ἀνάμεσα στὰ ἰσχυρότερα ὄργανα τῶν ζῴων περιλαμβάνεται ἡ οὐρά τῶν θαλασσίων κητῶν, ὅπως ἡ φάλαινα ἢ τὸ δελφίνι. Ὅταν μιὰ φάλαινα πλῆ μετὰ ταχύτητα 50 χιλιομέτρων τὴν ὥρα - πράγμα ποὺ γιὰ τὸ μεγαλύτερον ζῷο τῆς γῆς δὲν εἶναι καθόλου κουραστικὸν - οἱ εἰδικοί ἔχουν ὑπολογίσει ὅτι ἡ οὐρά τῆς ἀναπτύσσει τόση δύναμι ὅση μιὰ μηχανὴ 500 ἵππων. Ἀπὸ διηγήσεις ἐξ ἄλλου ψαράδων ξέρομε ὅτι μετὰ ἕνα χτύπημα τῆς οὐρᾶς τῆς μπορεί νὰ τσακίσῃ μιὰ μεγάλη βάρκα, σὰν νὰ ἦταν κανένα παιδικὸν παιχνιδάκι.

Τὴ μεγαλύτερη δύναμίν του ὁ ἱπποπόταμος τὴν ἔχει στὰ σαγόνια του. Μπορεῖ νὰ ἀρπάξῃ μετὰ αὐτὰ μιὰ μεγάλη βάρκα καὶ νὰ τὴν κομματιάσῃ, σὰν νὰ ἦταν ἀπὸ χαρτόνι.

Μιὰ λιμπελούλα κρατεῖ στὰ πόδια της ἕνα ἀντικείμενο 20 φορές βαρύτερό της.

Μεταξὺ τῶν ἰσχυρότερων ζῴων περιλαμβάνονται τὰ ψάρια. Ἀναφέρεται ἡ περίπτωση ἐνός τόννου, βάρους 350 κιλῶν, ὁ ὁποῖος ἐτίσθη μετὰ ἰσχυρὸ ἀγκίστρι καὶ στὴν προσπάθειά του νὰ γλυτώσῃ ἔσπινε τὸ ψαράδικο πλοῖο ποὺ τὸν ἔπιασε, ἐπὶ πολλὰ ὥρες, μετὰ ταχύτητα 8-10 μιλίων τὴν ὥρα, ὥσπου ἐξαντλήθηκε τελείως ἀπὸ τὴν κόπασιν καὶ ἀνασύρθηκε ἐπάνω στὸ ἀλιευτικόν.

Εἶναι ἐξ ἄλλου γνωστὰ πολλὰ περιστατικά, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ ξιφίες κατάρθωσαν μετὰ τὸ σπαθωτὸ κόκκαλο τοῦ ρυγχῶς των νὰ διατρυνθῶν τὰ μαδέρια τῶν πλευρῶν μικρῶν πλοίων.

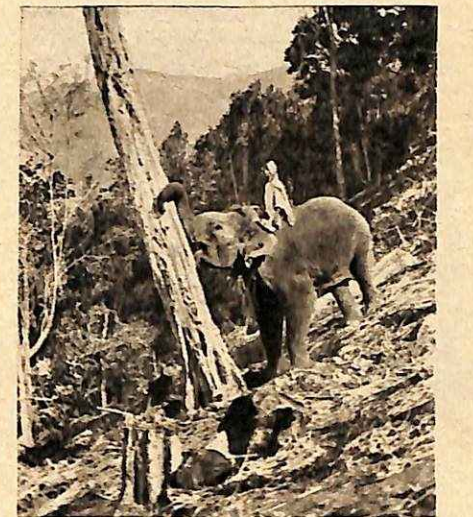
Ἀπὸ τὴν ἀποψιν σωματικῆς δυνάμεως δὲν ὑστεροῦν καὶ τὰ πουλιά, μετὰ τῶν ὁποίων πρῶτος ἔρχεται ὁ ἀετός. Τὸ ἀρπακτικὸν αὐτὸ εἶναι ἱκανὸ νὰ ἀρπάξῃ στὰ νύχια του ἕνα ἀρνί ἢ ἑλάφι, ἀρκετὰ βαρύτερον, νὰ ἀνυψωθῇ στὸν ἀέρα καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ μετὰ μεγάλη ταχύτητα στὴ μακρινὴ φωλιά του.

Ἄν ὁμοῦ συγκρίνωμε τὴν δύναμι τῶν διαφόρων ζῴων μετὰ τὸν ὄγκο τοῦ σώματός των, θὰ διαπιστώσωμε ὅτι τὰ μικρότερα ἔχουν ἀναλόγως πολὺ μεγαλύτερη δύναμι ἀπὸ τὰ ὀγκωδέστερα.

Ἐνα λεοντάρι π.χ. μπορεί νὰ ἀρπάξῃ στὰ δόντια του ἕνα μοσχάρι,

νὰ πηδήσῃ μετὰ εὐκολία ἕνα φράχτη 2-3 μέτρων καὶ νὰ τὸ φέρῃ σὲ μακρινὸ καὶ ἀσφαλὲς μέρος γιὰ νὰ τὸ φάῃ. Ἐν τούτοις μιὰ νυφίτσα, ποὺ μπορεί νὰ μεταφέρῃ μετὰ τὴν ἴδια εὐκολία ἕνα μεγαλόσωμο λαγὸν, ἀναπτύσσει περισσότερὴν δύναμι. Διότι τὸ μὲν λεοντάρι εἶναι βαρύτερον ἀπὸ τὸ μοσχάρι, ἐνῶ ἡ νυφίτσα εἶναι ἐλαφρότερη ἀπὸ ἕνα μεγαλόσωμο λαγόν.

Ἐκεῖ ὁμοῦ ποὺ φαίνεται καθαρὰ αὐτὸ εἶναι τὰ ἔντομα. Ἐτσι ἐνῶ ἕνας ἄνθρωπος συνήθως δὲν μπορεί νὰ σηκώσῃ βάρος μεγαλύτερον ἀπὸ 70-80 κιλά καὶ ἕνα ἄλογο μόλις μπορεί νὰ σηκώσῃ τὸ μισὸ τοῦ βάρους τοῦ σώματός του, μιὰ χρυσόμυγα μπορεί νὰ σηκώσῃ βάρος 15 φορές μεγαλύτερον.

Ἐνας ἔλεφας ξεριζώνει σπρώχνοντας μετὰ τὸ κεφάλι του ἕνα δέντρο. Συγκρίνετε τὸ πάχος τοῦ κορμοῦ μετὰ τὸν ὅδηγὸ τοῦ ἐλέφαντα.

λύτερον ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός της καὶ μιὰ μέλισσα 24 φορές. Ἐνας μάλιστα μικρὸς σκαράβατος, ποὺ ζυγίζει μόλις δύο γραμμάρια, μπορεί νὰ σηκώσῃ βάρος 400 γραμμαρίων! Στὴν ἴδια ἀπλοῦς ἀναλογία ὁ ἄνθρωπος θὰ μπορούσε νὰ σηκώσῃ δέκα τόννους φορτίου.

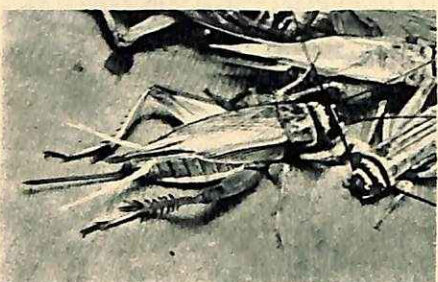
Καὶ θὰ ἐρωτήσῃ ἱσως κανεὶς: Ἄν τὰ ἔντομα εἶχαν τὸ μέγεθος, ὥς ποῦμε, τοῦ ἀνθρώπου θὰ μπορούσαν νὰ σηκώσουν βάρος 50 ἢ 100 φορές μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός των; Οἱ φυσιοδίφες λένε ὅχι. Καὶ τοῦτο γιὰτὶ ἡ δύναμι ἐνός ζῴου δὲν αὐξάνει ἀνάλογα μετὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ ὄγκου τοῦ σώματός του.

Καὶ ὁ ἄνθρωπος; Πόση δύναμι μπορεί νὰ ἀναπτύξῃ ἔστω καὶ γιὰ ἕνα ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα; Διάφοροι φυσιολόγοι ποὺ ἀσχολήθηκαν μετὰ τὸ θέμα αὐτὸ μᾶς δίνουν ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες. Ἐνας ἀθλητὴς λένε, ποὺ τρέχει τὰ 100 μέτρα σὲ 10-11 δευτερόλεπτα, ἀναπτύσσει τόση δύναμι ὅση καὶ μιὰ μηχανὴ 7-8 ἵππων! Τὴ δύναμι ὁμοῦ αὕτη, ποὺ εἶναι πράγματι σημαντικὴ, μόνον γιὰ ἐλάχιστον δευτερόλεπτα μπορεί νὰ τὴ διατηρήσῃ...

Ἄν ὁμοῦ ὁ ἄνθρωπος ὑστερῇ στὴν σωματικὴν δύναμι ἀπὸ πολλὰ ζῷα, τὰ ξεπερνᾷ ὅλα στὴ δύναμίν του νοῦ, μετὰ τὴν ὁποῖαν ἔχει κατασκευάσει ἰσχυρότατες μηχανὲς καὶ ἔχει ἐπιτύχει τὰ θαύματα τοῦ συγχρόνου τεχνικοῦ πολιτισμοῦ.

ΤΟ ΤΡΙΖΟΝΙ

Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ, μονότονη μουσική του είναι αδύνατο να μη σ' εχρησμάσει τις πρώτες, ανοιξιάτικες νύχτες. Σκαλώνει σε μιὰ περικοκλάδα δίπλα στις γρίλλες σας και μόλις σκοτεινιάσει αρχίζει το τραγούδι του. Ένα τραγούδι που δεν μοιάζει με τίποτα άλλο, που δεν είναι ούτε τόνος πουλιού, ούτε ανθρώπου, ούτε σκοπός

Τριζόνια

που μπορεί να τον μιμηθεί ο αλλός ή το βιολί.

Ένα τρίμ... τρίμ... αδιάκοπο μέσα στο σκοτάδι της νύχτας κάποτε και με τα φέγγη της αυγής. Το άκουσμά νάρχεται από το φύλλωμα που σκαλώνει στον τοίχο, από την απόμηση, χορταριασμένη πέτρα, εκεί στην άκρη της αυλής, από το χωράφι των σταριών που πέταξαν πράσινες αιχμές μέσα σε αυλάκι που άνοιξε το αλέτρι. Τ' άκουσμά το καλοκαίρι νάρχεται από τις χρυσαφένιες θημωνιές, τις στοιβαγμένες γύρω από τ' άλωνι, τ' άκουσμά σ' ώρες αγρύπνιας να συναγωνίζεται με το μεταλλικό ήχο του μαγγανιού στο πεγάδι του γειτονικού περιβολιού. Το άκουσμά τις νύχτες του φθινοπώρου στο ληνό, όταν παύουν τα τραγούδια των χωρικών που πατούν τα σταφύλια, να γεμίζει τη νύχτα με το αδιάκοπο τρίμ... τρίμ, κρυμμένο στη χλόη των σκαλοπατιών του ληνού που πάνω τους παιχνιδίζει το γλυκό φως του χωματένιου λυχνού.

Είναι από τα πιο μυστηριώδη, τα πιο αγαπημένα πλάσματα της φύσεως, που η συντροφιά τους γεμίζει μ' ευφροσύνη κάποιες ώρες μας. Οι ποιητές το αγαπούν. Το αγαπούν κι όσοι μπορούν να καταλάβουν την

ομορφιά μερικών πραγμάτων που φέρνουν ένα μήνυμα από το μεγάλο μυστήριο που μας περιζώνει.

Ποιος δεν ξέρει τη χαριτωμένη εκείνη ιστορία του Ντίκενς που επιγράφεται «Το τριζόνι», το παραμύθι που λές και παίζεται μέσα σ' ένα μαγικό κουτί από κοκκινές γεμάτες έκφραση, ζωντανεμένες για λίγο από κάποιο μάγο; Είναι ένα τριζόνι σπιτικό, από κείνα που ζούνε στις γωνιές των σπιτιών στις χώρες του βορρά και κρύβονται κοντά στο τζάκι τον χειμώνα. Η ιστορία αρχίζει με το μουσικό συναγωνισμό του τριζονιού με την τσαγέρα που σφυρίζει καθώς βράζει το τσάι στη φωτιά.

Αυτοί οι γλυκοί σπιτικοί τόνοι, ξυπνούν στη φαντασία του Ντίκενς μιὰ ιστορία ανθρώπων φτωχών, ευτυχισμένων ή θλιμμένων που στην καρδιά τους δεν χωράει τίποτα άλλο εκτός από την καλωσύνη. Είναι η ιστορία της γλυκιάς νοικοκυρούλας Ντότ., της γυναίκας του αγαθού αμαζιά που λέει για το τριζόνι: «Το αγαπώ για τις καλές σκέψεις που ή άθωα του μουσική γεννάει μέσα μου όταν τ' ακούω». Είναι η ιστορία της τυφλής Βέρθας και του πονεμένου πατέρα της, που η φωνή του τριζονιού συνοδεύει τις χαρές τους και παρηγορεί τις λύπες τους σαν ένας καλός, σπιτικός θεός.

Ένας άλλος ποιητής, ο Γάλλος Φράνσις Ζάμ, γεμάτος απλότητα και καλωσύνη, που αγάπησε το αγροτικό περιβάλλον του χωριού του, σ' ένα τραγούδι του προσπαθεί να εισδύσει στο νόημα της γλυκιάς μουσικής του τριζονιού και φαντάζεται, ότι το χαριτωμένο αυτό έντομο άλλοτε τραγουδάει το δικό του πόνο, άλλοτε εκφράζει τη συμπόνη του για τους φτωχούς κι άλλοτε τη χαρά του για τις ευτυχισμένες στιγμές της ζωής. «Μέσα στη σιωπή της νύχτας, λέει ο Γάλλος ποιητής στο ποίημά του, τραγουδούσε χθες το βράδυ το τριζόνι. Τί να λήη άραγε με το τραγούδι του; Να στέλνη τάχα στο Θεό τον ανάλαφρο πόνο του κι ο Θεός το άφηνει να του μιλά; Άκουσε τί λέει το τριζόνι. Μιλάει για το άθλιο, μαύρο

ψωμί, για την πεταγμένη χύτρα μέσα στις στάχτες, για την κουρασμένη νοικοκυρά, για κάτι άγνο και θλιμμένο».

Γι' αυτή τη μυστική φωνή, που φέρνει κάποιο μήνυμα μέσα στη νύχτα, από την πρασινισμένη οχτιά, απ' τη φουντωμένη γλάστρα του βασιλικού, απ' τη χλοισμένη πέτρα, διάβασα στη ζωολογία ότι «προέρχεται από την προστριβή των ελύτρων του εντόμου». «Οτι δεν είναι δηλαδή ένας μουσικός φθόγγος που βγαίνει από τα φωνητικά όργανα, αλλά ένας ήχος που προκαλείται από την προστριβή των φτερών πάνω στο περικάλυμμα που σκεπάζει το σώμα του εντόμου. Η επιστήμη λοιπόν καταστρέφει το μυστήριο και την ομορφιά των μικρών αυτών πλασμάτων όταν τα πιάνει στα χέρια της; Κάθε άλλο. Μπορεί να μās αποκαλύπτει το μηχανισμό τους, να μās τα παρουσιάσει σαν παιχνιδάκια που βγάσουν ήχους με την προστριβή, μα δεν τ' απομακρύνει από την αγάπη μας ούτε καταστρέφει την ομορφιά και το μυστήριό τους. Όπως κι αν λειτουργούν αυτοί οι μικροσκοπικοί δραπετές ενός απόκρυφου κόσμου, δεν παύουν να είναι πλάσματα γοητευτικά, ζωντανοί μηχανισμοί που η ειρηνική μουσική τους κλείνει κάποιο μήνυμα από έναν απόκρυφο κόσμο, που αιώνια ψάχνουμε να βρούμε το μυστήριό του.

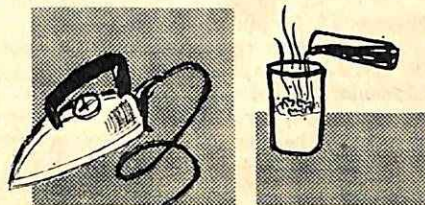
Το πιο παράδοξο έντομο : 'Ορθόπτερο, που ζή στη Μέση Εύρώπη.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΑΣ ΦΥΣΙΚΗ

Η ΕΝΕΡΓΕΙΑ. ΑΙ ΜΟΡΦΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ. ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Ο ΑΡΡΩΣΤΟΣ άνθρωπος μένει κατάκοιτος εις το κρεβάτι του, ενώ ο υγιής μεταβαίνει καθημερινώς εις την εργασίαν του, διότι είναι εις θέσιν να κάμη αυτό, έχει την ικανότητα να κινηθῇ. Την ίδιαν σκέψιν και σύγκρισιν περί ικανότητος κινήσεως ή μη δυνάμεθα να κάμωμεν και με το ύδωρ.

Ας φαντασθώμεν ότι εις ένα μεγάλον λάκκον υπάρχουν μεγάλην

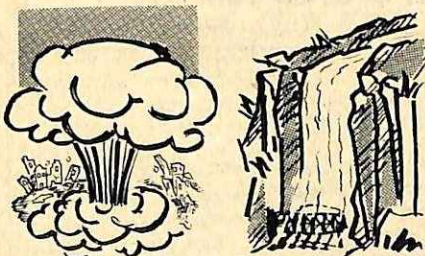
Ηλεκτρική ενέργεια

Χημική ενέργεια

τος. Τοῦτο, φυσικά, μόνον του δεν είναι δυνατόν να φύγη από τὸν λάκκον, δηλ. δεν δύναται να κινηθῇ. Ἐάν όμως εις ἀρκετὸν ὕψος ἀπὸ ἡμῶν ὑπάρχη μεγάλη ἀποθήκη ὕδατος (ὅπως εις ένα φράγμα) καὶ ἀφελθῇ ἐλεύθερον τὸ ὕδωρ, τοῦτο θὰ πέσῃ πρὸς τὰ κάτω. Ἐάν εις τὸ ἔδαφος οὗρου πίπτει τὸ ὕδωρ ὑπάρχῃ μία κατ'ἀλληλως μηχανή είναι δυνατόν τὸ πίπτον ὕδωρ να μās δώσῃ ἀρκετὸν ἡλεκτρικὸν ρεῦμα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν λέγομεν ὅτι τὸ εις τὸ φράγμα εὐρισκόμενον ὕδωρ έχει τὴν ικανότητα να μās δώσῃ ἔργον. Εἰς τὴν φυσικὴν, τὴν ικανότητα τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ σώματα να παραγάγουν ἔργον τὴν ὀνομάζομεν ἐνέργειαν.

Εἶναι φανερόν ὅτι ὅλα τὰ σώματα ἐγκλείουν κάποιαν ἐνέργειαν. Διὰ τὴν ἐκδηλωθῇ ὁμως ἡ ἐνέργεια αὐτὴ χρειάζονται κατ'ἀλληλως συνθήκαι, κατ'ἀλ-

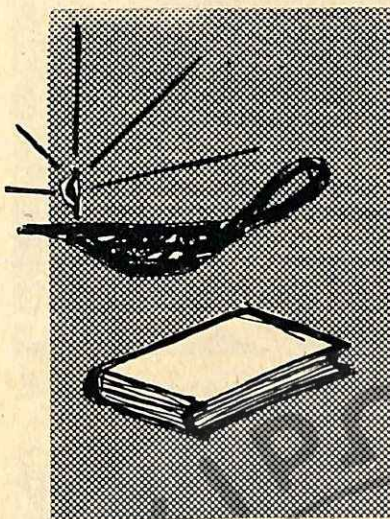

Πυρηνική ενέργεια

Μηχανική ενέργεια

ληλοι περιστάσεις. Ὁ υγιής άνθρωπος π.χ. όταν είναι ἐξαπλωμένος εις τὸ κρεβάτι δεν ἐκτελεῖ ἔργον. Ἐχει ὁμως τὴν ικανότητα να ἐκτελέσῃ, ὑπὸ καταλληλοῦς συνθήκαι, ἀπλοῦστα ἐκτελεῖ ἔργον όταν τὸ θελήσῃ, διότι τότε σηκώνεται καὶ κινεῖται. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ με τὸ ὕδωρ μίς ὑψηλὰ εὐρισκόμενης ἀπο-

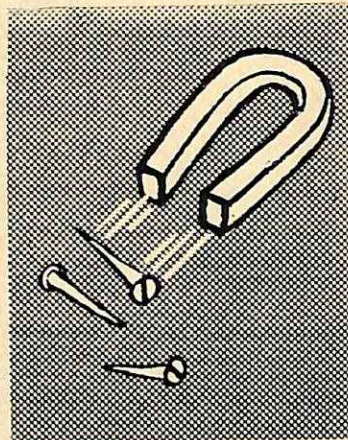
θήκης, ἐνὸς φράγματος. Ὅταν τοῦτο δεν κινῆται δεν ἐκτελεῖ ἔργον. Ἐχει ὁμως τὴν πρὸς τοῦτο ικανότητα, ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται όταν ἀπλοῦστα ἀνοίξωμεν τὸν ἐκ τοῦ φράγματος πρὸς τὰ κάτω ὁδηγοῦντα σωλῆνα, τότε παραγάγει ἔργον, ἀναλόγως πρὸς τὴν μηχανὴν ἡ ὁποία ὑποδέχεται τὸ πίπτον ὕδωρ. Ἡ ἐνέργεια ἡ ὁποία εἶναι ἐν λανθανούσῃ καταστάσει (δηλ. εἶναι κρυμμένη) εις τὸ ὕδωρ τοῦ φράγματος λέγεται ἐνέργεια δυναμική, ἐν ᾧ ἡ ἐνέργεια ἡ ὁποία ἀποδίδεται όταν πίπτῃ τὸ ὕδωρ, λέγεται ἐνέργεια κινητική. Εἶναι λοιπὸν ἡ ἐνέργεια κάτι μέ-

ναμική του ἐνέργεια ἐκδηλοῦται, γίνεται κινητικὴ ἐνέργεια. Εἰς τὴν καθημερινὴν μας ζωὴν δεν κάμνομεν τίποτα ἄλλο παρὰ διαρκῶς να λαμβάνωμεν ἐνέργειαν ἀπὸ τὰ διάφορα σώματα.

Ἡ μορφή ὑπὸ τὴν ὁποίαν παρουσιάζεται ἡ ἐνέργεια εις τὸν κόσμον, εις τὰ διάφορα σώματα, εἶναι ποικίλη, δεν εἶναι δηλαδή ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ διάφορος.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ πίπτοντος ὕδατος εἶναι μηχανικὴ ἐνέργεια, ἡ ἐνέργεια τῆς θερμάστρας, όταν καίῃ, εἶναι θερμικὴ

Μαγνητική ενέργεια

ἐνέργεια, ἡ ἐνέργεια τοῦ φωτός εἶναι φωτεινὴ ἐνέργεια, ἡ ἐνέργεια τοῦ ἡλεκτρικοῦ ρεύματος εἶναι ἡλεκτρικὴ ἐνέργεια. Διακρίνουν ἀκόμη καὶ τὰς ἑξῆς μορφὰς ἐνέργειας: τὴν μαγνητικὴν ἐνέργειαν, τὴν ικανότητα δηλ. ἐνὸς μαγνήτου να προκαλῇ κίνησιν, ἔργον. Τὴν χημικὴν ἐνέργειαν, τὴν ικανότητα δηλ. δύο σωμάτων, όταν τὸ ἐν ἐπιδράσει εις τὸ ἄλλον, να προκαλέσουν μεταβολὴν τῆς συνθέσεως των. Τέλος,

Φωτεινὴ ἐνέργεια

Θερμικὴ ἐνέργεια

τὴν ἀτομικὴν ἢ πυρηνικὴν ἐνέργειαν, τὴν ικανότητα δηλαδή τὴν ὁποίαν ἔχουν τὰ ἄτομα, ἢ καλῶτερον οἱ πυρῆνες τῶν ἀτόμων, να παράγουν ἔργον ὑπὸ καταλληλοῦς συνθήκαι.

(Σχῆμα ΗΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥΤΖΟΥ)

Η ΣΚΑΦΗ ΤΗΣ ΚΥΡΑ - ΛΟΥ

Ο ΗΛΙΟΣ ΕΚΑΤΕΒΑΙΝΕ σιγά-σιγά πίσω από το άκροβούνι. Η Κυρά-Λού τέλειωνε τη μπουγάδα της. Είχε ακόμη να ξεβγάλει το τολευταίο κομμάτι. Ήταν κουρασμένη, μα ούτε σκέψι για άναπαυσι. Μια στοίβα ρούχα την περίμεναν για σιδέρωμα. Όλες οι μέρες ξημέρωναν ίδιες γι' αυτήν, εκτός από την Κυριακή. Έλεύθεροι από δουλειά κείνη κι ο σύντροφός της φορούσαν τα γιορτινά τους για να πάνε ένα μίλλι μακριά στην έσολησιά να λειτουργηθούν. Κι αυτό τους έδινε δύναμη και ζωτικότητα για την καινούργια εβδομάδα. Κόντευε κι ο μήνας που θα γιόρταζαν τους χρυσούς γάμους. Χρυσάφι γι' αυτούς ήταν η φαιμία τους, τα παιδιά τους που θα μαζευόνταν αυτή τη μέρα στο φτωχικό τους. Και δεν ήταν λίγα: Έννια νομάτοι από χρόνια παντρεμένοι, οι σύντροφοι και τα παιδιά τους. Μεγάλη χαρά για την Κυρά-Λού μια τέτοια σύναξι στα εξήντα τόσα της χρόνια. Είχε παντρευτεί μικρή και κάθε χρόνο έφερνε κι ένα καινούργιο μωρό στον κόσμο. Έννια παιδιά στη ζωή κι όλα ευτυχισμένα!

Ήταν περασμένες 10 όταν άφησε πιά το σίδερο και κάθησε να ξεκουραστή. Ο άνδρας της είχαν αποκοιμηθεί στην κουνιστή πολυθρόνα, με την πιάτα στο χέρι. Στο παραθύρι άκουμπισμένη αναθυμόταν τον καιρό που ή Τλντη, η μικρότερή της κόρη, ήταν έννια χρόνια. Μια μέρα που η Κυρά-Λού έτριβε με δύναμη τα ρούχα στη σκάφη, το παιδί ξαφνικά άφησε το παιχνίδι του κι ήρθε να κρυφτεί στην άγκυλιά της.

—Τί συμβαίνει, Τλντη, τη ρώτησε, γιατί δεν παίζεις με τα παιχνίδια σου; Το παιδί ελκεν άρπαχτή από την ποδιά της.

—Δέ θέλω να παίζω, δέ μπορώ να σέ βλέπω να δουλεύεις τόσο σκληρά, μάννα. Κάποια μέρα θα σ' άνακουφίσω, θα τό ιδής...

Σαράντα χρόνια πέρασαν, σαράντα χρόνια σκληρής δουλειάς για την Κυρά-Λού. Τα παιδιά μεγάλωσαν, παντρεύτηκαν κι ο άνδρας της κι εκείνη ζούσαν μόνοι στο φτωχικό τους. Κι αυτή την ώρα η Λού θυμόταν τα παιδικά λόγια. Τάχα η Τλντη να θυμόταν την υπόσχεσή της;

Σέ λίγο ξύπνησε τον άνδρα της κι οι δυο ανέβηκαν με κόπο τη σανιδένια σκάλα που φερνε στην έρειπωμένη κάμαρή τους.

Λίγες βδομάδες αργότερα η Κυρά-Λού είχε ένα άναπάντεχο κάλεσμα από την Τλντη. Της ζητούσε να πάη με τον πατέρα να περάσουν τον Ιούνιο στις θειάς Σάρρας στο Μπέρμινγκχαμ. Ή μητέρα στην άρχή αρνήθηκε.

—Όχι, Τλντη μου, ποτέ δέν αφήσαμε τό φτωχικό μας από τότε που παντρευτήκαμε. Δέν έχουμε μάθη σ' άνάπαυσι.

—Μά, μητέρα, πρέπει και σεις να ξεκουραστήτε. Άλλωστε δέν ξέχασα την υπόσχεσή μου. Θυμάσαι;... —Κι ένα σφιχτό άγκάλιασμα συμπλήρωσε την παράκλησή της.

Χρειάστηκε να έπιμειν πολλο για να τους πείση. Στο τέλος όμως τα κατάφερε να τους ξεπροβοδίση στο σταθμό. Στο

διάστημα αυτό που οι γονείς θα έλειπαν, όλα τα παιδιά, πήραν την απόφαση να καινούργωσουν τό σπίτι αγοράζοντας με τις μικρές οικονομίες τους ό,τι θεωρούσαν άναραίτητο για ένα συγχρονισμένο νοικοκυριό. Δέν ξέχασαν και τό μικρό ραδιόφωνο, σέ μια γωνιά. Κι έτσι όταν έφτασε ή μέρα που οι γονείς τους θα επιστρέφανε από τό ταξίδι τους, όλα ήταν έτοιμα να τους υποδεχτούν για να γιορτά-

—Κάποια μέρα θα σ' άνακουφίσω θα τό δής, είπε ή Τλντη

σουν τους χρυσούς γάμους. Ένα από τ' άγόρια πήγε στο σταθμό να τους πάρη.

—Λοιπόν, μητέρα, περάσατε καλά;

—Πώς να τό περάσουμε παιδί μου. Ξεκούρασι καμιά.

Ο πατέρας σου δέν έπαψε να μαστορεύη, ό,τι εύρισκε μπρός του. Όσο για μένα...μέ ξαίρετε. Συνέχισα τη δουλειά μου. Πλύσιμο και σίδερο. Άς είναι, δέν περάσαμε άσχημα. Ήταν μια άλλαγή.

—Κι ή θεία Σάρρα πώς είναι;

—Ά, περίφημα! Τελευταία αγοράσε μια καινούργια κουζίνα, μ' όλες τις εύκολίες. Δέ χόρταινα να τη βλέπω. Να σου πώ την άλήθεια, τη ζήλεψα. Μά καθένας ως εκεί που φτάνει. Άς μην παραπονιόμαστε μ' αυτά που έχουμε. Σχώρα με, Θεέ μου!

Όταν ή μητέρα, φτάνοντας στο σπίτι, είδε όλες εκείνες τις άλλαγές στο φτωχικό της, της κόπηκε ή άνάσα από τη συγκίνηση.

—Γιατί κάνεις έτσι, μητέρα; είπαν με μια φωνή τά παιδιά. Τί κάναμε; Σου καινούργωσαμε λιγάκι τό σπίτι!

—Ο Θεός να σάς εύλογη παιδιά μου. Είναι πολύ όμορφα.

Κι ή ματιά της έκπληκτη άγκάλιασε τό καινούργιο πάτωμα, τό όμορφο πολύχρωμο χαρτί στους τοίχους, τις φανταχτερές κουρτίνες π' άνέμιζαν, τά γυαλιστερά ξύλινα ράφια με τ' άστραφτερά πιάτα. Όλα ήταν έτοιμα για τη γιορτή.

Έφαγαν, ήπιαν και μίλησαν για τά παλιά χρόνια ως άργά τά μεσάνυχτα. Κάποια στιγμή ένας από τους γιους για χωρατό έφερε από την αυλή μια σαραβλιασμένη καρέκλα που από χρόνια είχε χάσει τη ράχι της, ένα παλιό τσίγκινο σκαφίδι, που ή λαμαρίνα του είχε τρυπήσει.

Τά παρέταξε στη μέση της κουζίνας κι όλοι άρχισαν τά γέλια. Μονάχα ή μητέρα που καθόταν άνάμεσα στα παιδιά της θυμήθηκε τά περασμένα εκείνα χρόνια, που τό Σαββατόβραδο τά έλουζε σ' αυτό τό τσίγκινο σκαφίδι. Κι έπειτα...

δταν μεγάλωσαν κι έφευγαν κάθε πρωί για τη δουλειά τους... κι έπειτα πάλι δταν παντρεύτηκαν ένα-ένα κι άφησαν τό πατρικό σπίτι...

Όλα ήρθαν πίσω στη θύμησή της και τά δάκρυα άρχισαν να κυλούν καθώς ή ματιά της ήταν καρφωμένη στην παλιά σκάφη.

—Γιατί κλαίς, μητέρα; ρώτησε ή Τλντη άγκυλιάζοντάς την.

Η Κυρά-Λού σφούγγισε βιαστικά τά δάκρυά της.

—Τίποτα, παιδιά μου... ψιθύρισε κομπιαστά. Νά... μονάχα κανείς σας δέ σκέφτηκε ν' αγοράση μια καινούργια σκάφη για τη γριά μάννα.

Μετάφρ. ΜΕΡ. ΟΙΚ.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Φως Ίλαρό

Παντού σκοτάδι ζοφερό κι ούτε ένα άστέρι, μα μέσα μου φως διαρό που δέ θαμπάνει. Δέν περπατώ ψηλαφητά στα μαύρα σκότη. Θείκη έλπίδα τις δυνάμεις μου φτερώνει.

Άγκυθια ή Γη κι όμως τά πόδια δέ ματώνουν. Κακίες, μιση την ψυχή μου δέ λυγίζουν. Έξω σκοτάδι. Παραδείσου φως έντός μου. Βλέπω τ' άγκυθια, σαν τριαντάφυλλα π' άνθίζουν.

Και τρέχω-τρέχω καθώς μ' οδηγεί τό φως μου, να φτάσω κάποιου όνείρου τ' όραμα γυρεύω. Τί κι άν γυρεμοί παντού και κόλασης ναυρίλα; Μια άχτίδα μέσα μου σπιθίζει και θαρρεύω.

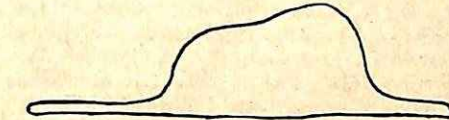
ΜΕΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΑΝ ΗΜΟΥΝ έξη χρόνων, είδα κάποια μέρα μια θαυμάσια εικόνα σ' ένα βιβλίο για τά παρθένα δάση που είχε τον τίτλο: «Άληθινές Ιστορίες». Ή εικόνα έδειχνε έναν βόα που κατάνιπε ένα άγριο ζώο.

Έγραφε στο βιβλίο: «Οι βόες καταπίνουν τη λεία τους δλόκληρη, χωρίς να την μασήσουν. Έπειτα δέν μπορούν πιά να κινηθούν και γι' αυτό κοιμούνται συνέχεια τους έξη μήνες της πέψεώς τους».

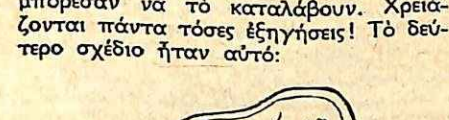
Σκέφθηκα, λοιπόν, πολύ τις περιπτώσεις της ζούγκλας και, με τη σειρά μου κι έγω, κατάφερα, μ' ένα χρωματιστό μολύβι, να σχεδιάσω την πρώτη μου ζωγραφιά: Ήταν κάπως έτσι:

Έδειξα τό άριστούργημά μου στους μεγάλους και τους ρώτησα αν τους φόβιζε τό σχέδιό μου.

Μου άπάντησαν: «Γιατί να μάς φοβίση ένα καπέλλο;»

Τό σχέδιό μου δέν παρίστανε ένα καπέλλο. Έδειχνε ένα βόα που χώνευε έναν έλέφαντα. Ζωγράφισα τότε τό έσωτερικό του βόα κι έτσι οι μεγάλοι μπόρεσαν να τό καταλάβουν. Χρειάζονται πάντα τόσες εξηγήσεις! Τό δεύτερο σχέδιο ήταν αυτό:

Οι μεγάλοι με συμβούλευαν να αφήσω τά σχέδια που έδειχναν τό έξωτετικό ή τό έσωτερικό μέρος του βόα και να ενδιαφερθώ περισσότερο για τη γεωγραφία, την ιστορία, την αριθμητική και τη γραμματική. Έτσι, λοιπόν, σέ ήλικία έξη χρόνων, έγκατέλειπα μια θαυμάσια καριέρα ζωγράφου. Είχα άπογοητευθεί από την άποτυχία των δύο πρώτων σχεδίων μου. Οι μεγάλοι ποτέ δέν καταλαβαίνουν τίποτα μόνοι τους και είναι κουραστικό για τά παιδιά να χρειάζεται πάντοτε, με πάντοτε, να τους δίνουν εξηγήσεις.

Έπρεπε λοιπόν να διαλέξω ένα άλλο έπάγγελμα και άποφάσισα να γίνω πιλότος. Πετούσα σχεδόν σ' όλο τον κόσμο και ή γεωγραφία μου προσέφερε άκριβώς τις υπηρεσίες που χρειαζόμουνα. Ήξειρα να ξεχωρίζω, με την πρώτη ματιά, την Κίνα από την Άριζόνα. Αυτό είναι πολύ χρήσιμο γιατί μπορεί κανείς να ξεγελαστή τη νύχτα.

Κατά τη διάρκεια της ζωής μου είχα την εύκαιρία να έρθω σ' έπαφή με πολλούς σοβαρούς μεγάλους. Έζησα πολύ με τους μεγάλους. Τους είδα από πολύ κοντά. Αυτό δέν καλυτέρεψε την γνώμη μου γι' αυτούς.

Όταν γνώριζα κανένα που μου φαινόταν λίγο έξυπνος του έκανα τό πέιρα-

ΠΕΛΟΠΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΜΑΟΣ

Ο Πέλοπας, ό γιός του Σαντάλου, έπειτα από την τόσο φοβερή, αλλά και τόσο δίκαιη τιμωρία του πατέρα του από τους θεούς, έγκαταλείπει την Λυδία και καταφεύγει στην Πίσσα, πόλι κοντά στην άρχαία Όλυμπία.

Η Όλυμπία ήταν τόπος ιερός για κάθε Έλληνα. Εκεί βρισκόταν τό ιερό Άλσος με την άγριελιά, που με κλωνάρια της, στεφάνωναν τους Όλυμπιονίκες. Εκεί ήταν τό περίφημο στάδιο που γίνονταν κάθε τέσσαρα χρόνια άγώνες προς τιμήν του Δία.

Απ' όλη την Ελλάδα έφταναν άθληται τις ήμέρες των άγώνων.

Κι ήταν μεγάλη τιμή γι' αυτούς και την πατρίδα τους αν νικούσαν και κέρδιζαν τό κλωνάρι της άγριελιάς.

Έκει έφτασε κι ό Πέλοπας έπειτα από πολυήμερο ταξίδι και ζήτησε φιλοξενία από τον Οινόμαο, τό βασιλιά της Πίσας.

Ο Οινόμαος ήταν γιός του Άρη, του θεού του πολέμου και της Άρπίνης.

Είχε θησαυρούς άμέτρητους και φήμη πολύ μεγάλη. Ήταν, από τους πιο πλούσιους και δοξασμένους βασιλιάδες.

Στην Πίσσα έφταναν κάθε τόσο νέοι από άρχοντικές και βασιλικές οικογένειες της Ελλάδος και ζητούσαν άπ' τον βασιλιά να τους δώση για γυναίκα τους την πεντάμορφη Ίπποδάμεια, την κόρη του.

Ο δυνατός βασιλιάς σέ κανένα δέν άρνιόταν. Ζητούσε μόνο να άγωνιστούν μαζί του στην άρματοδρομία. Όποιος τον νικούσε θα έπαιρνε την κόρη του.

Ός την ήμέρα που έφτασε εκεί ό Πέλοπας, 13 νέοι είχαν νικήσει και χάσει τη ζωή τους. Τέτοια ήταν ή συμφωνία τους.

Ο Οινόμαος χρωστούσε τις τόσες του νίκες στα φτερωτά άλογα του, που όμοια στην γρηγοράδα είχε μόνον ό Διομήδης, ό βασιλιάς της Θράκης. Κι ίσως ή συμφωνία που έκανε με τ' άρχοντοπούλα και τά βασιλόπουλα να ήταν σκληρή, αλλά φοβόταν για τη ζωή του.

Γιατί κάποτε που ζήτησε χρησμό από τό Μαντείο των Δελφών, ή Πυθία του άπάντησε ότι θα τον σκότωνε αυτός που θα έπαιρνε γυναίκα την κόρη του.

Όταν ό Πέλοπας είδε την Ίπποδάμεια θαμπώθηκε από την όμορφιά της και τη ζήτησε από τον πατέρα της σέ γάμο. Ο Οινόμαος δέν άρνήθηκε, αλλά είπε στον Πέλοπα με ποιόν τρόπο μπορούσε να κερδίση την κόρη του.

Ή συμφωνία έκλεισε και την επομένη θα γινόταν ή άρματοδρομία. Ο

μα με τό πρώτο μου σχέδιο, που πάντα έχω φυλαγμένο. Ήθελα να ξαίρω αν ήταν πραγματικά έξυπνος. Άλλά πάντοτε μου άπάντούσε: «Είναι ένα καπέλλο».

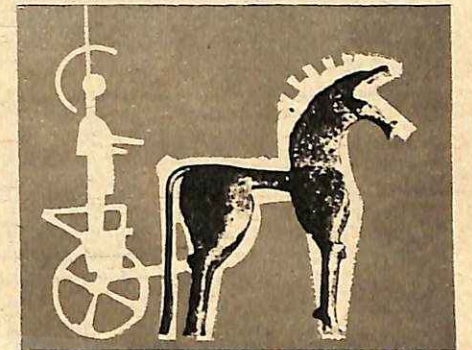
Κι έγω δέν του μιλούσα πιά ούτε για τους βόες, ούτε για τά παρθένα δάση, ούτε για τά άστέρια. Προσπαθούσα να πλησιάσω τά ενδιαφέροντά του. Του μιλούσα για μπριτζ, για γκόλφ, για πολιτικά και για γραβάτες. Και ό μεγάλος ήταν πολύ εύτυχης που γνώρισε έναν άνθρωπο λογικό, όπως ήταν και εκείνος.

Από τό βιβλίο: «Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΙΓΚΙΠ» Μετάφρ. ΚΩΤΙΑΣ ΡΟΔΙΑΔΗ

Πέλοπας, που στο μεταξύ πληροφορήθηκε για τά φτερωτά άλογα του Οινόμαου, ένιωθε φόβο στην καρδιά. Έκανε θερμή δήση στο θεό Ποσειδών και τον παρακάλεσε να τον βοηθήσει.

Άλλά την ίδια ώρα και ή Ίπποδάμεια, που είχε συμπάθησει τό βασιλόπουλο της Λυδίας κι είχε συγκινηθεί από την κακή του μοίρα κι είχε θαυμάσει τό θάρρος του, βρήκε τό Μυρτίλο, τον ήνιοχο του πατέρα της και τον έπεισε να βγάλει από τους τροχούς τό άρματός μια σφήνα που τους συγκρατούσε, για να μη χαθεί έξ αιτίας της ό Πέλοπας.

Τά ξημερώματα της άλλης ήμέρας οι δύο άντίπαλοι ήσαν έτοιμοι Τό βασιλικό άρμα, μεγαλότροπο, περίμενε τον παντοδύναμο βασιλιά. Δίπλα όμως σ' αυτό κι ένα άλλο άρμα στεκόταν, δλόχρυσο με άττια περήφανα κι άνυπόμονα. Τό άρμα αυτό

Σχέδιο ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΚΙΡΤΖΗ

ήταν σταλμένο στον Πέλοπα από τον Ποσειδών, που άκουσε την προσευχή του.

Σέ μια στιγμή δόθηκε τό σύνθημα. Τά άρματα ξεκίνησαν κι ό δρόμος όλος γέμισε από σύννεφα σκόνης.

Τά άρματα πότε έτρεχαν πλάι-πλάι και πότε ξεπερνούσε τό ένα τ' άλλο.

Τά άλογα έβαζαν τά δυνατά τους, έβγαζαν άφρους από τό στόμα τους και ό ιδρώτας είχε μουσκέψει τά κορμιά τους.

Δύσκολος ό άγώνας και πιο δύσκολο να μαντέψη κανείς ποιός θα νικήση.

Και νά! σέ μια στιγμή γίνεται εκείνο που περίμενε ή βασιλοπούλα.

Τό άρμα του πατέρα της αναποδογυρίζεται, ό ίδιος τινάζεται μέτρα μακριά και μένει νεκρός, ενώ τ' άλογα έλευθερωμένα τρέχουν στα χωράφια.

Ο Πέλοπας γυρίζει νικήτης στην Πίσσα και παίρνει μαζί του την Ίπποδάμεια.

Με τό άρμα του και ήνιοχο τον Μυρτίλο φτάνουν στην Εύβοια.

Ο καιρός κυλάει για όλους εύχάριστα ως την ήμέρα που ό Μυρτίλος θέλησε να κάνει κακό στην Ίπποδάμεια.

Ο Πέλοπας μόλις έμαθε τί σκέφθηκε να κάνει στη γυναίκα του, κυνήγησε τό Μυρτίλο. Και κείνος για να γλυτώση έπεσε στη θάλασσα, που από τότε λέγεται Μυρτώος Πέλαγος.

Όσο για τη χώρα της Ελλάδος που ό Πέλοπας ένίκησε τον Οινόμαο, αυτή όνομάστηκε Πελοπόννησος.

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΣ

(ἀπόσπασμα)

ΚΟΝΤΕΥΕ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ. Ἦρθε ἓνα βραδάκι ὁ παπᾶ-Στέφανος στὴ μάνα μου καὶ τῆς εἶπε:

—Ταχιά θὰ πάω στὴν Καρδαμύλη. Μοῦ δίνεις τὸν Στράτη μαζί γιὰ συντροφιά;

Ἡ μάνα μου χάρηκε:

—Νῆρθη, νῆρθη μαζί σου, Δέσποτα, νὰ παίρνῃ φῶτισι.

Κι ἐγὼ ἤμουν εὐχαριστημένος.

Ξεκινήσαμε τὴν ἄλλη μέρα, πρωτὶ πρωτὶ, καὶ κατηφορήσαμε στὴν Σεληνίτσα μὲ τὰ πόδια. Μπρὸς πῆγαινε ὁ παπᾶ-Στέφανος, πίσω ἐγώ. Κι ὁ μπῆξ ἐτρεχε πότε ἐδῶ πότε ἐκεῖ, χαρούμενος. Στὴ Σεληνίτσα πῆραμε τὸ καῖκι. Ἦταν ἓνα ταξίδι χωρὶς σκοπὸ, γιὰ τὸ κέφι μας. Μιά ἐκδρομή. Ὁ παπᾶ-Στέφανος κουβέντιαζε μὲ ἄλλους ταξιδιώτες. Ἡ θάλασσα ἦταν λάδι. Ἐτσι μοῦ ῥχόταν νὰ δώσω μιὰ, νὰ βρεθῶ μέσα.

Ἦταν πολὺ ὥραϊα. Πιὸ πέρα καθόταν ἓνα ἀγόρι στὰ χρόνια μου, πού πρῶτη φορὰ πῆγαινε στὴν Καλαμάτα. Πρῶτη φορὰ ἐβλεπε θάλασσα. Πρῶτη φορὰ ἐμπαινε σὲ καῖκι. Ἦταν σκιασμένο τὸ καψερὸ. Πῆγα καὶ κάθησα πιὸ κοντὰ του καὶ τοῦ μίλησα νὰ τοῦ δώσω κουράγιο. Ἐκίνα βέβαια καὶ λιγάκι τὸν σπουδαῖο. Ἦξερα πᾶ ἐγὼ τὴ μεγάλη πολιτεία. Μποροῦσα νὰ μιλάω. Μποροῦσα ἀκόμη νὰ δίνω καὶ συμβουλές. Πρόσεχε τοῦτο, πρόσχε τ' ἄλλο, τὸ νοῦ σου στὶς κακὲς συναναστροφές. Τὸ μικρὸ ἦταν σαστισμένο, μὲ θαύμαζε. Θὰ πῆγαινε παραγῆς σὲ ἓναν μαραγκό, νὰ μάθῃ καὶ τὴν τέχνη. Καλὰ ἔκανα καὶ τὸν συμβούλευσα.

—Γεῖά σου, τοῦ εἶπα ὅταν φτάσαμε στὴν Καρδαμύλη. Τὸ χειμῶνα θὰ ῥθῶ νὰ σὲ δῶ.

Αἰστανόμουν πολὺ χαρούμενος. Μοῦ φαινόταν πὼς εἶχα μεγαλώσει.

—Ποῦ θὰ πᾶμε τώρα, Δέσποτα; ρώτησα.

—Προχώρα, καὶ θὰ δῆς!

Δὲν στάθηκε διόλου στὰ καφενεῖα, οὔτε πού πῆρε τὸ μάτι μου τὸν Ἀποστόλη. Στρίψαμε στὴν κάτω γειτονιά καὶ προχωρήσαμε. Λίγο πιὸ κάτω συναντηθήκαμε μὲ μιὰ ψηλὴ κοπέλα, πού πῆγαινε μὲ τὴν στάμνα τῆς γιὰ νερό. Μόλις μᾶς εἶδε ἔτρεξε καὶ χαιρέτησε, καὶ ἀσπᾶστηκε τὸ χέρι τοῦ παπᾶ-Στέφανου.

—Εἶναι ὁ καπετάνιος στὸ σπίτι; τὴν ρώτησε γελαστός αὐτός.

—Ναί, ἀποκρίθηκε, στὴν πίσω αὐλὴ!

Πισωγύρισε μαζί μας καὶ μᾶς συνόδεψε ὡς τὸ ἀκρινὸ σπίτι. Μπήκαμε μέσα καὶ προχωρήσαμε στὴν πίσω αὐλὴ, ὅπως μᾶς εἶπε ἡ κοπέλα.

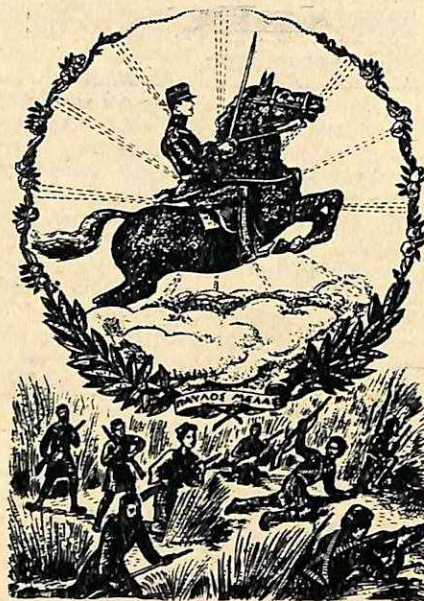
—Γεῖά σου, Καπετάνιο μου! φώναξε ὁ παπᾶ-Στέφανος θριαμβευτικά.

Ἐνας ἄνδρας σηκώθηκε κι ἔτρεξε κι ἀγκαλιάστηκε μὲ τὸν Δέσποτα. Φιλήθηκαν σταυρωτά, καὶ πάλι ἀγκαλιάστηκαν καὶ πάλι φιλήθηκαν.

—Νὰ μοῦ ζήσης, θηρίο! Νὰ μοῦ ζήσης χίλια χρόνια! Ἐλεγα πὼς θὰ πεθάνω καὶ δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ!

Ἦταν συγκινημένοι καὶ γιὰ νὰ μὴν τὸ δείξουν φώναζαν, γτύπαγαν ὁ ἓνας τὴν πλάτη τοῦ ἄλλου. Οἱ ἄντρες δὲν δείχνουν τὴν συγκίνησή τους. Τὰ κλάματα δὲν πρέπουνε στοὺς ἄντρες. Οὔτε στὴ χαρά, οὔτε στὴ λύπη. Δαγκώνει τὰ χεῖλια ἅμα πονάει ὁ ἄντρας, σφίγγει τὰ δόντια μὲ δὲν κλαίει!

Ἐπειτα ἦλθαν καὶ κάτι γυναῖκες ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ χαιρέτησαν κι αὐτὲς φωνάζοντας. Ἐμένα μὲ εἶχανε τελείως ξεχά-

Τοῦτον τὸν κρυφὸν ἀγῶνα, πού κανένας δὲν μπορούσε νὰ τὸν φανταστῇ, ἐγὼ τὸν ἀκουσα ἀπὸ πρῶτο χέρι.

σε. Κοίταξα γύρω μου, παρατηροῦσα μὲ προσοχὴ τοῦτον τὸν ἀγνωστὸ μου ἄντρα, πού εἶχε ἀκόμη ἀγκαλιασμένον ὁ παπᾶ-Στέφανος. Ἦταν μέτριο ἀνάστημα, μελαχροινὸς μὲ τσιγγελωτὰ μoustάκια. Φοροῦσε στρατιωτικὰ ρούχα, παλιὰ καὶ φθαρμένα, καὶ τὸ ἀμπεχωνό του ἦταν ξεκούμπωτο. Βέβαια στὸ σπίτι του ἦταν, καὶ δὲν περίμενε ἐπισκέψεις νὰ βάλῃ τὸ σπαθὶ του καὶ τὸ πηλίκιό του καὶ μιὰ καλὴ στολὴ μὲ λαμπερά, γυαλισμένα κουμπιά. Ἦταν ἀξιωματικός, αὐτὸ φαινόταν, ἀλλὰ ἓνας ἀξιωματικός ἀτμηλέτης καὶ διόλου φαναχτερός.

—Θὰ καθήσης νὰ τὰ ποῦμε, Δέσποτα; —Ναί, θὰ καθίσω... Νὰ τὰ ποῦμε. Νὰ σὲ χορτάσω, λεβέντη μου!

Ἐπειτα γύρισε σὲ μένα, σὰ νὰ μὲ θυμήθηκε ξαφνικά:

—Ἐλα δῶ ἐσύ.

—Τί νος εἶναι αὐτός; ρώτησε ὁ Καπετάνιος.

—Εἶναι ὁ Στράτης ὁ Μιχαλιάνος, ἀπὸ τὸ Νομιστὶ. Ὁ πάππος του ἦταν ἀδερφοποιτός μου. Τὸν πῆρα μαζί μου νὰ φωτιστῇ, ὅπως λέει κι ἡ μάνα του. Στράτη, μοῦ εἶπε αὐστηρά, ἐδῶ πλάι θὰ καθήσης. Κι ἀνοίξε τ' αὐτιά σου ν' ἀκούς. Νὰ τὸ θυμάσαι ὅσο ζῆς, καὶ νὰ τὸ λὲς στὰ παιδιά σου καὶ τὰ ἐγγόνια σου: Γνώρισα τὸν Καπετάν Παναγιώτη τὸν Μακεδονομάχο! Τὸν Καπετάν Παπατζίαντετα.

Ἐπιτέλους, ἐπιτέλους τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς μου! Νὰ βρεθῶ πλάι σὲ ἓναν Μακεδονομάχο. Νὰ κουβεντιάσω, νὰ τὸν ἀκούσω νὰ διηγῆται! Νὰ ἀγγίξω ὅλον τοῦτον τὸν καυτὸν ἀγῶνα, πού ὥρες-ὥρες μοῦ φαινόταν σὰν ὄνειροφαντασία.

Καὶ λοιπὸν σὰν ἀκουσα: Καπετάν Παπατζίαντετα Μακεδονομάχος, ἔχασα ὁλότελα τὴ μιὰ μου. Τὸν κοίταξα μὲ θαυμασμό καὶ μὲ λατρεία καὶ τ' αὐτιά μου πυρῶσαν, κι ὅταν ἔκανε νὰ μὲ χαιδέψῃ, ἀπλώσα αὐθόρμητα καὶ τοῦ πῆρα τὸ χέρι καὶ τὸ φίλησα.

Φέραν καφέδες καὶ παξιμάδια καὶ βύσσινο γλυκό. Φέραν καὶ κρύα φραγκόσκα, καὶ μᾶς ἄφησαν οἱ γυναῖκες μό-

νους.

—Ὦ, πὼς πέρασαν αὐτὲς οἱ ὥρες!

Ὁ Δέσποτας τὸν κοίταζε ὅλο στοργὴ καὶ ἐγνοια:

—Εἰσαι καλὰ τώρα, Παναγιώτη; Συνήρδες;

—Ναί, καλὰ εἰμαι! Μᾶς τάραξαν ὅμως οἱ θερμὲς ἐκεῖ πάνω. Ἄλλο νὰ σοῦ λέω! Κουνούπι! Κουνούπι πού τρυπάει καὶ τὰ ρούχα. Ἀσε τὴ νύχτα πού ἀνάβουμε φωτιά καὶ γεμίζει ἡ καλύβα καπνὸ, τότε τὸ κουνούπι κατεβαίνει πρὸς τὰ κάτω καὶ βουίζει σὰν μελίσσι! Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ ἀπὸ τέτοιον ἐχθρό. Μᾶς ἀρχίστηκε ἓνα σωρὸ παλληκάρια! Μὰ κανένας δὲν παραπονιέται. Ἀπὸ ἀγάπη στὴν Πατρίδα εἴμαστε ἐκεῖ πάνω, Γέροντα. Γι' αὐτὴν εἶναι ὑποχρεωμένος ὁ ἄνθρωπος νὰ κάνῃ κάθε θυσία!

Τὸν κοίταξα καθὼς ἔλεγε τοῦτα τὰ λόγια μὲ μιὰν ἀπλότητα καὶ μιὰ σεμνότητα, σὰν κάτι καθημερινὸ καὶ φυσικό. Μόνον τὰ μάτια του ἔλαμπαν, λὲς καὶ περνοῦσαν ἀστραπές.

Ὅλη ἡ παράξενη ζωὴ τοῦ ἀντάρτη τοῦ Μακεδονομάχου, ξετυλίχτηκε μπρὸς μου. Ἀκουγα ὀνόματα πού δὲν τὰ ἔξερα ὡς τότε, καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὰ σφραγίσω μέσα μου, νὰ μὴν τὰ λησμονήσω ποτέ. Ὁ Καπετάν Ματαπᾶς... Ὁ Καπετάν Καβοντόρος... Ὁ Τυλιγάδης. Ὁ Ἀρχηγός. Ὁ Δεσπότης. Ὁ κύριος Ζώης. Ὁ Δραγοῦμης. Ἀκουγα μέρη καὶ τοποθεσίες πού ἔλεγε νὰ, ἐδῶ κοντὰ μας, δικὰ μας εἶναι, σὰν αὐτὰ πού ἔχουμε τὴν ἐλπίδα μας καὶ τὰ σπαρτὰ μας. Τὸ Ζερβοχώρι, ἡ Χρυσοβίτσα. Ἡ Κούγκια. Ὅλη τούτη ἡ λίμνη τῶν Γιαντιτσάν μετὰ τὰ ψηλὰ κα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 26)

Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΝΟΜΠΕΛ

Πανομοιότυπον τοῦ διπλώματος τοῦ ἀπονειμθέντος τῷ 1901 εἰς τὸν ἱδρυτὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ:

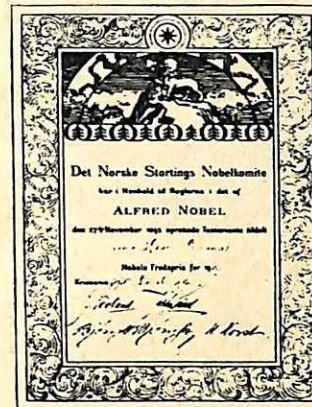
«Ἡ Ἐπιτροπὴ Νόμπελ τῆς Νορβηγικῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ὁρισθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀλφρέδου Νόμπελ εἰς τὴν ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1895 διαθήκην τοῦ ἀπονέμει εἰς τὸν Ἰωάννην Ἐρρίκον Ντυνάν τὸ Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης διὰ τὸ 1901. Ἐν Χριστιανίᾳ τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1901.»

Ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν ἐπληροφορήθη τὴν εἰδήσιν ἐκ τοῦ ἀκολουθοῦντος τηλεγραφήματος: «Ἡ Ἐπιτροπὴ Νόμπελ τῆς Νορβηγικῆς Βουλῆς ἔχει τὴν τιμὴν νὰ σᾶς πληροφορήσῃ ὅτι ἀπένευμε τὸ Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης τοῦ 1901 εἰς τοὺς κ.κ. Ἐρρίκον Ντυνάν καὶ Φρειδερίκον Πασσύ, ἔξ ἡμισείας εἰς ἕκαστον, ἥτοι περίπου ἑκατὸν τέσσερες χιλιάδες φράγκα (75.391 κορώνες). Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνώνει τὰ σέβη τῆς καὶ τὰς εἰλικρινεῖς εὐχὰς τῆς.» Ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν ἠρνήθη νὰ θίξῃ τὸ ποσὸν αὐτοῦ τοῦ βραβείου, καθὼς καὶ τῶν ἄλλων διακρίσεων τὰς ὁποίας ἔλαβε κατὰ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Τὰ διέθεσε διὰ διαθήκης, ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν ἔργων τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Νορβηγίας καὶ μερικῶν προσώπων τὰ ὁποῖα τὸν εἶχον περιποιηθῇ καὶ ἐνθαρρύνει εἰς τὸ Χάιντεν. Ἐκληροδότησε, ἐπὶ πλέον, ἓνα ποσὸν 13.000 φράγκων εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Χάιντεν διὰ νὰ ἱδρυθῇ ἓνα «Freibeth» ἓνα κρεβάτι πάντοτε ἑτοιμον νὰ δεχθῇ τοὺς πλέον πτωχοὺς ἀρρώστους τῆς κοινότητος.

Τὸ 1901 ὁ Ἐρρίκος Ντυνάν ἔλαβε τὸ Πρῶτον Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης. Δύο φορές ἀκόμη, τὸ 1917 καὶ τὸ 1944 ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶδε νὰ ἀπονέμεται τὸ Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης εἰς ἀναγνώρισιν τῶν ἀνθρωπιστικῶν τῆς δραστηριοτήτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων. Ἡ Ἐπιτροπὴ Νόμπελ ἐτίμησε καὶ πάλιν τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἀπονέμουσα ἀπὸ κοινοῦ τὸ Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης διὰ τὸ 1963 εἰς τὴν Διεθνῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ εἰς τὸν Σύνδεσμον τῶν Συλλόγων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Αὐτὸ τὸ μετάλλιον (τὸ ὁποῖον φέρει τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀλφρέδος Νόμπελ, γεννηθεὶς τῷ 1833, θανὼν τῷ 1896») ἀπονέμεται εἰς ἕκαστον τῶν τιμηθέντων μὲ τὰ πέντε βραβεῖα Νόμπελ — Βραβεῖον Νόμπελ τῆς Εἰρήνης, τῆς Φυσικῆς, τῆς Χημείας, τῆς Ἰατρικῆς καὶ τῆς Φιλολογίας.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΑΔΕΛΦΑΣ

Εἰς τὴν Δρακοπούλειον πτέρυγα τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων καὶ Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐγένετο τὴν 2-3-64 ἡ ἀπονόμη βραβείων καὶ διπλωμάτων εἰς 32 ἀποφοιτώσας Ἀδελφὰς Ε.Ε.Σ. τάξεως 1961 - 64α.

Πρὸς αὐτὰς ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ.

Ὁμιλεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος

Κων. Γεωργακόπουλος τονίσας τὸ ὑψηλὸν λειτουργημα τὸ ὁποῖον καλοῦνται νὰ ὑπηρετήσουν, ἀπένευμε δὲ τὰ βραβεῖα καὶ τὰ διπλώματα ὁ Μέγας Ἐυεργέτης τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Ἀθηνόδωρος Δρακόπουλος. Αἱ ἀποφοιτήσασαι Ἀδελφαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς:

Αἰκατ. Ἀγγελάκα, Ἀλεξ. Γαβριελάτου, Μαρία Γεωργοπούλου, Εἰρ. Γιούργα, Μαργ. Γρίβα, Εὐθαλία Δανιήλ, Παναγ. Δημητράκοπούλου, Καλλ. Ἡλιάδου, Ἀθαν. Καλεκωνσταντινοπούλου, Ἀρετὴ Κανιούρα, Αἰκατ. Κανταρτζή, Καλλ. Καραμανωλάκη,

Ἡ ὁρκωμοσία

Κωνστ. Κόκορη, Βιολ. Κοντοδήμου, Διαμ. Λουκά, Ἑλ. Λυκίσσα, Χριστ. Μπακαλούμα, Εἰρ. Μπέτσιου, Γεωργ. Νικολακάκη, Μαρία Ντέμου, Μαρία Οἰκονόμου, Λαμπρινὴ Παναγιωτίδου, Ξανθὴ Πάνου, Γεωργία Παρτόζη, Μαγδ. Πέννα, Παναγ. Ρούκη, Βασίλ. Ρούστα, Χρυσὴ Σκορδοῦλη, Στυλ. Σπυριδάκη, Ἐλευθ. Συκιώτου, Ἀλίκη Φαρμάκη, Χαρίκλ. Κωστικίδου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λακύνθρας Κεφαλληνίας με δώρα διὰ τοὺς τροφίμους τοῦ Γηροκομείου.
Juniors of Elem. School Lakythra Cephalonia, with gifts for the old people's home inmates.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παραλίας Ἀσπροπύργου φυτεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. Shool Paralia Aspropyrgos. Tree planting.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μεστών Χίου φυτεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. Shool Meston Chios. Tree planting.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίου Ρεθύμνης παρέχουν Πρώτας βοήθειας.
Juniors of Elem. School Ambelakia Rethymnis giving First Aid.

Ε.Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Χίου με δέματα δι' ἄπορα παιδιά.
Juniors of 6th Elem. School Chios with parcels for poor children.

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Λεχαινών με δέματα δι' ἄπορα Σχολεία, τὰ ὅποια υἱοθέτησαν.
Juniors of 1st Elem. School Lechaina, with gifts for poor Schools which have been adopted.

Ε.Ε.Σ.Ν. 12ου Γυμν. Θηλέων Ἀθηνῶν ἐτοιμάζουν δώρα διὰ τὰ ἀσθενῆ παιδιὰ τοῦ Ἀσκληπείου.
Juniors of 12th Girl's High School Athens preparing gifts for the children of Asclepeion.

Ε.Ε.Σ.Ν. 7ου Γυμν. Ἀρρέων Ἀθηνῶν με δώρα διὰ τὸν Οἶκον Τυφλῶν.
Juniors of 7th Boy's High School Athens with gifts for the Blind peoples Home.

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Νέων Λιοσίων Ἀθηνῶν με δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Μεσοβουνίου - Ζαγορίου.
Juniors of 2nd Elem. School Nea Liossa Athens with gifts for the Elem. School of Messovounion-Zagoriou.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κισάμου Χανίων βοηθοῦν εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ Σχολείου των.
Juniors of Elem. School Kissamos Chania helping for the completion of their school.

Ε.Ε.Σ.Ν. Οἶκον. Γυμν. Καλλιθέας με δέματα ἱματισμοῦ διὰ τὸ Φρειδερίκειον Δημ. Σχολ. Τριπόλεως.
Juniors of Economic High School Kallithea with clothing for the Friderikion Elem. School of Tripohs.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἐλευθεροχωρίου Βόλου βοηθοῦν εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου των.
Juniors of Elem. School Eleftherohorion Volos helping for the completion of their village church.

Ε.Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Νιγρίτης εἰς τὸν Σχολ. κήπον.
Juniors of 3rd Elem. School Nigrita in the school garden

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Συκιάδος Χίου φυτεύουν δένδρα.
Juniors of Elem. School Sykiados Chios. Tree planting.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Θάσου με δέματα διὰ ἄπορα Σχολεία.
Juniors of Elem. School Thassos with parcels for poor schools.

Ε.Ε.Σ.Ν. Β' Οἶκον. Γυμν. Ἀθηνῶν με δώρα διὰ τὸ ΠΙΚΠΑ Πεντέλης.
Juniors of 2nd Economic High School Athens with gifts for the ΠΙΚΠΑ Penteli.

Ε.Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Ἀγρινίου με δέματα δι' ἄπορα παιδιά.
Juniors of Elem. School Agrinion with parcels for poor children.

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Σαλαμίνος με εἶδη ἱματισμοῦ διὰ τοὺς μαθητὰς Δημ. Σχολ. Ξηροκάμπου Ἠλείας.
Juniors of Elem. School Salamis with clothing for the students of Elem. School Xirocambos Ilias.

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Καλλιθέας με δώρα διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Λαγοῦ Πεδιάδος Κρήτης.
Juniors of 1st Elem. School Kallithea with gifts for the Elem. School of Lagos Pediados Crete.

Ε.Ε.Σ.Ν. 5ου Δημ. Σχολ. Μεγάρων με δέματα διὰ τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Βερδικούσης Ἐλασσόνας.
Juniors of 5th Elem. School Megara with parcels for the 2nd Elem. School of Verdicousa, Elassonos.

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Η 100΄ς ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ

Υπό την προστασίαν του Προέδρου του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακοπούλου τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον Ἀθηνῶν, συμμετέχον εἰς τὸν παγκόσμιον ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὠργάνωσεν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ διαλέξιν τοῦ κ. Πῶλ ντε Ζουφρ ντε λά Πραντέλ, καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς καὶ διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Πολιτικῶν Μελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Αἰξ-ἂν-Προβάνς τῆς Γαλλίας. Θέμα τῆς ὁμιλίας ἦτο «ἡ πρώτη Σύμβασις τῆς Γενεύης τοῦ 1864». Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐγένετο καὶ μακρὰ ἐκθεσις δραστηριότητος τοῦ Ε.Ε.Σ.

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΑΘΜΟΥ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1963 παρέσχεν τὴν πρώτην βοήθειαν καὶ ἐξυπηρέτησεν 106.874 ἐν ὧν ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι. Παρέσχε διὰ τοῦ ἀσυρμάτου αἰτηθείσας ἱατρικὰς ὁδηγίας εἰς 205 νοσητὰς πλοῖα δι' ἀσθενούντα μέλη τῶν πληρω-

μάτων των καὶ ἐξυπηρέτησε διὰ τοῦ Ἀκτινολογικοῦ τοῦ Ἐργαστηρίου 1.862 άτομα.

Ἐξυπηρέτησαν διὰ τῶν Παρακτιῶν Σταθμῶν διὰ λουομένων κατὰ τὴν θερμὴν περίοδον 803 άτομα.

Εἰδικαὶ περιπτώσεις: Τὰ τροχαῖα ἀτυχήματα ἀνῆλθον εἰς 5.677, αἱ ἡλεκτροπληξίαι εἰς 95, τὰ λοιμώδη νοσήματα εἰς 621, αἱ δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος εἰς 94 καὶ αἱ ἀπείρμαι αὐτοκτονίας εἰς 1.177, ἐκ τῶν ὁποίων 1.059 φαρμακευτικαὶ δηλητηριάσεις.

Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. ἐχορήγησεν εἰς ἀτόρους πάσχοντες 5.542 φιάλας αἵματος δωρεάν.

ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΩΝ

Κατάστασις ἐμφαίνουσα τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν ἐγκριθείσας ἀποφάσεις τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων τῶν κάτωθι ἀναγραφόμενων πόλεων περὶ μετονομασίας ὁδῶν καὶ πλατειῶν εἰς τοιαύτας «ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ».

α) Πλατεῖαι: ΔΗΜΟΙ Ἐρμούπολεως, Αἰγάλεω, Ρεθύμνης, Πρεβέζης.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Αἱ ὁμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. τῶν κάτωθι Σχολείων ἀναπτύσσον ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ληφθεισῶν μέχρι 31-12-63 ἐκθέσεων δράσεως τῶν ὑπευθύνων διὰ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. εκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων, ἐπαινετὴν δραστηριότητα καὶ εἰς τοὺς τρεῖς τομεῖς τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν.: τὴν ἀλληλοβοήθειαν, τὴν προστασίαν τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος τῆς διεθνούς φιλίας.

ΑΘΗΝΑΙ: Γυμνάσια: ΣΤ' Θηλέων, Οἰκον. Γυμν. Θηλέων καὶ Πειραματικὸν Σχολ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Θηλέων Ἡλιουπόλεως, Οἰκον. Γυμν. Καλλιθέας, Ἐπαγ. καὶ Οἰκ. Σχολὴ «Ἑλληνικὸ Σπίτι», Δημοτ. Σχολεῖα: 101ον Ἀθηνῶν, Ἰδιωτ. Ἐκπ. Γ. Δριμυλιώτου - Πετρίδου Περισοῦ, Π. Μαρκοπούλου Σαρραμπόλεως.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Γυμνάσια: Ράλλειον Θηλέων, Λύκειον «Ἑλληνισμός» Κ. Σταυριανοῦ, Δημοτικά Σχολεῖα: 12ον Νικαίας.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ: Δημοτικά Σχολεῖα: 3ον Καλύμνου, Κατταβιάς Ρόδου.

ΗΠΕΙΡΟΣ: Γυμνάσιον Πρεβέζης, Δημοτικά Σχολεῖα: Θανασιῶν Ἀρτης, Καρυῶν Ἰωαννίνων, Χαλάσματος Πρεβέζης.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ: Δημοτικά Σχολεῖα: 5ον Βόλου, Εὐνοερίου Καρδίτσης, Βλαχάβας καὶ Παλαιχωρίου Καλαμπάκας, Κλήματος, Λουτρακίου, Μουρεσίου, Προμυρίου καὶ Τρικλίων Μαγνησίας, Σκοπέλου καὶ Γλώσσης Σκοπέλου, Νεράιδας Τρικλίων, Ἰδιωτ. Ἐκπ. «Λύκειον Βόλου».

ΘΡΑΚΗ: Δημοτ. Σχολεῖον 2ον Εἰρήνης. ΚΡΗΤΗ: Γυμνάσιον Θηλέων Σητείας, Δημοτικά Σχολεῖα: Φλαθιακῶν Ἡρακλείου, Βαϊνιάς Ἱεραπέτρας, Ἀγ. Γεωργίου καὶ Μέσα Ποτάμων Λασηθίου, Βόνης Πεδιάδος, Πισκοκεφάλου Σητείας καὶ Γαυδίου Χανίων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ: Γυμνάσιον Α' Ἀρρένων Θεσσαλονίκης, Δημοτ. Σχολεῖα: Νεοχωρακίου Ἀμυνταίου, Νικηφόρου Δράμας, Ἐμβόλου καὶ 2ον Σταυρουπόλεως Θεσσαλονίκης, Κρήνης Πολυγύρου.

ΝΗΣΟΙ ΑἰΓΑΙΟΥ: Γυμνάσια: Οἰκον. Γυμν. Μυτιλήνης, Γυμν. Πλωμαρίου Λέσβου, Δημοτικά Σχολεῖα: Ἀγ. Γεωργίου καὶ Πλωμαρίου Λέσβου, Μελάνων Νάξου, 2ον Βροντάδου καὶ 2ον Κάμπου Χίου.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ: Δημοτικά Σχολεῖα: 2ον Αἰ-

β) Ὅδοι: ΔΗΜΟΙ Ἰγουμενίτσας, Σερρών, Ἀγίου Νικολάου, Ταύρου, Ἀμφισσης, Καλαμάτας, Καλλιθέας, Δραπετσώνας, Τρικαλίων, Καρπενησίου, Ἐδέσσης, Ἰωαννίνων, Δετρίνων, Νέου Φαλήρου, Φλωρίνης, Πύλου, Καισαριανῆς, Κιλκίς.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(Ἀποστολαὶ διὰ τοῦ Γραφείου Μεταφορῶν Ε.Ε.Σ. μέχρι 8-1-64)

1) ΤΟ 5ον ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΑἰΓΙΟΥ, εἰδὴ βοηθεῖται διὰ τὸ Δημ. ΔΣχολ. Λάγας Κατορίας. 2) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΑἰΓΙΟΥ ἸΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΡΕΑ, εἰδὴ βοηθεῖται διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Ρώσση Πετρίδου Μουζακίου καὶ Κλεισοῦρας Φιλιππιάδος. 3) ΤΟ 2ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΕΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ, εἰδὴ βοηθεῖται, διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Δρακόντρου Καρδίτσης. 4) ΤΟ ΖΑΝΝΕΙΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, εἰδὴ ἱματισμὸς διὰ τὸ χωρίον Φωτεινῶν Παγωνίου καὶ σχολικὰ εἰδὴ διὰ τὸ Γυμν. Κονίτσας. 5) ΤΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΣΥΚΙΑΣ ΕΙΚΤΩΝΟΣ, εἰδὴ βοηθεῖται διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Σταυρίας Διδυμοτείχου. 6) Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Δ. ΜΠΟΡΟΥΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, εἰδὴ βοηθεῖται διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Δεσποτικῶν Παγωνίων. 7) ΤΟ 15ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ἈΘΗΝΩΝ, εἰδὴ βοηθεῖται διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Γρηγόρη Αἰγίου, Μπεστιάς Δερβιζιάνων καὶ Χορτάων Ζακύνθου. 8) ΤΟ ΓΥΜΝ. ΓΑΥΦΑΛΑΣ, εἰδὴ βοηθεῖται, διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Μαρκανάδας Ἀρτης, Στάνου Ἀμφιλοχίας καὶ Ἀνω Ραβενίων Ἰωαννίνων.

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχές)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ:

1) Πρέπει νὰ συμπληρωθῶν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ ταχύτερον τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ ἐν συνεχείᾳ αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφὰὶ φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκταὶ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός, δηλ. τεύχῃ Ἀπριλίου 1964 θὰ γίνωνται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Μαΐου 1964.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν νὰ μὴ στέλλωνται προσωπικῶς, ἀλλὰ ἀπροσώπως: α' Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, — διότι ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξις.

4) Πωλεῖται εἰς τὰ γραφεῖα μᾶς βιβλίον Πρώτων Βοηθειῶν βιβλιοδετημένον ἀντὶ 7,50 δρχ., διὰ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ πλέον 2,50 δρχ. διὰ ταχυδρομικὰ.

5) Ὑπάρχουν εἰς τὰ Γραφεῖα μᾶς ὠρεῖα μεταλλικὰ σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. ἀντὶ 0,50 δρχ. ἕκαστον, τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτύπου.

6) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ Γραφεῖα μᾶς σύντομον περίληψιν τῆς Ἐρυθροσταυρικῆς δράσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεῶμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώναμε σχετικῶς τὴν Γενεὴν.

7) Αἱ ἀποστελλόμεναι πρὸς δημοσίευσιν φωτογραφίαι νὰ ἀπεικονίζουσιν Ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν καὶ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν παραστατικώτεραι, ὥστε ἡ ἐπεξήγησις νὰ εἶναι σχεδὸν περιττὴ (π.χ. μαθηταὶ φυτεύοντες δέντρα, ὅχι μεταβαίνοντες ἢ ἐπιστρέφοντες κ.λ.π.) καὶ τὰ πρόσωπα νὰ φαίνωνται τελείως ἀπερροφημένα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποῖαν ἐκτελοῦν.

γαίου, Βαρβαρίνης καὶ Σωστίου Ἀμαλιάδος, Ἀγ. Θεοδώρων Λεγαίων καὶ Ροδιάς Ἡλείας.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ: Γυμνάσιον Γαβαλοῦς Μεσολογίου.

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΕΦΟΡΕΙΑ

Πρόεδρος: Παναγ. Γεωργούντζος
Ἀντιπρόεδρος: Μενέλ. Κυριακόπουλος
Γεν. Γραμματεὺς Χρυστ. Παπαδόπουλος
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Εὐστάθιος Σπηλιωτόπουλος, Ἄντα Βλαχούτσικου, Ἀλεξάνδρα Κύρου, Ἑλένη Κωνσταντινίδου, Βασίλειος Λυμπερίης, Σταυρούλα Παπαμικρούλη, Ἑλένη Ποταμιάνου, Μαρία Ἀναγνωστοπούλου-Φέρελα. Διευθυντής: Καλλιρρόη Παπαδοπούλου

Κατὰ τὸ ἔτος 1963, ἔτος ἑορτασμοῦ τῆς Α' Ἐκατονταετηρίδος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἡ δράσις τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς πλουσία εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν ἐπιδιώξεων του.

Τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀποτελέσματα, χάρις εἰς τὴν λαμπρὰν συνεργασίαν τῶν Ἑλλήνων Ἐκπαιδευτικῶν, πολυτίμων συνεργατῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος καὶ τὴν πρόθυμον συμβολὴν τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν Ε.Ε.Σ. Νεότητος, ἔχουν κατὰ τομεῖς ὡς ἀκολουθοῦν:

Κίνησις Ὁμάδων Ε.Ε.Σ. Νεότητος

Τὰ μέλη τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, μαθηταὶ τῆς Στοιχειώδους, Μέσης καὶ Ἀνωτέρας Ἐκπαίδευσως τῆς χώρας, ἀνῆλθον κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1962-1963 εἰς 462.631 συγκροτήσαντα 25.800 Ἐρυθροσταυρικὰς ὁμάδας.

Ἡ κίνησις κατὰ Περιφέρειας παρουσιάζεται ὡς κάτωθι:

Περιφέρεια	Μέλη	Ὁμάδες
Ἀθῆναι - Πειραιεύς	100.504	5.195
Μακεδονία	100.657	4.828
Θράκη	16.644	1.059
Ἡπείρος	37.025	2.272
Θεσσαλία	38.455	2.251
Πελοπόννησος	67.572	3.844
Στερεὰ Ἑλλάς	29.300	1.864
Κρήτη	26.994	1.706
Νῆσος Αἰγαίου	17.896	1.205
Νῆσος Ἰονίου	12.488	783
Εὐβοία	7.704	424
Δωδεκάνησος	7.392	369

Σύνολον	462.631	25.800
Ἐναντι τοῦ 1962	460.590	25.770

Δράσις Ὁμάδων Ε.Ε.Σ. Νεότητος

Τὰ μέλη τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, ἀνταποκριθὲντα πρόθυμος εἰς τὴν ἐκκλήσιν αὐτοῦ πρὸς ἐπὶ μεγαλύναντα ἀπόδοσιν κατὰ τὸ ἔτος 1963 ἀνέπτυξαν, κατὰ τὰς ἐκθέσεις καὶ ἐγγραφὰς πληροφορίας τῶν ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁμάδων ὑπευθύνων Ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Σχολείων, τὴν ἀκόλουθον δράσιν.

α) Εἰς τὸν τομεῖ τῆς Ὑγιεινῆς: 15.632 Ὁμάδες ἐμερίνησαν διὰ τὴν καθαριότητα τῶν συμπαθητῶν των, τοῦ σχολικοῦ χώρου καὶ τῆς κοινότητος των. 2.220 Ὁμάδες ἐλαβον μέρος εἰς ἀναδασώσεις, φυτεύσαντες συνολικῶς 524.426 δένδρῳλα. 3.046 Ὁμάδες ἐκαλλιέργησαν σχολικοὺς κήλους. 3.799 Ὁμάδες κατήρτισαν σχολικὰ Φαρμακεία. 4.728 Ὁμάδες παρηκολούθησαν μαθήματα Πρώτων Βοηθειῶν καὶ Οἰκοὶ Νοσηλείας. 2.637 Ὁμάδες ὠργάνωσαν διαλέξεις Ὑγιεινῆς. 2.300 Ὁμάδες ἐπέδειξαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν υγείαν τῶν συμπαθητῶν των. β) Εἰς τὸν Τομεῖ τῆς Ἀλλοθροφίας: 4.512 Ὁμάδες παρέσχον βοήθειαν εἰς ἀτόρους μαθητὰς. 3. 283 Ὁμάδες ἐπισκέφθησαν Νοσοκομεῖα, Ἰδρύματα κλπ., ἐνυπαχθῶνται ἀσθενεῖς καὶ τροφίμους καὶ διένειμον δῶρα. 1.911 Ὁμάδες ἐτοίμασαν παιγνίδια δι' ἄπορα παιδιὰ. 249 Ὁμάδες ἀπέστειλαν χρήσιμα εἶδη εἰς τοὺς στρατιώτας τῶν συνόρων. 240 Ὁμάδες ἔδωσαν μαθητικὰ κουρεῖα καὶ σχολικὰς Βιβλιοθήκας. 220 Ὁμάδες ἐβόηθησαν εἰς τὴν ἀνέγερσιν Σχολικῶν κτιρίων καὶ Ναῶν. 108 Ὁμάδες ἀπέστειλαν χρησιμῶν καὶ ἄλλων φαρμακευτικῶν φυτὰ εἰς Νοσοκομεῖα καὶ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα. γ) Εἰς τὸν Τομεῖ τῆς ἀναπτύξεως φιλικῶν δεσμῶν μετὰ τῶν ξένων Ἐρυθροσταυριτῶν:

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1962-63 ἀντήλλα-

γσαν μεταξὺ τῶν Σχολείων τῆς Ἑλλάδος καὶ ξένων χωρῶν ὑπὲρ τὰ 1.600 Λευκώματα, ἐπιστολαὶ σχολικῆς ἀλληλογραφίας, ἔργα χειροτεχνίας καὶ πίνακες ζωγραφικῆς.

Περιοδικὸν «Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος»

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1963 ἐγένοντο 8 μηνιαῖα ἐκδόσεις τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ», καθ' ἃς ἐξετυπώθησαν συνολικῶς 1.312.092 τεύχη.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐκτυπωθέντων τευχῶν διετέθησαν ἐπὶ πληρωμῇ 1.298.760 συνολικῆς ἀξίας δρχ. 1.598.018,80. Τὰ ὑπόλοιπα 13.332 τεύχη διετέθησαν δωρεάν εἰς διάφορα Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα τῆς χώρας, ὡς καὶ εἰς ἀκρίτικα φυλάκια, μέσω τῆς Γ.Ε.Σ.

Ἡ ἀξίησις τῆς κυκλοφορίας τοῦ Περιοδικοῦ ὁρελταται, ἐκτός τῆς συνεχοῦς βελτιώσεως του ἀπὸ ἀπόψεως ὕλης καὶ ἐμφανίσεως καὶ εἰς τὴν σταθερὰς συνεχιζομένην πρόθυμον συνεργασίαν τῶν Ἑλλήνων Ἐκπαιδευτικῶν.

Συμμετοχὴ Ε.Ε.Σ. Νεότητος εἰς τὸν Ἑορτασμὸν τῆς Α' 100ετηρίδος Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος συμμετέσχεν εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Α' 100ετηρίδος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Εἰδικώτερον τὴν θὴν Μαΐου 1963, Διεθνή ἡμέραν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὠργανώθησαν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς χώρας, κατόπιν ὁδηγίων τοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, πανηγυρικαὶ τελεταί.

Συμμετοχὴ Ε.Ε.Σ. Νεότητος εἰς τὴν Παγκόσμιον Διάσκεψιν Ἐκπαιδευτικῶν.

Ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος συμμετέσχεν εἰς τὴν Παγκόσμιον Διάσκεψιν Ἐκπαιδευτικῶν, ἀσχολουμένων μὲν τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος, ἡ ὁποία συνήλθεν ἐν Λωζάνῃ ἀπὸ 19 ἕως 23 Αὐγούστου, ἐπὶ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 100ετηρίδος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, διὰ τῆς καθήκοντος καὶ μέλους τῆς Ἐφορείας αὐτοῦ Κας Μαρίας Ἀναγνωστοπούλου-Φέρελα καὶ τοῦ ἱατροῦ κ. Ζωῆς Γιακουμῆ, συνεργάτου τοῦ Ε.Ε.Σ.

Συμμετοχὴ Ε.Ε.Σ. Νεότητος εἰς Ἐρυθροσταυρικὰς Κατασκηνώσεις.

Ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος ἀνταποκρινόμενος εἰς πρόσκλησιν τοῦ Γερμανικοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος μετέσχεν εἰς τὴν ἐν Εdersee Διεθνή Ἐκπαιδευτικὴν Κατασκηνώσιν «Albert Schweitzer» ὑπὸ 23 Ἰουλίου ἕως 14 Αὐγούστου, διὰ 5μελοῦς ὁμάδος Ἐρυθροσταυριτῶν, μὲ ἀρχηγὸν τὴν καθηγήτριαν διδασκαλίας Μαριάνν Γεωργίουτῆν. Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμάς ἐτυχεν ἐγκαρδίου φιλοξενίας καὶ ἀφῆκεν τὰς ἀρίστους τῶν ἐντυπώσεων.

Συμμετοχὴ Ε.Ε.Σ. Νεότητος εἰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις.

Ὁ Ε.Ε.Σ. Νεότητος, χάρις εἰς τὴν συγαντικὴν προθυμίαν, μὲτ' ἧς οἱ Ἑλλήνες Ἐκπαιδευτικοὶ καὶ Ἐρυθροσταυριταὶ ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἐκκλήσιν του, συμμετέσχε κατὰ τὸ ἔτος 1963 εἰς πολλὰς διεθνεῖς ἐκθέσεις ὁργανωθείσας, ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 100ετηρίδος τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὑπὸ τῶν Ἐρ. Στ. Νεότητος. Τὰ λευκώματα Σχολ. Ἀλληλογραφίας, τὰ ἐκθέματα τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν προεκάλεσαν ἐνθουσιώδεις κρίσεις. Τὰ Γυμνάσια Λαλασσὶν ἐνθουσιώδεις κρίσεις. Τὰ Γυμνάσια Λαλασσὶν, Συλοκατῶν καὶ Σχολῆς Καλιάνια Ἀθηνῶν περιεπλήθησαν εἰς τὰ ἐν ὧν ἐπὶ ἐπιλεγέντα ἀπὸ Ε.Ε.Σ.Ν. ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἀπονομὴ Βραβείων καὶ Διπλωμάτων

α) Ὑπὸ τῆς οἰκίας Ἐπιτροπῆς ἀπενεμήθησαν τὰ Βραβεῖα τοῦ προκρινυθέντος, διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1962-1963, διαγωνισμοῦ «ΑΧΙΑ-ΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» (Δεπτομέρειαι τευχὸς Φεβρ. σελ. 23).

Προκήρυξις Διαγωνισμοῦ Δράσεως Ὁμάδων Ε.Ε.Σ. Νεότητος.

Ἡ Ἐφορεία Ε.Ε.Σ. Νεότητος προκήρυξε διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν Ἐρυθροσταυρικῶν ὁμάδων τῶν Σχολείων τῆς χώρας εἰς μνημὸν «ΑΧΙΑ-ΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ», διὰ τὴν καλύτεραν Ἐρυθροσταυρικὴν δράσιν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1963-1964 διὰ Βραβεῖον Α' δρχ. 3.000 καὶ Β' δρχ. 2.000, τὰς ὁποίας προσέφεραν ὁ κ. Κύρος Κύρου.

Δωρεαί

Ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ Νορβηγικοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 574 κούτια μετὰ σχολικὰ δῶρα, παρὰ τοῦ Καναδικοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. 207 κούτια μετὰ σχολ. ὑλὴν καὶ εἶδη Πρώτων Βοηθειῶν, παρὰ τῶν Ε.Ε.Σ.Ν. Ἀμερικῆς, Αυστραλίας, Αὐστρίας, Γερμανίας, Γιουγκοσλαβίας πίνακες ζωγραφικῆς, παιγνίδια, δίσκοι μουσικῆς, εἶδη ὑγιεινῆς, κλπ., παρὰ τῶν Ἐρυθροσταυριτῶν Βολε Ἑλβετίας καὶ τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθροσταυριτῶν κούτια μετὰ σχολικὸν ὑλὴν καὶ φάρμακα καὶ παρὰ τῆς Λαίδης Klemens δέμα μετὰ παιγνίδια.

Διανομαί

Διενεμήθησαν:

1) Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος: α) 700 κούτια μετὰ σχολικὰ δῶρα εἰς Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Εὐβοίας, Γυμνασιακῶν Οἰκοτροφείων Θήρας καὶ Ἀσκληπιείου Ε.Ε.Σ. ἐν Βούλᾳ. β) 82 πίνακες ζωγραφικῆς εἰς τὸ Τμήμα Ε.Ε.Σ. Τριπόλεως καὶ τὰς Ἐπιτροπὰς Ε.Ε.Σ. Ν. Θεσσαλονίκης, Ἰωαννίνων, Λαρίσης καὶ Πατρῶν.

2) Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Αὐστραλιανοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος: 2 δέματα μετὰ ὅλην εἰς ἀτόρους μαθητὰς δύο Ἰδρυμάτων Ἰωαννίνων καὶ Θεσσαλονίκης.

3) Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Γερμανικοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος: 33 πίνακες ζωγραφικῆς εἰς τὸ Δημ. Σχολεῖον Μελέτης Βεροῦ.

4) Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Καναδικοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος: 207 κούτια μετὰ σχολικὸν ὑλὴν καὶ εἶδη Πρώτων Βοηθειῶν εἰς 207 Σχολεῖα Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαίδευσως Μακεδονίας, Θράκης, Θεσσαλίας, Ἡπείρου, Στερεᾶς Ἑλλάδος, Πελοποννήσου, Εὐβοίας, Κρήτης, Νήσων Αἰγαίου καὶ Ἰονίου Πελάγους καὶ Δωδεκανήσου.

5) Ἐκ δωρεᾶς τοῦ Νορβηγικοῦ Ε.Ε.Σ. Νεότητος: 57

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

Οι ελληνικοί μύθοι δεν είναι απλώς ώραιες ιστορίες· κλείνουν μέσα τους ένα βαθύτερο νόημα, και πολύ συχνά εξηγούν συμβολικά φυσικά φαινόμενα. Ένας από τους ωραιότερους μύθους μας είναι και η ιστορία της άπαγωγής της Περσεφόνης από τον Πλούτωνα.

Μιά μέρα, η πεντάμορφη κόρη της Δήμητρας, έπαιζε ξέννοιστα με τις φίλες της σ' έναν άνθισμένο αγρό της Σικελίας. Εκείνη την στιγμή έλαχε να περάσει από εκεί ο σκοτεινός βασιλιάς του Άδη, ο Πλούτων. Είδε την κοπέλλα την αγάπησε χωρίς δισταγμό πήδησε την άρπαξε, κι εξαφανίστηκε μαζί της στα έγκατα της γης. Μιά νέα ζωή άρχισε για τη δροσερή κόρη. Αυτή που ήταν η χαρά και το καμάρι της γης, βρέθηκε ξαφνικά γυναίκα του σκυθρωπού θεού και βασίλισσα του Κάτω-Κόσμου.

Στό μεταξύ η μητέρα της Περσεφόνης, η θεά της γεωργίας Δήμητρα, ξεκίνησε σαν τρελλή γιά να την βρή.

Κρατώντας ανάμενε δάδα, γύριζε σ' όλη τη γη και ρωτούσε όποιον άπαυτούσε στον δρόμο της. Μά οι μικρές θεότητες των άγρων και των ποταμιών

φοβόντουσαν την όργη του Πλούτωνα και δεν τολμούσαν να της μαρτυρήσουν την αλήθεια. Τέλος, την έννάτη ημέρα

Πλούτων και Περσεφόνη

ο Ήλιος τη λυπήθηκε και της ψιθύρισε το μυστικό. Τότε η Δήμητρα θύμωσε πολύ. Έσβησε τη λαμπάδα της, κι εύθης οι

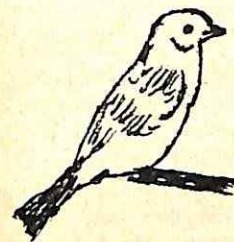
χυμοί σταμάτησαν να κυκλοφορούν στους βλαστούς, τα φυτά μαράθηκαν, τα ζώα άρχισαν να πεθαίνουν κι η γη δεν προσέφερε πιά τους καρπούς της. Έρήμωσαν και μαρasmus άπλώθηκαν παντού.

Ο Δίας, βλέποντας τον κίνδυνο άποφάσισε να βοηθήσει την ώργισμένη θεά. Διέταξε με τον Έρμη τον Πλούτωνα να έπιστρέψει την Περσεφόνη στη μητέρα της. Και νά, πού σε λίγο άνέβηκε η Περσεφόνη ξανά στη γη, ριγώντας άκόμη από την ύγρασία του ύπογειου βασιλείου της, και με τα μάτια θαμπωμένα από το πολύ φώς. Έπεσε στην άγκαλιά της μητέρας της κι εύθης η γη ξανάρχισε να άνθίζει και να καρποφορή.

Μά δεν κράτησε πολύ η χαρά της Δήμητρας. Γιατί της διηγήθηκε η κόρη της ότι λίγο πριν φύγει ο Πλούτων της είχε προσφέρει ένα ρόδι κι εκείνη είχε φάει το μισό, χωρίς να ξέρη ότι το ρόδι είναι ο καρπός του γάμου. Έτσι από δω κι έμπρός θα ήταν ύποχρεωμένη να ζή τη μισή ζωή της κοντά στον άντρα της.

Κανονίστηκε λοιπόν, έξι μήνες να ζή στον Άδη, και τους άλλους έξι να ξαναβείναι στη Γη. Κι όσο λείπει, τα φύλλα ξεραίνονται, οι άγροι κιτρινίζουν κι ο παγερός χειμώνας άγκαλιάζει τα πάντα. Μά όταν ξεπροβάλλει άνθίζουν τα κλαριά, φυτρώνουν οι σπόροι, κ' η φύσις όλόκληρη χαμογελά και καλωσορίζει τον έρχομό της Άνοιξης.

ΤΟ ΚΑΝΑΡΙΝΙ

—Καναρινάκι μου, γιατί είσαι θυμωμένο; Κάθε πρωί πού θα ξυπνήσω σε σένα πρώτα θα πώ, καλημέρα. Όταν διαβάζω τό μάθημά μου, σέχω πλάι μου μέσα στο κλουβάκι σου για να μου κρατάς συντροφιά. Δεν σου φέρνω πάντα δροσερό μαρουλάκι όταν γυρίζω από το σχολείο; Έτσι μίλησε, με παράπονο ο Πετράκης στο καναρίνι του.

Το καναρινάκι ήταν στ' αλήθεια θυμωμένο. Ός τότε ήταν εύτυχισμένο μέσα στο κλουβί του. Πηδούσε χαρούμενο από το ένα καλάμι στο άλλο κι άρχιζε ένα γλυκό-γλυκό τραγούδι. Κάθε φορά τραγουδούσε και πιδ όμορφα. Μά ήταν λίγες μέρες τώρα πού δεν κελαηδούσε. Καθόταν ήσυχα σε μιά άκρη του κλουβιού και φαινόταν άρρωστο και δυστυχισμένο. Σ' αυτό έφταιγε ο φίλος του, ο σπουργίτης. Κάθε πρωί έρχόταν να τιμιπήσει τους σπόρους πού έπεφταν γύρω άπ' το κλουβί του κι έπειτα έπιανε λίγη κουβέντα με το καναρίνι, έτσι για να ξεσκάσει. Κι' όπως ήταν φλύαρος και ήθελε να κάνη και τον πολύξερο, άρχισε να διηγείται όλα τα θαυμαστά πράγματα πού είχε γνωρίσει. Βέβαια ο σπουργίτης δεν είχε δει και πολλά πράγματα, γιατί δεν είχε πάει ποτέ μακρύτερα από τον πλαϊνό κήπο, μά όπως είχε φαντασία μεγάλη, διηγόταν στο καναρίνι όλα όσα είχε άκούσει, σαν να τάχε δη με τα ίδια του τα μάτια. Έλεγε λοιπόν πώς ο κόσμος ήταν πολύ μεγάλος, νά, πενήντα κι' έκατό φορές μεγαλύτερος από τον πλαϊνό κήπο, πώς ήταν γεμάτος ώραία λουλούδια πού μοσχοβολούσαν και γλυκούς καρπούς. Μιλούσε για λειβάδια καταπράσινα, για κελαρυστά ρυάκια, για θάλασσες καταγάλανες και για τό πόσο ήταν όμορφο να τινάξεις με δύναμι τα φτερά σου και νάνεβαίνεις ελεύθερα, ίσια στον ήλιο.

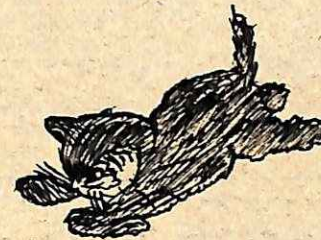
Έλεγε και άλλα πολλά αξιοθαύμαστα και ώραία. Το καναρινάκι τον άκουγε και η καρδιά του κτυπούσε δυνατά άπ' τη λαχτάρα. Άχ! να μπορούσε κι αυτό νάβγαινε από το κλουβί, να άπλωνε τα φτερά του και να πετούσε μακριά, ελεύθερο, νάβλεπε όλα αυτά τα έξαισια πράγματα. Κι όσο άναβε μέσα του αυτή η έπιθυμία τόσο μελαγχολούσε και μαράζωνε.

Και μιά μέρα έγινε το μεγάλο θαύμα. Η ύπνέτρια έξασε άνοιχτή την πόρτα του κλουβιού. Το καναρίνι στην άρχή δίστασε λίγο, κοίταξε γύρω φοβισμένο κι έπειτα με άπόφασι πέταξε έξω άπ' το κλουβί. Έφτασε ως τα κάγκελα του πλαϊνού κήπου και από κει πάνω σ' ένα δέντρο. Θάθελε να τινάξη με δύναμι τα φτερά του, να πετάξη ίσια ψηλά στον ήλιο όπως τό είχε όνειρευτή τόσες φορές. Μά τάνοιθε βαριά και άδέξια. Κοίταζε γύρω του τον κήπο. Θεέ μου! τι όμορφα πού ήταν. Τι δέντρα καταπράσινα, τι πολύχρωμα λουλούδια. Ο ήλιος τρεμόπαιζε ανάμεσα στα φύλλα, οι πεταλούδες πετούσαν άνάλαφρες έδώ κι εκεί. Αυτός λοιπόν, ήταν ο μεγάλος και όμορφος κόσμος! Το καναρινάκι φούσκωσε από χαρά και άγαλλίαση. Όλο το πρωινό τό πέρασε εύτυχισμένο, δοκιμάζοντας τα φτερά του από τό ένα δέντρο στο άλλο, βγάζοντας χαρούμενες τριλλίες.

Μά κατά τό μεσημέρι, βαριά σύννεφα σκέπασαν τον ούρανό, ο κήπος σκοτείνιασε, οι πεταλούδες έφυγαν και χοντρές σταγόνες βροχής άρχισαν να χτυπάνε πάνω στα φύλλα των δέντρων. Το καναρίνι τρομαγμένο ζάρασε κάτω από τα κλαδιά, προσπαθώντας μάταια να προφυλαχτεί. Είχε βραχή ολοκληρω κι έτρεμε από τό κρύο.

Νά μπορούσε να γύριζε πάλι στο κλουβάκι του, πού ήταν τόσο ζεστό! Νάκουγε πάλι τη φωνή του Πετράκη να του μιλά με αγάπη! Τώρα θα είχε γυρίσει άπ' το σχολείο και θα άκλαιγε βρίσκοντας άδειο τό κλουβί.

Μόλις πέρασε η μπόρα δοκίμασε να πετάξη, μά ήταν βρεγμένο και τόσο πού έπεσε κάτω από τό δέντρο. Άρχισε να φτεροκοπή πάνω στη χλόη και κατάφερε να φτάση εξαντλημένο στα κάγκελα του κήπου. Ο χοντρός γάτος του γείτονα, πού κοιμόταν εκεί κοντά, άκουσε τον θόρυβο των φτερών και ξύπνησε. Μισάνοιξε πρώτα τό ένα του μάτι, είδε τό καναρίνι, τινάχτηκε άπάνω, πήρε φόρα και ώρμησε. Μά ο Πετράκης ήταν κοντά. Από πολλή ώρα έψαχνε άπελπισμένος να βρή τό καναρινάκι του. Τό είδε

Ο χοντρός γάτος άκουσε τον θόρυβο των φτερών και ξύπνησε.

την ίδια στιγμή με τό γάτο. Τό άρπαξε στα χέρια του και τό έφερε γρήγορα στο σπίτι. Τό κράτησε άπαλά μέσα στις παλάμες του, τό μάλωσε γλυκά, τό ζέστανε με την άναπνοή του και τό έβαλε πάλι μέσα στο κλουβί.

Ναί, είναι ώραίος και θαυμαστός ο μεγάλος κόσμος, μά είναι πολύ σκληρός για τα μικρά, άπροστάτευτα καναρινάκια.

ΔΕΗΣΙ ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΙΛΑΤΟ

Κύριε, Κύριε του έλέους,
των οικτιρμών,
Χριστέ, έπουράνια αγάπη,
λύτρωσέ τον!
Μακριά από την κοιλάδα
των δαρμών
στον Ισμο ενός Σταυρού Σου
κοιμήσέ τον,
και λύσε άπ' τα δεσμά
της άμαρτίας
τον άντρα της καλής,
δικαίας Κλαυδίας.

ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΕΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Ε.Ε.Ν. μαθητής Δημ. Σχολείου Καλλιτεχνικής Λαρίσης Εύάγγελος Παπαδόπουλος. Άνεύρε 2.000 δρ. τας όποιες παρέδωσε εις τόν δικαιούχον.

Ε.Ε.Ν. μαθήτρια Δημ. Σχολείου Σταυρού Φαρσάλων Τασία Γαλακού και Μαρία Βουλγαράκη. Άνεύρε 166 δρχ., τας όποιες παρέδωσαν εις τόν δικαιούχον.

Ε.Ε.Ν. μαθ. 18. Δημ. Σχολ. «Ήλιος» Μαρσέλλου-Ρεβέλα Άθηνών Γιαννακόπουλος. Άνεύρε ταυτότητα άξιας τήν όποιαν παρέδωσε εις τόν Δ/τήν του Σχολείου.

Ε.Ε.Ν. μαθ. Δημ. Σχολ. Φιλοτίου Ζακύνθου Διοονύσιος Αρβανιτάκης. Άνεύρε χρημ. ποσόν, και τό παρέδωσε εις τόν Δ/τήν του Σχολείου.

Ε.Ε.Ν. μαθ. Δημ. Σχολ. Φιλοτίου Ζακύνθου Ιω. Βλαχιάτης. Άνεύρε χρημ. ποσόν και τό παρέδωσε εις τόν Δ/τήν του Σχολείου

Ε.Ε.Ν. μαθήτρια 48ου Δημ. Σχολ. Θεσ/νίκης Έλένη Παπαθεμελή και Παντελής Έξηνταβελόνης. Άνεύρε βαλίτσαν με ρουχισμόν και τήν παρέδωσαν εις τήν Αστυνομίαν.

Ε.Ε.Ν. μαθ. του 48ου Δημ. Σχολ. Θεσ/νίκης Ισιγένη Κιουπλίδου. Άνεύρε χρημ. ποσόν, και τό παρέδωσε εις τήν Αστυνομίαν.

Ε.Ε.Ν. μαθ. Γυμν. Άργους Ορεστικού Άν. Ξανθόπουλος, Χρ. Φωτιάδης και Δημόκρ. Παπαδόπουλος. Άνεύρε χρημ. ποσόν και τό παρέδωσαν.

Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

Ο Γεώργιος Βιζυηνός, που γεννήθηκε το 1849 στη Θράκη, ξεκίνησε από τη μικρή Βιζύη ξυπόλητος, πήγε στην Πόλη κ' έγινε ραφτάκι, για να εξελιχθεί γοργά, χάρι στην τύχη και το λογοτεχνικό του ταλέντο, σε ύφηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών και διάσημο συγγραφέα. Σπουδασμένος μ' έξοδα του αρχιεπισκόπου Σύρου Αλ. Λυκούργου στη Σχολή της Χάλκης κ' έπειτα στο αθηναϊκό γυμνάσιο της Πλάκας, βρέθηκε το 1875 στη γερμανική Γοτtingη με υποτροφία του βαθύπλουτου Φαναριώτη Ζαρίφη, που τον είχαν συστήσει ο τυφλός ποιητής Ηλίας Ταυταλίδης κ' η Ίφιγένεια Συγγρού.

Λίγο πριν ξενιτευθεί είχε πάρει μισό από τα χέρια δυο σπουδαίων συγγραφέων της εποχής, του Άγγ. Βλάχου και του Κλ. Ραγκαβή, το βραβείο του Βουτσινάου ποιητικού διαγωνισμού του 1874 με το επιπολιτικό του ποίημα «Ο Κόδορος» και δυο χρόνια αργότερα έστειλε από τη Γερμανία μια συλλογή στίχων του, που της έδωσε, όταν αποφάσισε να την τυπώσει, τον τίτλο «Βοσπορίδες αθάρι», και ξανακέρδισε το βραβείο. Όταν πήρε το δίπλωμά του πήγε στη Γαλλία και στην Αγγλία — πάντα μ' έξοδα του Ζαρίφη — όπου κ' εξέδωσε τα νέα του τραγούδια («Αθίδες αθάρι»). Όταν το 1884 πέθανε ο ευεργέτης του αναγκάστηκε να 'ρθη στην Αθήνα και να διορισθεί καθηγητής του γυμνασίου.

Μια φοβερή αφοροτία τον έστειλε στο Αρρομοκαίτειο θεραπευτήριο. Έζησε εκεί τέσσερα οδυνηρά χρόνια, έγραφε μερικά τραγούδια, μεταξύ των οποίων το περίφημο εκείνο που τελειώνει με τους στίχους:

Κι από τότε που θοηρώ
το ξανθό το γαλανό
και ουράνιο φως μου,
μετεβλήθη εντός μου
και ο ρυθμός του κόσμου!

και πέθανε σε ηλικία 47 χρόνων.

Ο Βιζυηνός ήταν αξιόλογος ποιητής και πιο αξιόλογος πεζογράφος. Οι μελέτες του για τον Ίφεν, τη Λατρεία του Διονύσου, «Ανά τον Έλικώνα» κλπ., που πάντων όμως τα έκτενέ διηγήματά του («Τό άμάρτημα της μητρός μου», «Ποιός ήταν ο φονεύς του αδελφού μου;», «Μοσκόβ Σελήμη» κ.ά.) αποτελούν σταθμό στην εξέλιξη του νεοελληνικού πεζού λόγου γιατί είναι έργα πρωτοποριακά, με ψυχολογικές, λυρικές και αφηγηματικές αρετές αξιοσημείωντες. Έργα πολύ άνωτερα από τα ύπερρωμαντικά και εξωτερικά ήθογραφα, που έγραφαν οι συνάδελφοί του της εποχής εκείνης.

★

ΤΟ ΝΑΥΤΟΠΟΥΛΟ

Τα νέφη αστράφτουν στο βουνό, βροντούν και μπουμπουνίζουν. σκεπάσανε τον ουρανό, το κύμα φοβερίζουν.

Ο νέος ναύτης τραγουδεί και το πανί του σιάζει:

— Έγώ είμ' Ελληνικό παιδί, το νέφος δεν με σκιάζει!

Αγέρας πέφτει στα πανιά, τα σκιέει και τ' αρπάζει

και συνταράζει τα σκονιά και το κατάρτι σπάζει.

Ο νέος ναύτης τραγουδεί, παρών όπου προστάζουν:

— Έγώ είμ' Ελληνικό παιδί, άνεμοι δέ με σκιάζουν.

Η θάλασσα λυσομανά και κυματεί κι άφρίζει,

το πλοίο του καταπονά, το σκά και το σκορπίζει.

Ο νέος ναύτης τραγουδεί και μιά σανιδ' αρπάζει:

Έγώ είμ' Ελληνικό παιδί, φουρτούνα δέ με σκιάζει.

Το ένα κύμα τον πετά και τ' άλλο τότε χάφτει,

κ' η Μαύρη θάλασσα ζητά να καταπιεί το ναύτη.

Μ' αυτός άκόμα τραγουδεί και κολυμπά και πάει:

— Έγώ είμ' Ελληνικό παιδί κι ο Πλάστης με Φυλάει!

ΓΕΩΡ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΛΕΞ. ΜΩΡΑ-ΙΤΙΔΗ

"ΑΡΑΤΕ ΠΥΛΑΣ..."

(άποσπασμα)

ΚΑΙ ΚΑΤΑ το έτος τουτο το Μέγα Σάββατον την αὐγὴν ὁ μάρμπα-Κώστας ἦτο εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὑπερῆφανος διὰ τὸ πρόσωπον τὸ φοβερὸν ὅπου ἤθελε ὑποκριθῇ. Καθήμενος πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ κενοῦ, πλὴν καταφωτιστοῦ ναοῦ, ἀνέμενε τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ἐπιταφίου, ἔχων ὕφος ἐπίσημον κυριάρχου. Δὲν ἦτο πλεον ὁ πτωχὸς κανδηλάπτης με τὴν κεφαλὴν κάτω. Ἰστατο ἀσκεπὴς ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου κατωφλίου ὡς εἰ ἔλεγεν: — Ἐγὼ εἰμαι! Δὲν δέχομαι κανένα μέσα, οὔτε τὸν Βασιλέα.

Ἰδοὺ! ἀκούονται μακρόθεν ψαλμωδία γλυκύνταται καὶ τρυφερὰ ὡς κλαυθοί, ὡς θρήνοι: — Δὸς μοι τοῦτον τὸν ξένον!... Ψάλλουσιν τὸ πομπικὸν ᾄσμα. «Τὸν ἥλιον κρύψαντα», τὸ ἐξόδιον μέλος, τὸ τρυφερὸν ἐκεῖνο τροπάριον, τὸ ὁποῖον συγκινεῖ καὶ τὰ ἄψυχα: — Δὸς μοι τοῦτον τὸν ξένον!...

Ο Ἰωσήφ παρακαλεῖ τὸν Πιλάτον ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νὰ θάψῃ «τὸν ξένον Ἰησοῦν καὶ ὠνειδισμένον...» Ψάλλουσιν οἱ μελίθρογοι ψάλλται, ἀκολουθοῦντες τὴν λιτανεῖαν τοῦ Ἐπιταφίου καὶ ἀπηχεῖ ὁ λαὸς δι' ἐνὸς στόματος.

ΑΛ. ΜΩΡΑ-ΙΤΙΔΗΣ

Έγραφε ὁ τόμους διηγημάτων κι ἄλλους τόσους ταξιδιωτικῶν ἐντυπώσεων πὺν ἔχουν τὸ γενικὸ τίτλο «Μὲ τοῦ βορηὰ τὰ κύματα».

Τύπος ἀσκητικός, ἔρρεπε στὸ μοναχικὸ βίον, πὺν πάντα ὠνειρενότανε καὶ μόλις λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ ἡλιοβασιλεῖμα κατόρθωσε ν' ἀκολουθήσῃ: ἀηδιασμένος ἀπὸ τὴν πολυλόγητη καὶ ἀνίερση, ὅπως ἔλεγε, ζωὴ τῆς πολιτείας ἀπεσῶρθη (ἀρχὲς τοῦ 1929) στὴ γενέτειρά του κ' ἔγινε μοναχός.

Πεζογράφος μὲ περιγραφικὴν ἱκανότητα ὁ Ἀλέξανδρος Μωραϊτίδης, χωρὶς ὅμως τὴ μεγάλη πνοὴ τοῦ ἄλλου Ἀλέξανδρου, τοῦ Παπαδιαμάντη, ἤφησε πολλὰς ἡθογραφικὰς σελίδες, πὺν διακρίνονται γιὰ τὴν ζωντάνια τους, τὸν φυσιολατρικὸ παλμὸ τους καὶ — πρὸ πάντων — τὸ ξεχείλισμα τῆς εὐλαβείας καὶ τῆς πίστεως.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ τὸν ἐγκωμίασαν πολλοί. Ὁ Γαβριηλίδης τὸν ἐξύμνησε μὲ τέτοιες φράσεις: «Ἡ τέχνη τοῦ ἡ φιλολογικὴ εἶναι ὑψίστης δυνάμεως, εἶναι ἀπέφθον χυσοῦ, εἶναι ἀδάμαντος πρῶτης ποιότητος...». Τὸ 1921 ἐτιμήθη μὲ τὸ Ἑθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν καὶ τὸ 1928 ἐξελέγη πρόεδρος μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

— Δὸς μοι τοῦτον τὸν ξένον!...

Ὡ πατρίς μου μικρά, πόσον μεγάλη εἶσαι ἐν τῇ θρησκείᾳ σου! Ἡ μελωδία γλυκυτάτη δλονὲν προσεγγίζει. Ὅπισθεν οἰκιῶν νεφέλαι φωτεινὰ ἀπὸ τῶν καιομένων λαμπάδων ἀναβαίνουν πρὸς τὸ στερέωμα. Ἡ εὐωδία τῶν θυμιαμάτων, τὰ ὁποῖα καιονταὶ κατὰ τὴν δίοδον τοῦ Ἐπιταφίου ἀπὸ τὰς οἰκίας ὅλας φθάνει ἀπὸ μακρὰν ὡς ἄρωμα αὐτῆς τῆς νυκτός ἀνέκφραστον.

— Δὸς μοι τοῦτον τὸν ξένον!... Πρέπει νὰ ἰδῇτε τὴν λιτανεῖαν τοῦ Ἐπιταφίου κατὰ τὴν αὐγὴν, ὅτε δὲν εἶναι οὔτε ἡμέρα οὔτε νύξ, ἢ μᾶλλον μὲ ὀλίγην ἡμέραν καὶ πολλὴν νύκτα, μὲ ὀλίγον φῶς καὶ μὲ πολλὰ ἄστρα, καμμιὰ φορὰ μὲ σελήνην λευκίφωτον, ὅτε τὸ θέαμα γίνεταὶ ὑπερκατανυκτικόν, μὲ ὀλίγας ἀηδόνας καὶ πολλὰ πρῶινά πουλιῶν χαιρετίσματα, μὲ ὀλίγον εὐωδιάζοντα ἄρωμα πρῶινόν ἀέρα καὶ μὲ πολὺ θυμίαμα καὶ κάτω τὸ κύμα μελανόφαιον, ἐφ' οὗ ν' ἀντανακλῶνται τῶν ἱερῶν λαμπάδων αἱ χρυσαὶ λάμψεις.

Ἰδοὺ! Ἡ ἱερὰ λιτανεῖα προσεγγίζει ἤδη εἰς τὸν ναόν. Προηγούνται τὰ ἐξαπτέρυγα καὶ ὁ μέγας ξύλινος ἅγιος Σταυρός. Εἶτα ὁ κλῆρος μὲ χρυσᾶ βυζαντινὰ ἄμφια, θαῦμα ὑφαντικῆς καὶ ποικιλικῆς ἐξαίσιον, οὐχὶ ἄκομψα ρωσσικὰ μονοκόμματα καὶ μονοκόκκαλα ὡς φορέματα χιονισμένων βουνῶν. Καὶ εἶτα τὸ ἱερὸν Κουβούκλιον.

Ἡ δὴ ὁ μάρμπα Κώστας ἐκλείσει τὰς πύλας τοῦ ναοῦ. Ἡ λιτανεῖα ἔστη πρὸ αὐτοῦ ἐν τῇ μικρᾷ πλατείᾳ. Καὶ ὁ Ἐπιτάφιος ἔστη ὡσαύτως, πλὴν κρατεῖται ὑψηλὰ πολὺ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐποτηδείας, μὴ γείνη προπετῆς διαρπαγὴ τῶν λαμπάδων ἀκαίρως. Ὅπισω δὲ εἰς δύο γραμμάς ἐνθεν καὶ ἐνθεν μὲ τὰς λαμὰδας ἀναμμένας ἴστανται ἐν σιγῇ οἱ ἄνδρες χωριστὰ καὶ χωριστὰ αἱ γυναῖκες. Τὸ ἄσμα ἔπαυσεν.

Ὁ γέρον Οἰκονόμος τότε ἀργὰ-ἀργὰ πλὴν μετὰ δυνάμειος ἱκανῆς-τοὺς εἶχε ζωηρεύσει ὅλους τόσα χρόνια ὁ ζωηρὸς τρόπος τοῦ μάρμπα Κώστα-κελεύει:

— Ἀρατε πύλας οἱ Ἀρχοντες ὑμῶν καὶ ἐπάρθητε πύλα αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης!

Καὶ πάραυτα ἀκούεται ἔσωθεν φωνὴ τραχεῖα καὶ ἡχηρά, ὡς ὅταν φωνάζουν διὰ τῆς κογχύλης οἱ ἄλιεῖς, φωνὴ ὑπέροφρος, αὐθάδης φωνή:

— Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;

Τόσον δὲ ζωηρὰ ὥστε ποτὲ δὲν τὸν ἐνθυμοῦντο οἱ ἄνθρωποι. Τινὲς μάλιστα ἐπιθύρσαν δειλά: — Ἐχει ὄρεξι ἐφέτος ὁ Ὀλλαντέζος.

Τότε τινὲς ἰδίως ἐκ τῶν ναυτῶν, ἐκπλαγέντες ἀπὸ τὴν προπετῇ πρόκλησιν, ἤρχισαν νὰ ἐτοιμάζουν τὰς χονδράς ἐξ ἐλαίας ράβδους τῶν νομισάντες ὅτι θ' ἀρχίσῃ ἀληθὴς πάλῃ πρὸς ἐκβίασιν τῆς εἰσόδου. Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν τρίτην φορὰν ἐμπνευσθεὶς καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ ἀγαθοῦ κανδηναλάπτου ἐκραύγασεν ἐπιτακτικώτερον τὸ «Ἀρατε», ὡς νὰ ἤθελε νὰ κατανικήσῃ καὶ τὴν τελευταίαν ἀντίστασιν τοῦ ζωηροῦ Ἀδάρχου καὶ συγχρόνως ὥθησε μετὰ δυ-

Ο ποιητὴς καὶ πεζογράφος Ἰωάννης Βηλαρᾶς γεννήθηκε στὴν Ἡπειρὸ τὸ 1771. Μετὰ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα πῆγε στὴν Ἰταλία κ' ἐσπούδασε φιλοσοφία καὶ λατρικὴ. Στὰ Γιάννενα, ὅπου ἐγκατεστάθηκε τὸ 1797, ἐργάσθηκε ὡς γιατρός καὶ δὲν ἀργήσῃ ν' ἀποκτήσῃ φήμη λατροφιλοσόφου.

Πατριώτης φλογερός, μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας, προσέφερε πολλὰς ὑπηρεσίας στὸν Ἀγῶνα.

Τὸ μεγάλο του πάθος ἦταν ὁ διαφωτισμὸς τῶν σκλάβων ἀδελφῶν, πὺν πίστευε πὺς μόνο μὲ τὴ διάδοσι τῆς δημοτικῆς γλώσσας μπορεῖ νὰ γίνῃ. Ἦταν μαχητικὸς, ἄνθρωπος τῶν ἄκρων. Σκόρπιζε μελέτες τῶν γλωσσολογικῶν γραμμένων μὲ τὸ χέρι σὲ γιαννιώτικο ἰδίωμα καὶ μὲ εἰσοσπαστικὴ, χωρὶς τόνους καὶ πνεύματα ὀρθογραφία. Ἐνα βιβλίο του, τὸ μόνο πὺν ἐκκυκλοφόρησε ὅσο ζοῦσε, ἔχει τὸν τίτλο «Ρομέρη γλῶσσα». Ἐγραψε πολλὰ μελετήματα, ποιήματα, πεζὰ καὶ μετέφρασε ἔργα τοῦ Θουκυδίδου, τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀνακρέοντος κ.ά., πὺν ἐξεδόθησαν μετὰ τὸ θάνατό του.

Μερικὰ σατιρικά καὶ παιδικὰ ποιήματα ἀποτελοῦν τὸ πῶ ἀντιπροσωπευτικὸ μέρος τῆς πνευματικῆς του καταβολῆς.

Ο Ἰω. Βηλαρᾶς κι ὁ Ἀθ. Χριστόπουλος, πὺν ἦταν σύγχρονός του, θεωροῦνται πρόδρομοι τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ μας Ὑμνου Δ. Σολωμοῦ.

★

ΓΕΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ένας Γέρος σὲ φτώχειας ἀνάγκη ἄλλον τρόπον νὰ ζήσει δὲν εἶχε, χῶρια ξύλα νὰ κόψῃ στὸ λόγγο, μετὰ βιὰς τὸ ψωμί του νὰ βγάῃ. Μιὰν ἡμέρα βαρὶά φορτωμένος, περπατώντας σ' ὁρὸν μονοπάτι, ἀχ τὸν κόπο καὶ κάμα τοῦ ἡλίου τὴν ἀνάσα νὰ πάρῃ δὲ φτάνει. Σ' ἕναν ὄχο τ' ἀνάσκελα πέφτει καὶ στὸ μέγα πολὺ κούρασμά του τὴ ζωὴ του μισώντας βαριέται καὶ τὸ Χάρο μὲ πόθο του κράζει. Νά, ὁ Χάρος ὁμπρὸς του πετιέται, τὸ δρεπάνι κρατώντας στὸ χέρι, μ' ἄγριαν ὄψι καὶ σχῆμα τρομάρας: — Γιά με, γέρο, τοῦ λέγει, τί θέλεις;

— Ἀχ!, ὁ γέρος εὐθὺς ἀποκριθῇ, τὸ ζαλίκι μου αὐτὸ δὲν μποροῦσα νὰ σηκῶω σὲ φώναξα, ὁ δόλιος, νὰ μοῦ δώκῃς ὀλίγη βοήθεια.

ΙΩ. ΒΗΛΑΡΑΣ

νάμεως ἀσυνήθους τὰς πύλας διὰ χειρῶν καὶ ποδῶν, ἐπιδοκιμάζοντος τοῦ πλήθους. Καὶ πάραυτα ἀνεψήθησαν πέρα-πέρα μετὰ πατάγου φοβεροῦ αἱ πύλαι καὶ κρότου μὴ ἀκουσθέντος ἄλλοτε. Κ' ἔλαμψαν ἰδοὺ οἱ ἀναμμένοι τοῦ ναοῦ πολυέλαιοι. Ὁ δὲ ἱερεὺς ψάλλων τὸ «ὁ Μονογενὴς Υἱός...» ἡτοιμάζετο νὰ εἰσέλθῃ, ὅτε ἐξαίφνης καὶ συγχρόνως κραυγαὶ ἠκούσθησαν, κραυγαὶ ὡς ἀπὸ δυστυχήματος ἀνελπίστου.

Ὁ μάρμπα-Κώστας ἀφιερῶθεις ἐν τῇ προσφιλεῖ του ἀπομιμήσει ἐλησμόνησε μετὰ τὴν τρίτην ἐρώτησιν νὰ παραμερίσῃ εἰς τὰ πλάγια, καὶ τὰ φύλλα τῆς βαρείας πύλης βιαίως ἀνοιγέντα τὸν ἐκτύπησαν εἰς τὰς σιαγόνες, διότι ὑπεκρίνετο ἐγγὺς τῆς ὀπῆς τῆς κλειδός, καὶ τὸν ἐρρίψαν κάτω εἰς τὰς πλάκας βροντήσανα ὡς κορμὸν δρυὸς καταπεσοῦσης ὑπὸ καταιγίδος. Εὐτυχῶς τὸ πάθημα δὲν ἦτο σοβαρώτερον. Ὁ μάρμπα Κώστας ἦτο γερὸ κόκκαλο, πέντε φορὰς θαλασσοπνιγμένος. Ἡ ἱερὰ τελετὴ ἐξηκολούθησεν ἐν τάξει καὶ ἔληξεν ὡσαύτως ἐν τάξει. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀρπαγὴ τῶν λαμπάδων ἐγένετο ὑπὸ τῶν ναυτῶν ἐν τακτικῇ ἀταξίᾳ. Πλὴν τοὺς νησιώτας κατελύτησεν τὸ ἀπρόοπτον πάθημα τοῦ μάρμπα-Κώστα, ὅστις ἀφοῦ ἔτυχεν ἐκεῖ τῶν πρώτων περιποτήσεων καὶ κατόπιν ἐν τῷ οἰκίσκῳ του, ὑπομείνας ἀφορήτους τῶντι πόνους, καὶ τυχῶν συντονιστικῆς ἱατρικῆς περιθάλψεως, ἐκ μέρους τῶν ἐπιτρόπων, ὅμως ἐκεῖτο τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως πονῶν ἀκόμη, ὡς εἶδομεν, καὶ ἄνευ ὁδόντων πλέον. Ἐν τῇ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 25)

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΒΑΣΟΣ 9 χρονών
ΦΡΟΣΩ 8 χρονών } Αδέρφια του Βάσου
ΛΑΚΗΣ 7 χρονών }
ΚΙΚΗ 8 χρονών φίλη των παιδιών.

(Η σκηνή στο σπίτι των παιδιών. Βιβλιοθήκη στον τοίχο κι ένα γραφείο στη μέση του δωματίου, στο βάθος. Πάνω στο γραφείο όλα τα χρεώδη. Καθίσματα έδω κι εκεί. Σ' ένα καθίσμα είναι τοποθετημένη μια κούκλα.)

ΦΡΟΣΩ.—(Μπαίνει τρεχάτη, μ' ένα μάτσο λουλούδια. Πάει και τα τακτοποιεί στο βάσο, και σιγοτραγουδεί).

Στο μικρό μου περιβόλι
τα λουλούδια μου έχουν σκόλη.
Κόκκινα, άσπρα και λιλιά
και μυρίζουν τί καλά.
Στην κοκκανωπή μου γλάστρα
λές και μιλούν σαν άστρα.
Κάποια ακόμη εκεί σφαλούν
κι άλλα ανοίγουν και γελούν...

ΛΑΚΗΣ.—(Μπαίνει κι αυτός τρεχάτος μαζί με την Κική. Κρατούν κι αυτοί μερικά λουλούδια. Ο Λάκης φορεί μια περικεφαλαία από χαρτί εφημερίδας κι έχει κρεμασμένο από τον ώμο του ένα ξυλένιο σπαθί). Φρόσω... βάλετα στο βάσο.

ΚΙΚΗ.—Και τα δικά μου.

ΦΡΟΣΩ.—(Παίρνει τα λουλούδια της Κικής). Τα δικά σου, Λάκη, δε χωρούν στο βάσο. Δε σου είπα να μην κάρβης σ' αυτό λουλούδι; Μου χαλάς τις γλάστρες.

ΛΑΚΗΣ.—(Με παράπονο). Και τώρα, τί να τ' κάνω;

ΦΡΟΣΩ.—Νά τα φάς... Έλα, φέρε τα έδω κι αυτά... (Τακτοποιεί και τα λουλούδια του Λάκη). Είδατε τί όμορφο έγινε το βάσο; Δεν είναι όμορφο, Κική;

ΚΙΚΗ.—Ετσι κι εγώ στολίζω το βάσο, που είναι στο γραφείο του πατέρα μου... του άρεσαν πολύ τα λουλούδια. Προχτές ευχαριστήθηκε τόσο, που μου δώκε κι ένα τάληρο.

ΛΑΚΗΣ.—Τάληρο;... Και τί τόκανες;

ΚΙΚΗ.—Τόχω. Θά πάω με τη μητέρα, ν' αγοράσω ένα βιβλίο με ζωγραφιές. Θά βάλω κι εκείνη ένα τάληρο ακόμα.

ΛΑΚΗΣ.—Και δεν πās να πάρης μια σοκολάτα!... Κρίμα στο τάληρό σου!...

ΦΡΟΣΩ.—(Που στο μεταξύ τακτοποιούσε το γραφείο). Λάκη, βγάλε πιά αυτή την περικεφαλαία... Δεν μπορώ να σέ βλέπω.

ΛΑΚΗΣ.—(Τραβιέται λίγο πίσω). "Α, όλα κι όλα... Μην πειράζεις την περικεφαλαία μου, γιατί τραβώ το σπαθί μου. Είμαι αξιοματιός.

ΦΡΟΣΩ.—Καλέ, τί μās λές!... Σε φοβηθήκαμε, ξαίρεις. Δεν κοιτάξεις, που φοβάσαι να περάσης το διάδρομο, όταν είναι σκοτεινά... Χαρά στο παλληκάρη!...

ΚΙΚΗ.—(Γελά). Χαχαχά!...

ΦΡΟΣΩ.—"Ελα, βγάλε αυτή την περικεφαλαία, σου λέω.

ΛΑΚΗΣ.—"Οχι... (Απομακρύνεται και βηματίζει στρατιωτικά. Τα δυο κορίτσια τον βλέπουν και γελούν).

ΦΡΟΣΩ.—Ξεροκέφαλε!... Καλά σέ λέει ο Βάσος ξεροκέφαλο.

ΚΙΚΗ.—Τί κάνει μέσα ο Βάσος; Δεν ήθελε μαζί μας στον κήπο.

ΦΡΟΣΩ.—Ού, αυτός λύνει αινίγματα τώρα. Όταν βρή το περιοδικό, δε σηκώνει κεφάλι. Μήτε να φάη δε θέλει... Μα κάθισε, Κική μου... Είδες την καινούργια κούκλα μου; (Τη δείχνει). Σ' άρεσει; (Κάθονται).

ΚΙΚΗ.—Όμορφη είναι. Την είδα και προχτές. Έδω τη βάσεις και κοιμάται;

ΦΡΟΣΩ.—"Οχι, στο δωμάτιό μου.

ΚΙΚΗ.—Ωραίο και το φόρεμά της.

ΦΡΟΣΩ.—"Η μητέρα είπε, πως θά μου δείξη να της ράγω και μια φούστα.

(Χτυπά το τηλέφωνο. Η Φρόσω κάνει να τρέξη στο ακουστικό, μα μπαίνει στο γραφείο ο Βάσος).

ΒΑΣΟΣ.—"Αφίσε, Φρόσω. Πάω εγώ. (Παίρνει το ακουστικό.) Παρακαλώ... Πατέρα, έσεις;... Ναι, εγώ, ο Βάσος... "Η μητέρα έχει βρή έξω. Πάει στα έμπορικά, να φρονίσω... "Ακούω. Κατάλαβα. Νά ελξη το πλάφι στις δωδεκάμηνη, γιατί σήμερα θαρρήτε νωρίτερα να φάτε. "Ετσι... "Οχι δεν ήρθε κανείς. Έδω είναι μοναχά η Κική, και παίζει με τη Φρόσω... Καλά πατέρα. ("Αφήνει τ' ακουστικό).

ΛΑΚΗΣ.—Τί σου πει, ο πατέρας;

ΒΑΣΟΣ.—Δεν άκουσες, που μιλούσαμε, ξεροκέφαλε; Κι ύστερα μās λές, πως είσαι έξυπνο παιδί.

ΛΑΚΗΣ.—Σάν να τ' άκουω, πως είμαι. Δε σου βρήκα ένα αινίγμα σήμερα;

ΒΑΣΟΣ.—Σπουδαίο πράμα! "Εκείνο ήταν εύκολο. "Ελα, να σου πω κι ένα άλλο, να δούμε, αν θά το βρής κι αυτό... "Αν το βρής, θά σου δώσω μια σοκολάτα.

ΛΑΚΗΣ.—(Στά κορίτσια). Τ' άκουτε, παιδιά; Είπε, πως θά μου δώση μια σοκολάτα. (Στο Βάσο). "Ελα, λέγε το.

ΒΑΣΟΣ.—Πόσες δραχμές έχει ένα εικοσάρι;

ΛΑΚΗΣ.—(Σκέφτεται). Δεκαπέντε... (Τα κορίτσια ξεσπούν σε γέλια). "Οχι, όχι... Στάσου... Είκοσι.

ΒΑΣΟΣ.—Μπράβο! Κι άλλο ένα.

ΛΑΚΗΣ.—Δόσε μου πρώτα τη σοκολάτα.

ΒΑΣΟΣ.—(Κάνει πως φάγει στην τσέπη του πανταλονιού του). Την έχω στο άλλο πανταλόνι μου.

ΛΑΚΗΣ.—Δεν έχεις άλλο πανταλόνι. (Τα κορίτσια γελούν πάλι. Ο Βάσος ντροπιάζεται). Τί γελάτε έσεις; Γι' αυτό δε βρήκε η μητέρα σήμερα; Πάει να του κόψη ένα άλλο πανταλόνι, γιατί αυτό που φορεί το τ' άφαγε ο σκύλος. Γύρισε, Βάσο, να δούμε το μπάλομα...

ΒΑΣΟΣ.—(Ντροπισμασμένος). Πάγε, ρε σαχλέ. (Φεύγει με τρόπο, για να μη φανή το μπάλωμα. "Ολοι γελούν).

ΛΑΚΗΣ.—(Πλησιάζει στο τηλέφωνο). Παιδιά, έρχεστε να τηλεφωνήσω με στον πατέρα κι έμεις;

ΦΡΟΣΩ.—"Οχι, Θά θυμώση...

ΛΑΚΗΣ.—Δε θυμώνει... "Εγώ θά τηλεφωνήσω.

ΦΡΟΣΩ.—Μα ξαίρεις εσύ;

ΛΑΚΗΣ.—(Κλαίει). Δε θά το ξαναπιάσω, αδερφούλα μου. Φτάνει να μη μās πāνε μέσα. Δε θά το ξαναπιάσω.

ΒΑΣΟΣ.—(Μπαίνει στο γραφείο). "Εβγα έξω, ρε Ναπολέοντα. Δεν είναι τίποτα. "Η μητέρα ήρθε. (Γελά).

ΛΑΚΗΣ.—(Κρυφοκοιτά) Λες αλήθεια;

ΦΡΟΣΩ.—Και ΚΙΚΗ.—(Πεινούνται κάτω από το γραφείο, με άνακούφιση). "Αχ!... (Τρέχουν με το Λάκη να συναντήσουν τη μητέρα).

Α δ λ α λ α

ΛΑΚΗΣ.—Ξαίρω... Νά, θά σηκώσω το ακουστικό κι ύστερα θά γυρίσω αυτό έδω... Πόσες φορές το γυρίζουν;

ΚΙΚΗ.—Πέντε, θαρρώ.

ΦΡΟΣΩ.—Ναι, πέντε. Μα τί θά πής στον πατέρα;

ΛΑΚΗΣ.—Ξαίρω τί θά τοῦ πώ... (Σηκώνει το ακουστικό και παίρνει την-χαία στη σειρά πέντε αριθμούς. "Ακούει).

Εμπρός... "Εσθ είσαι, πατέρα;... "Ε; Δεν είν' ο πατέρας. Μια γυναίκα μιλάει... Δε θέλω έσας... Τί;... "Εμπρός, εμπρός...

"Εκλεισε. ("Αφήνει το ακουστικό). Ποιά ήταν αυτή η χοντρογυναίκα;... Με είπε παλιόπαιδο... (Περπατεί θυμωμένα. Μια στιγμή σταματά άπτοτομα.) Μα γιατί με είπε παλιόπαιδο;

ΦΡΟΣΩ.—Ξαίρω κι εγώ;

ΛΑΚΗΣ.—Τί άνακατέυτηκε αυτή; "Εμείς τηλεφωνούσαμε στον πατέρα.

ΦΡΟΣΩ.—Βέβαια Τί άνακατέυτηκε;

ΛΑΚΗΣ.—Θά την ξαναπάρω, να της πώ, τί θέλει κι άνακατεύεται στο μαγαζί του πατέρα; Και γιατί με είπε παλιό-παιδο;... Στάσου να δής... (Τρέχει και σηκώνει πάλι το ακουστικό και ξαναγυ-ρίζει μερικούς αριθμούς). Τί είναι εκεί;

Τί; ("Αφήνει τρομαγμένος το ακουστικό).

ΚΙΚΗ.—Τί είναι;

ΛΑΚΗΣ.—"Αστυνομία λέει. Αυτή η κακιά γυναίκα φώναξε την άστυνομία, να μās πιάση. (Και τα τρία παιδιά άλληλοκοιτάζονται κι άρχίζουν να τρέμουν. Χτυπά στο μεταξύ το τηλέφωνο και τα παιδιά το κοιτάζουν φοβισμένα, χωρίς να πλησιάζουν).

ΒΑΣΟΣ.—(Μπαίνει και προχωρεί στο τηλέφωνο). Ποιός νάναι πάλι, που χτυπά; ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ.—Μή, Βάσο... Μην πās κοντά. Είν' η άστυνομία... (Το τηλέφωνο δε χτυπά πιά).

ΒΑΣΟΣ.—Ποιά άστυνομία, καλέ; (Κοιτάζει μ' άπορία).

ΦΡΟΣΩ.—Νά... Ο Λάκης πήγε να τηλεφωνήση καί... (Χτυπά το κουδούνι της έξωθρας).

ΛΑΚΗΣ.—Πωπώ, ήρθε κιόλας!... Κουφτήτε... Μην ανοίξης, Βάσο. (Τα τρία παιδιά κρύβονται στο κενό, κάτω από το γραφείο).

ΦΡΟΣΩ.—(Με το δάχτυλο στα χείλη). Σσςςς...

ΒΑΣΟΣ.—Μα πως κάνετε έτσι;... Δεν ντρέπεσαι εσύ, Λάκη, που κάνεις και το Ναπολέοντα; (Γελά).

ΛΑΚΗΣ.—Μα τί λές τώρα; Δε φοβάσαι εσύ; Θά τα βάλουμε και με την άστυνομία; (νέος κτύπος).

ΒΑΣΟΣ.—"Εγώ θ' ανοίξω. Δε μπορώ.

ΦΡΟΣΩ.—Μην ανοίξης, Βάσο... Βάσο... Πάει ν' ανοίξη. (Σταυροκοπιέται). Βοήθησέ μας, Παναγία μου!... "Α, βρε Λάκη, τί μās κάνεις, που ήθελες να πιά-σης το τηλέφωνο.

ΛΑΚΗΣ.—(Κλαίει). Δε θά το ξαναπιάσω, αδερφούλα μου. Φτάνει να μη μās πāνε μέσα. Δε θά το ξαναπιάσω.

ΒΑΣΟΣ.—(Μπαίνει στο γραφείο). "Εβγα έξω, ρε Ναπολέοντα. Δεν είναι τίποτα. "Η μητέρα ήρθε. (Γελά).

ΛΑΚΗΣ.—(Κρυφοκοιτά) Λες αλήθεια;

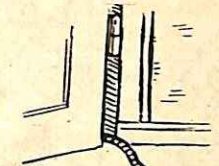
ΦΡΟΣΩ.—Και ΚΙΚΗ.—(Πεινούνται κάτω από το γραφείο, με άνακούφιση). "Αχ!... (Τρέχουν με το Λάκη να συναντήσουν τη μητέρα).

Α δ λ α λ α

Τί μπορεί να κάνει

Κάθε φορά που συσκευή καινούργια θ' αγοράσετε, ποτέ μη λησμονήτε,

τις οδηγίες χρήσεως πως πρέπει να διαβάσετε και κατά γράμμα πάντοτε να τις ακολουθήτε.

"Από της πόρτας το άνοιγμα, ποτέ σας μην ξεχνάτε, ότι δεν πρέπει ήλεκτρικά καλώδια να περνάτε.

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Χέρια και δόντια

"Αγαπητά παιδάκια μου, ποτέ σας μην ξεχνάτε να πλένετε τα χέρια σας πάντα προτού να φάτε.

"Επίσης πρέπει πάντοτε τα χέρια σας να πλένετε από το "μέρος" ταχτικά, κάθε φορά που βγαίνετε.

Δόντια για νάχη όλογέρα το ταχτικό παιδάκι μέσα στη μέρα τρεις φορές τα πλένει με βουρτσάκι.

Μια το πρωί σάν σηκωθή και το κρεβάτι αφήση, μιάν ύστερα απ' το γεύμα του και μιάν άφου δειπνήση.

Η ΓΙΑΓΙΑ

«ΑΡΑΤΕ ΠΥΛΑΣ...»

(Συνέχεια από τη σελίδα 23)

καταπτώσει έχασε και τās δύο σειράς των όδόντων του. Και έλυπείτο πλέον ο πτωχός και έπνευε όχι τόσο δια την άπώλειαν των όδόντων, όσον διότι δεν θά υπεκρίνετο πλέον τον "Αδην, διότι η έλλειψις των όδόντων θά ήλάττωνε κωμικώς τās πρώτης δυνάμεως τραγικάς έρωτήσεις του.

—Κ' έδω έναυάθη! έλεγεν νωδώς μετά ταῦτα παραπονούμενος δια την τύχην του ο άγαθός μπάρμπα-Κώστας ο "Ολλαντέζος άπλους καινθηλανάπτης πλέον του ναού, φέρων καταφανή τās διπλās σημεία των διπλών ναυαγίων, το όλλανδικόν του κασκέτο και τās άνευ όδόντων σιαγόνας άλλ' άντι της καλύβης του πλέον εκατοικουόσεν εις ένα πολυ εύμορφον κελλίον όπου του έκτισαν οι έπίτροποι έντός του κηπαρίου του ναού, και όπου διήλθε τās γηρατειά του άγαπώμενος από όλους.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ—"Ημέρες φωτεινές—"Ημέρες μαύρες

1821-3—Κυριακή των Βαίων. Με συνεπικουρο των "Αγγλο πρόξενο Γκρήν, που είχε τρομοκρατήσει τον πληθυσμό με τερατώδεις φήμες, οι Τούρκοι μπαίνουν στας Πάτρας, σφάζουν άντρες, γυναίκες, παιδιά, πιάνουν αχμαλώτους για να τους πουλήσουν σε άνθρωποπάζαρα! "Υστερα από όργιο, που συνεχίστηκε όλη τη Μεγάλη "Εβδομάδα, ο Γάλλος πρόξενος Πουκεβίλ, που έδειξε εξαίρετη φιλαλληλία και έσωσε πολλόν κόσμο, κατόρθωσε να σταματήσει τη σφαγή, τις συλλήψεις και τη λεηλασία.

10—Οι άπαιστοί γενίτσαροι κι ο μαινόμενος τουρκικός όχλος μπαίνουν στα Πατριαρχεία, πιάνουν το Γρηγόριο Ε' και τον κρεμάνε, ύστερα από μαρτύρια τρομακτικά.

11—"Οκτώ σπετσιώτικα καράβια με άρχηγό τον Ν. Ράπτη κυριεύουν μια τουρκική κορβέτα, ένα μπρίκι κι ένα μεταγωγικό γεμάτο πολεμικό υλικό.

23—"Η μάχη της "Αλαμάνας. "Ο πολυάριθμος στρατός του "Ομέρ Βρυώνη άναγκάσει τās λίγα παλληκάρια του Πανουργιά (που τραυματίζεται βαριά) και του Διοβουνιά ν' άποσυρθούν. Κρατάει την αντίστασι ο Διάκος στη γέφυρα του Σπερχειού με 50 μόνον άνδρες, πληγώνεται στον όμο και σπάει το σπαθί που κρατούσε με το γερό χέρι. "Αποκεφαλίζεται ο έπίσκοπος Σαλώνων "Ησαΐας, σκοτώνονται τās τρία άδελφια του Διάκου, κι ο ίδιος πιά-νεται αιχμάλωτος, και οδηγείται στον "Ομέρ Βρυώνη.

24—"Ο μαρτυρικός θάνατος του Διάκου.

● Οι Λαλαίοι Τούρκοι προσπαθούν να καταλάβουν την "Αγουλίντσα. "Ο πληθυσμός αντίστέκεται από τās σπία. Τον ένηθαρύνει ο Μοσχούλας, που δεν παραλείπει να ζητήσει βοήθεια. "Όταν, κατά το μεσημέρι, φαίνονται μερικά παλληκάρια από την Κυπαρισσία οι Λαλαίοι φεύγουν πανικόβλητοι. Κατά τους ιστορικούς πνίγηκαν στον "Αλφειό πολλοί από την τρομάρα τους.

25—Χωρικοί της "Αττικής και "Αθηναίοι πολιορκούν τους Τούρκους των "Αθηνών και τους άναγκάζουν να κλεισθούν στην "Ακρόπολι.

29—"Ο έλληνικός στόλος με άρχηγό τον "Ιάκ. Τομπάζη κάνει την πρώτη του εμφάνισι στο Αιγαίο. Τραβάντας για τη Χίο βουλιάζει τέσσερα τουρκικά καράβια.

1824-7—Θάνατος του λόρδου Μπάβρον στο Μεσολόγγι.

1725-25—"Ο "Ιμπραήμ με 12.000 Τουρκοαιγυπτίους παίρνει τη Σφακτηρία, που υπερασπιζαν 1.500 "Ελληνες. Σκο-τώνονται ο Σανταρόζα, ο "Αναγνωσταράς, ο Σαχίνης κ.ά.

30—"Ο Μιαούλης πυρπολεί στη Μεθώνη 28 πλοία του τουρκοαιγυπτιακού στόλου.

1826-9—Μεσολόγγι. "Υστερα από την άπόφασι να πραγματοποιηθή η "Εξοδος, ο έπίσκοπος Ραγών "Ιωσήφ μ' έναν άρχιμανδριτή και τρεις παπάδες μεταβαίνουν τους κατοίκους. (10.500 κατά τους ιστορικούς).

11—"Η ήρωική "Εξοδος των "Ελευθέρων Πολιορκημένων του Μεσολογγιού.

1827-22—"Ο Καραϊσκάκης πληγώνεται θανάσιμα στη μάχη του Φαλήρου. Τās τελευταία του λόγια ήσαν: «Γλυ-τώστε την "Αθήνα!».

24—"Υστερα από πίεσι των "Αγγλων άρχηγών του στρατού (στρ. Ριχ. Τσώρτε) και του στόλου (ναυαρχ. Θωμά Κόχραν) οι "Ελληνες επιχειρούν έπίθεσι κατά της "Ακροπόλεως, άναγκάζονται όμως να υποχωρήσουν με μεγάλες άπώλειες. Σκοτώνονται κι αιχμαλωτίζονται πολλοί. "Ο Κιουταχής σφάζει τους αιχμαλώτους για να στείλη τās δέρματα των κεφαλών τους δώρο στο σουλτάνο!

1941-24—Γερμανικά άεροπλάνα βουλιάζουν στο Ναύ-σταθμο το θωρηκτό μας «Κίλικς».

26—Οι Γερμανοί μπαίνουν στας "Αθήνας.

30—"Αρχίζει η «Μάχη της Κρήτης». Οι Γερμανοί ρίχνονται στον άγώνα με 1000 περίπου άεροπλάνα.

1943-4—"Ο «Κατωάνης» βουλιάζει γερμανικό πλοίο.

1947-1—Αιφνίδιος θάνατος του βασιλέως Γεωργίου Β'.

1955-1—"Η Ε.Ο.Κ.Α. άρχίζει τη δράσι της στην Κύπρο.

1956-2—"Ο βασιλεύς Παύλος στον έναρκτήριο λόγο του έξυμνει στη Βουλή τον άγώνα του Κυπριακού λαού και τονίζει τη συμπάραστασι του "Ελληνισμού.

1956-17—Μέλη της Ε.Ο.Κ.Α. καταστρέφουν στην Λευ-κωσία δύο δεξαμενές πετρελαίου.

Αθλητική Ζωή

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Η ιστορία του δρόμου 3000 μέτρων μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων στὴν Ἑλλάδα

ΕΝΑ ΑΠΟ τὰ νεώτερα ἀγωνίσματα στὸν ἀθλητισμὸ τοῦ στίβου εἶναι ὁ δρόμος τῶν 3000 μ. μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων ἢ στήλη, ὅπως συνηθίζεται νὰ λέγεται κατὰ τὴν ξενικὴν ἐκφράσιν. Εἰς τὴν Ἑλλάδα μάλιστα ἡ ἱστορία τοῦ ἀγωνίσματος αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ τὶς πρὸ πρόφατες. Γιά πρώτη φορά στὴ χώρα μας ἐτρεξαν ἀθληταὶ στὸν δρόμο μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων, στίς 26 Νοεμβρίου 1933, ὁπότε ἐγινε καὶ τὸ πρῶτον πανελλήνιον πρωτάθλημα. Πανελλήνιον κῆρυξ ἀνεδείχθη τότε ὁ Χρυσάνθος Τσουκαλᾶς τοῦ Παναθηναϊκοῦ μὲ χρόνον 10', 22", 0,6. Ὁ ἴδιος ἀθλητὴς ἐβελτίωσε τὴν ἐπίδοσιν αὐτὴν δύο φορές, πάλιν στοὺς Πανελλήνιους ἀγῶνας τοῦ 1934 μὲ 10', 13" καὶ τοῦ 1936 μὲ 10', 6". Τὸν Τσουκαλᾶ διεδέχθη στὸν πίνακα τῶν Ἑλλήνων ρέκορντμεν ὁ Κώστας Γούτης τοῦ Πειραικοῦ, ποὺ ἦταν στήν ἐποχὴ τοῦ σπουδαίου φυσιογνωμίου τοῦ ἀγωνίσματος, ἀν καὶ ἡ σταδιοδρομία του ὑπῆρξε πολὺ σύντομη. Στους προολυμπιακοὺς ἀγῶνας γιὰ τὸ Βερολίνο (Ἰούλιος 1936) ὁ Γούτης κατέρριψε κατὰ εἴκοσι (20) δευτερόλεπτα τὸ ρεκόρ μὲ χρόνον 9', 46" καὶ μετὰ λίγες ἡμέρες στήν Βουδαπέστη τὸ ἐβελτίωσε μὲ 9', 37" ⁸/₁₀, ἐπιτυχῶντας μιά ἐξαιρετικὴ διεθνὴ νίκη ἐπὶ φημισμένων πρωταθλητῶν τῆς Οὐγγαρίας.

Δυστυχῶς ὁ θαυμάσιος αὐτὸς ἀθλητὴς, ποὺ δὲν ζῇ πιά, δὲν ἔλαβε μέρος τελικὰ στήν Ὀλυμπιάδα τοῦ Βερολίνου, γιατί ἔπεσε σ' ἓνα βαρύντατο παράπτωμα ποὺ ἐξέθεσε τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ ἀνάγκασε τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἑλληνικῆς ἀποστολῆς νὰ διατάξῃ ἀμέσως τὸν ἀποκλεισμό του ἀπὸ τὴν ὀλυμπιακὴν μας ὁμάδα καὶ τὴν ἐπιστροφή του στήν Ἑλλάδα.

Μετὰ τὸν πόλεμον ἓνας ἄλλος ἀθλητὴς τοῦ Πειραικοῦ Συνδέσμου, ὁ Δημ. Μεληδώνης, κατέρριψε στοὺς Πανελλήνιους ἀγῶνας τοῦ 1952 τὸ ἑλληνικὸ ρεκόρ τοῦ Γούτη μὲ χρόνον 9', 30". Ἀπὸ τὸν ἐπόμενο χρόνο, δηλαδὴ τὸ 1953, ἐμφανίζεται ἡ κυριαρχοῦσα μέχρι καὶ σήμερα ἀκόμη μορφὴ τοῦ σκληροῦ αὐτοῦ ἀγωνίσματος: ὁ Γιώργος Παπαβασιλείου τῆς ΑΕΚ, πρωταθλητὴς ἐπὶ δεκαετίαν εἰς διαφόρους δρόμους ἀντοχῆς.

Ὁ Παπαβασιλείου κέρδισε γιὰ πρώτη φορά τὴν Ἑλληνικὴν ἐπίδοσιν τῶν 3.000 μ. μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1953 μὲ χρόνον 9', 27", 4/10.

Τὸν ἐπόμενο χρόνο φάνηκε καθαρά τὸ μεγάλο ταλέντο τοῦ στοὺς δρόμους ἀντοχῆς καὶ εἰδικὰ στὰ 3000 μ. «στήλη», ὅπου ἐπέτυχε δύο ἀκόμα καταρρίψεις, φθάνοντας εἰς τοὺς διεθνεῖς ἀγῶνας τοῦ Ἰλμπουργκ τὸ ρεκόρ στὰ 9', 20", 8/10. Τὸ 1955 ὁ Παπαβασιλείου ἐφθασε σὲ διεθνὲς ἐπίπεδον μὲ τὴν ἐπίδοσιν 9', 2", 8/10, ποὺ ἐπέτυχε στοὺς Βαλκανικοὺς ἀγῶνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κερ-

δίζοντας φυσικά, τὴν πρώτη θέσι.

Τὸν ἐπόμενο χρόνο ἐσημείωσε ἀρκετὰς διεθνεῖς νίκες, ἀξιολογώτερη ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἦταν ἡ ἀνακήρυξις του καὶ πάλιν ὡς Βαλκανιονίκου εἰς τὴν Βαλκανιάδα τοῦ Βελιγραδίου ὅπου ἐφθασε τὸ ἐθνικὸν μας ρεκόρ εἰς τὰ 8', 56". Ἀλλὰ καὶ τὸ 1958 οἱ διεθνεῖς νίκες τοῦ Παπαβασιλείου ἦσαν πολλὰς. Κατέρριψε τρεῖς φορές ἀκόμη τὴν Ἑλληνικὴν ἐπίδοσιν μέσα στὸν χρόνο αὐτὸν καὶ τὴν ἐφθασε

Ἀναπαράστασις τῆς Ὀλυμπίας

εἰς τὰ 8', 51", 2/10. κατὰ τὸ Εὐρωπαϊκὸν πρωτάθλημα τῆς Στοκχόλμης. Καὶ τὸν ἐπόμενο χρόνο ἀπέσπασε πολλὰς καὶ σημαντικὰς διεθνεῖς ἐπιτυχίας χωρὶς ὁμως νέον πανελλήνιον ρεκόρ. Τὸ ἀπογείον τῆς δόξης τοῦ Παπαβασιλείου ἦταν τὸ 1960, ὁπότε οἱ διεθνεῖς νίκες του τὸν κατέταξαν στήν πρώτη σειρὰ τῶν παγκοσμίων πρωταθλητῶν τοῦ ἀγωνίσματος εἰς τὰ φυσικὰ ἐμπόδια. Τὸν χρόνο αὐτὸν κατέρριψε δύο ἀκόμη φορές τὸ ἐθνικὸν μας ρεκόρ μὲ 8', 46", 4/10, τὴν πρώτην τὴν δευτέραν σὲ διεθνεῖς ἀγῶνας πάλιν στήν Πράγα μὲ 8', 45", 8/10. Ἀπὸ τότε ἡ Ἑλληνικὴ ἐπίδοσις παραμένει ἀλόγητη διότι τὸ ἀστρον τοῦ Παπαβασιλείου ἀρχισε νὰ παίρνῃ τὴν κατιούσαν.

Σήμερα ὁ θαυμάσιος αὐτὸς πρωταθλητὴς ἐξακολουθεῖ νὰ ἀγωνίζεται εἰς τοὺς δρόμους ἀντοχῆς καὶ τῶν 3000 μ. «στήλη», ἀλλὰ μὲ μειωμένη ἀπόδοσιν.

Ἐκτὸς ἀπ' τοὺς ἀναφερθέντας τέσσερες ρέκορντμεν ποὺ συνθέτουν τὴν ἱστορία τοῦ ἀγωνίσματος, ἐφάνηκαν καὶ ἄλλοι κατὰ διαστήματα, διακεκριμένοι δρομεῖς εἰς τὰ φυσικὰ ἐμπόδια, ποὺ ἐπαίξαν σπουδαίον ρόλον ὅχι μόνο στὰ ἐθνικὰ πρωταθλήματα, ἀλλὰ καὶ σὲ διεθνεῖς ἀγῶνας. Οἱ πρὸ γνωστοὶ ἀπὸ αὐτοὺς παλαιότεροι ἦσαν ὁ Σταῦρος Βοκόπουλος τοῦ Παναθηναϊκοῦ μὲ ἐπίδοσιν 9', 43", 6/10, ὁ Βασ. Μαυραπόστολος τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου μὲ 9', 41", 2/10, καὶ ἀργότερον ὁ Χρήστος Χιώτης τοῦ Ἀπόλλωνος μὲ 9', 5", 8/10, ὁ Ἰωάν. Μερκεκούλιας τοῦ Ὀλυμπιακοῦ μὲ 9', 1", 8/10, καὶ ὁ Μιχ. Δήμου μὲ 9', 13", 6/10.

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΟΜΑΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 14)

λάμια της, τὶς κρυφὲς καλύψεις της, τὶς βουλγαρικές καὶ τὶς Ἑλληνικές. Τὶς πλάκες ποὺ πλένε σιγὰ καὶ ἀθόρυβα, καὶ τὰ ξαφνικὰ ντουφεκίδια. Τοῦτον τὸν κρυφὸν ἀγῶνα, ποὺ κανένας δὲν μποροῦσε νὰ φανταστῇ, ἐγὼ τὸν ἄκουσα ἀπὸ πρῶτο χέρι. Ἔτσι ὅπως τὰ ἔλεγε ὁ Καπετὰν Παναγιώτης. Ἀστραφετὴ ἢ ματιά του, καὶ κάθε φορά ποὺ ἤθελε νὰ ἐξηγήσῃ κάτι πρὸς τοὺς παπᾶ-Στέφανο, σηκώνονταν καὶ μᾶς ἔκανε ἀναπαράστασις χάμω στὸ χῶμα τῆς αὐλῆς:

—Νά, ἐτσι...ἐτσι εἶναι... Ἐδῶ εἶναι ἡ καλύβα ἢ δική μας. Κάθε νύχτα βγαίναμε στὰ χωριά, νὰ ἐνθαρρύνουμε τοὺς χωρικοὺς καὶ νὰ τοὺς προστατέψουμε ἀπὸ τὰ βουλγαρικὰ σώματα. Νὰ τοὺς κατηχήσουμε, νὰ τοὺς δώσουμε κουράγιο. Οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Τούρκοι τοὺς ἔχουν τρομοκρατήσει μὲ τὸ μαχαίρι... Ἔτσι εἶναι μὲ τὸ μαχαίρι. Ἔτσι ποὺ σοὺ τὰ λέω! Μὲ τὸ μαχαίρι ἐκεῖνοι... Μὲ τὸ λόγο καὶ τὴ νοθεσία ἐμεῖς, νὰ τοὺς ἐνπνέσουμε τὸν ἐλληνισμό τους. Κι ὅπου δὲν πιάνει τὸ καλὸ, ἀγριεύουμε καὶ ἐμεῖς, μὴ θαρρεῖς! Στὴν ἀρχή, ἅμα πῆγα στὴ λίμνη καὶ ἐβλεπα ξύλο καὶ σκοτωμὸς λυπόμουν. Μὰ ὕστερα βλέποντας τὰ βασανιστήρια ποὺ ἔκαναν οἱ Βούλγαροι στοὺς δικούς μας, ἀγρίεψα καὶ δὲν λυπάμαι πιά...

Ἀκουγα ἐγὼ, ἄκουγα σὰν τὴ διψασμένη γῆ ποὺ δέχεται τὴ βροχὴ. Περιπολίες, ντουφεκίδια, γκράδες, μπόμπες, αἵματα. Ὁ Ἀρχηγός, ὁ Ἑλληνισμός, ἡ Ὁρθοδοξία. Ὅλα εἶναι δυνατὰ γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Πατρίδας. Ὅλες τὶς θυσίες ἔχει χρέος νὰ τὶς κάνῃ κανεὶς γιὰ τὴν Πατρίδα. Καμμιὰ ἀμφιβολία δὲν χωροῦσε σ' αὐτό. Ἡθελὰ βέβαια κάπως νὰ μῶ καὶ γὼ στὴν κουβέντα, νὰ ποῦμε κάτι καὶ γιὰ τὸν ἥρωά μου, μὰ δὲν τολμοῦσα. Ἀκουγα μόνον. Ἦταν καὶ πράγματα ποὺ δὲν τὰ καταλάβαινα. Ἐμειναν μέσα μου κενὰ. Δύο-τρεῖς φορές ὁ Καπετάνιος μίλησε μὲ περιφρόνησι γιὰ ἄλλους καπετανανοὺς καὶ γιὰ ἀντάρτες... Κι ὁ παπᾶ-Στέφανος ἄκουγε καὶ θύμωνε: —Τοὺς ἀτιμους, ἔλεγε, τοὺς ἄθλιους! Σεχνῶνε γιατί πῆγαν στὴ Μακεδονία;

Κι ἐγὼ δὲν καταλάβαινα. Γιὰ μένα, ὅλοι οἱ πῆγαιναν νὰ πολεμήσουν στὴ Μακεδονία, ἦσαν σὰν τὸν Παῦλο Μελά. Μ' αὐτὸν ἔπρεπε νὰ μοιάζον στὴν ψυχὴ, καὶ ἀκόμα στὴν ὁμορφιά. Βέβαια ὁ Καπετάν Παπατζανέτας δὲν ἦταν ὁμορφος. Ἔτσι ξερακιανὸς καὶ ἀδύνατος καὶ κακοντυμένος, δὲν εἶχε στὴν ὄψιν τίποτα κοινὸ μὲ τὸν ἥρωά μου. Εἶχε ὅμως αὐτὴν τὴν σπίναν στὸ βλέμμα καὶ ἓναν παλμὸ στὴ φωνή, ποὺ ἀκούγοντάς τον δὲν ἐνοιαζόσε τίποτα νὰ προδῇ τὸν ἥρωά μου.

(Σχέδιο ΣΤ. ΠΑΤΣΟΥΡΗ)

Ἀπὸ τὸ βιβλίο «ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΑΓ ΜΕΛΑ, τὸ λινόταρι καὶ τὸ φέδι»

ΜΑΡΜΑΡΥΓΕΣ

★ Ὁ ἀλλήθινος δάσκαλος μοιάζει μὲ τὴ λαμπάδα τοῦ παπᾶ στὴν Ἀνάστασι: λυώνει δίνοντας φῶς.

★ Πολλὰς φορές τὰ ἐρεῖπια πνίγουν τὴ βλάστησι: κάποτε ὅμως κάποιο δέντρο θριαλεῖ, θρασμονᾷ, καὶ ἡ οἷζα του, θυμωμένη καὶ ἐκδικητὴ, κρημνίζει τὰ ἐρεῖπια.

ΑΡΙΣΤ. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα

ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΙ ΤΟΥ ΜΠΟΥΡΙΝΤΑΝ

Ο Γάλλος γεωργὸς Μπουριντάν ἀγόρασε στὸ παζάρι ἓνα γαῖδουρι, τὸ πῆγε στὸ χωράφι του καὶ ἀφοῦ τοῦ ῥιξε ἓνα δεμάτι σανό, ἔφυγε.

Ἡ γυναίκα του χάιδεψε λίγο τὸ καινούριο ἀποκτημα καὶ ἀφοῦ τοῦ ῥιξε ἓνα δεμάτι σανό, τράβηξε βιαστικὰ γιὰ τὸ γειτονικὸ χωριό.

Μόνο πιά τὸ ὑπομονητικὸ ὑποζύγιο, δεμένον στὸν κορμὸ ἐνὸς ἱσκιερὸ δέντρου, ἔκανε λίγα βήματα, κοίταξε δεξιά, ἀριστερά, κάτου, ἀπάνου, ... κελᾶδισε, καὶ νοιώθοντας πείνα, ἔσκυψε στὸ σανό. Μὰ τὰ δεμάτια ἦτανε δύο καὶ χωριστὰ ριγμένα. Ποιὸ νὰ προτιμήσῃ; Τὸ δεξὶ ἢ τ' ἀριστερό;

Σκέφθηκε πολὺ τὸ πρᾶμα, ξανάσκυψε, μὰ πάλιν δὲν ἀποφάσισε ἀπὸ ποῦ νὰ πρωταρχίσῃ.

Πέρασε ἡ ὥρα, πῆγαινε νὰ βασιλέψῃ ὁ ἥλιος καὶ ὁ γαῖδαρος, ἀν καὶ πεινοῦσε πολὺ, ἔμεινε νηστικός: τὸν ἔτρωγε ἡ ἐννοια.

Μὲ τὸ σούρουπο, ὅταν ὅλα γύρω θάμπωσαν, εἶπε νὰ κάνῃ τὴν ἀρχὴ ἀπὸ δεξιά, μιά καὶ δὲν πολυέβλεπε τ' ἄλλο δεμάτι. Μὰ καθὼς ἔσκυβε καὶ ἀνοίγε τὶς μασέλλες του, πέρασε χαμηλὰ σὰν ἀστραπὴ ἓνα χελιδόνι, πῆρε ἀπὸ τ' ἀριστερὸ δεμάτι ἓνα ἀχεράκι καὶ στὴ βιασύνη του χτύπησε μ' αὐτὸ τὸ μάτι τοῦ γαϊδάρου.

Τότε ἐκεῖνος γύρισε καὶ κοίταξε. Ἐκεῖ ἦταν καὶ ὁ ἄλλος πειρασμός, ἀπειράχτος. Ἄν ἀρχίζε ἀπ' αὐτόν; Ἐσκυψε χαμηλὰ νὰ πάρῃ τὴν πρώτη... μπουκιά, μὰ μιά σαύρα, ποὺ σέρνονταν ἀπ' τὴν ἀντίθετη μεριά, τράβηξε τὴν προσοχή του. Εἶχε, λοιπόν, σίγουρα καὶ ἄλλο μεζὲ ἀπὸ κεῖ, ὅσο καὶ νὰ τὸ ἔλεγε, δὲν μποροῦσε νὰ τὸ λησμονήσῃ. Τί νὰ κάνῃ;

Ἔτσι, μ' ἀμφιβολίες, δισταγμούς, ἀβάσταχτη πείνα καὶ φοβερὴ αὐπνία πέρασε ἡ νύχτα.

Τὸ πρωτὶ εἶχε τὰ χάλια του. Μόνο λίγες γουλιές

Μὲ τὸ καμμένο αὐτὸ γαῖδουρι μοιάζον οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀναβάλλουν καὶ διστάζουν.

ΔΑΝΑΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΝΕΑ

ΓΑΛΑ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΑΠΟ ΧΟΡΤΑ

Ξαίραμε πὼς οἱ ἀγελάδες παράγουν τὸ γάλα τους ἀπὸ τὴ χλόη, ἀπ' τὸ χορτάρι. Ἀπὸ κεῖ ἴσαμε νὰ κάνουν γάλα μέσα σ' ἓνα ἐργοστάσιο, χρησιμοποιώντας τὴ χλόη, νὰ ἔνα βῆμα ποὺ δὲν εἶχαν ἀκόμη τολμήσῃ νὰ κάνουν. Ἐ, λοιπόν, ἐγινε, ἡ σχεδόν! Ἐνας Ἀγγλὸς ἐρευνητὴς κατώρθωσε νὰ παρασκευάσῃ βιομηχανικῶς γάλα, χωρὶς ἀγελάδες! Παίρνει χλόη, τὴ λιώνει μὲς στὸ νερό, τὴ θερμαίνει ὡς τὸ διαχωρισμὸ τῶν πρωτεϊνῶν, προσθέτει ἔπειτα βιταμίνες, ἄλατα, φυσικὸ λίπος,

νερό εἶχε ρίξει μέσα του ἀπὸ τότε ποὺ πῆγε σὲ κεῖνο τὸ καταραμένο χωράφι. Πρέπει νὰ ἦταν κακοὶ ἄνθρωποι τ' ἀφεντικὰ του ποὺ τὸν βάλανε σὲ τόσο δύσκολη θέσι. Μὰ τί νὰ ᾗχαν γίνε; Ἄν αὐτὸ δὲν εἶχε σημασία γιὰ τὸ δύστυχο ζῶο, ἔχει δίχως ἄλλο γιὰ τὸν ἀναγνώστη. Πρέπει λοιπὸν νὰ μάθῃ ἀμέσως πὼς εἶχαν κακοτυχῇσι καὶ ἐκεῖνοι. Ὁ Μπουριντάν, ποὺ ἦταν καλεσμένος γιὰ μάρτυρας στὸ δικαστήριον, καθὼς ἔτυχε νὰ εἶναι ἀπὸ φυσικοῦ τοῦ ἀψὺς καὶ δὲν ἔμαθε ποτὲ μήτε γράμματα, μήτε τρόπους, ἔβρισε τὸν πρόεδρον, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ βέβαια. Τὸν κλείσανε μέσα. Ὅσο γιὰ τὴ νοικοκυρά του, ἐκεῖνη βρῆκε τὸ μελᾶ τῆς μὲ μιά ἀνιψιά ποὺ πῆγε νὰ ξεγεννήσῃ — γιὰτὶ ἦτανε πρακτικὴ μαμμη — καὶ αὐτὴ κοίλοπονοῦσε δύο δλάκερες μέρες, λὲς καὶ θά ᾤφερνε στὸν κόσμον ἓνα Μέγα Ἀλέξαντρο!

Ἐμεινε λοιπὸν ὁ γαῖδαρος μόνος στὸ χωράφι ὥσπου ξεμέρωσε ἡ ἄλλη μέρα καὶ ἄλλες δύο ἀκόμη.

Εἶχε τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν πείνα. Πάσχισε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τοὺς πειρασμούς, ν' ἀμολυθῇ στὸν κάμπο καὶ νὰ φάῃ ὅ,τι βρεθῇ, ἄς ἦτανε καὶ ἀγκάθι, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ κόψῃ τὸ σκοινί. Ἐσκυβε νὰ τσιμπήσῃ ἀπὸ δεξιά, ἀλλὰ τ' ἀριστερὸ του μάτι ἔπιανε τ' ἄλλο δεμάτι καὶ τότε μετάνοιωνε καὶ ἔλεγε μέσα του: ἄς ἀρχίσω ἀπὸ τ' ἄλλο. Κι αὐτὴ ἡ δυσκολία νὰ πάρῃ μιὰν ἀπόφασιν τὸν ἔκανε νὰ ὑποφέρῃ, ὅχι μόνο ἀπὸ τὸ στομάχι, μὰ καὶ ἀπ' τὸ μυαλό.

Τέλος, γιὰ νὰ μὴν πολυλογούμε, ἀγαπημένε μου ἀναγνώστη, ὁ καμμένος ὁ κυρ-Μέντιος, ὅπως θά ᾔλεγε ἓνας παλιὸς παραμυθᾶς, ἤρθε καὶ λήγνεψε ἀπὸ τὴν ξενηστικομάρα καὶ ἀπὸ τὴ συλλογὴ, καὶ πρὶν νὰ σβῇ σὴν ἡ τρίτη μέρα τίναξε τὰ πέταλα ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ ποὺ οἱ νοικοκυραῖοι, ἀνταμωμένοι στὸ στίτι τῆς ἀνιψιάς, ποὺ ᾔχε γίνε πιά μάννα ἐνὸς ὠραίου ἀγοριοῦ, φτάνανε στὸ χωράφι.

Ὅταν ὁ ἄμμορος Μπουριντάν ἔκραζε στὴν ἀπελπισία του ἓναν ἀλμπάνη, τουτέστι πεταλωτή, ποὺ ὅταν ἦταν χρεια ἔκανε καὶ τὸν κτηνίατρο, μπάς καὶ μποροῦσε νὰ γίνῃ τίποτα, ἔμαθε πὼς τὸ ζῶον ἦταν ὀριστικὰ χαμένο, καὶ αἰτία ἔπρεπε νὰ ᾔναι ἡ πείνα! Τώρα, πὼς γίνεται ἓνας γερός γαῖδαρος, διαλεγμένος στὸ μεγάλο παζάρι ἀνάμεσα ἀπὸ σαράντα ἄλλους συγγαῖδαρους του, νὰ φορᾷ ἀπὸ τὴν πείνα ἐνῶ ἔχει μπροστά του δύο δεμάτια σανό, μήτε ὁ ἴδιος μποροῦσε νὰ τὸ χωνέψῃ, μήτε καὶ ὁ ἀλμπάνης, ποὺ ἤξαιρε μόνο τοὺς συνηθισμένους, φυσιολογικοὺς γαϊδάρους.

Μὲ τὸ καμμένο αὐτὸ γαῖδουρι μοιάζον οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀναβάλλουν καὶ διστάζουν.

ΔΑΝΑΟΣ

ὕδατ' ἀνθρακες. Ἔτσι, πετυχαίνει, ὅπως φαίνεται, ἓνα γάλα ἀνάλογο πρὸς ἐκεῖνο ποὺ κάνουν οἱ ἀγελάδες μας.

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΖΩΟΝ 400 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΕΤΩΝ

Ἀνάμεσα στὰ ζῶα ποὺ παρουσιάζει τὸ Μουσεῖο Φυσικῆς Ἱστορίας τῆς Ἰταλικῆς Γένουας ὑπάρχει καὶ ἡ Λιγκούλα, θαλάσσιον τέρας τοῦ εἶδους τῶν Βραχιόποδων, ποὺ ἔχει ἐπὶ πλέον καὶ μέλφος ὀστρακοειδοῦς. Σὲ πολὺ σπάνιες περιπτώσεις οἱ ναυτικοὶ συναντοῦν σήμερα ζωντανὰ λείψανα τοῦ εἶδους αὐτοῦ.

Ἀπὸ τ' ἀπολιθώματα οἱ εἰδικοί συνάγουν τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ Λιγκούλα ἔζησε εἰς τὴν Ὁρδοβιανὴν Περίοδον τῆς Γῆς, δηλαδὴ πρὶν ἀπὸ τετρακίσια ἑκατομμύρια χρόνια!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. 'Αγαπητός. 2. Οὐκ... με καθεύδειν τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπιον — 'Αναφέρεται στὸ μέλλον. 3. Συνεχόμενα σύμφωνα — εἶναι ὥριμος ὁ ἄνθρωπος αὐτός. 4. Μήτηρ τοῦ Οἰδίποδος. 5. Διαπράττω σφάλματα — Αὐτὸς ποὺ ὑπάρχει. 6. 'Αρθρον — Μουσικὴ νότα — Λεπτὸ νῆμα (αὐτ. ἀντιστροφ.). 7. 'Εξάγει πολλὰ ἡ Αὐστραλία. 8. 90 — Δὲν εἶναι ἄγραφο. 9. Προτρέπει — Διέταξε τὸν ἀποκεφαλισμὸν νηπίων.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. Σύμβολον τῆς ἀγνότητος. 2. 'Ο φορὼν ράσο. 3. 21. 4. Εἶναι ἀπαραίτητη εἰς τοὺς ἀνθρώπους. 5. Οἱ μισοί... Σλάβοι. — 'Ομοία σύμφωνα. 6. Αἰσθητήρια ὄργανα (ἀντισ.) — Σύμβολα τοῦ αἰωνίου Θεοῦ. 7. 58 — 84. 8. ... καὶ ἔθιμα — ὅ,τι καὶ στὸ 5 ὀρίζ. β. — 'Αρθρον (δοτ.). 9. 'Ελληνικὸς κόλπος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Γυμν. Σοφάδων - Καρδίτσας

ΣΚΑΛΑ

1
2
3
4
5

1. Φωνῆν
2. Σαρκοφάγον (καθαρ. δοτική)
3. 'Η ροδοδάκτυλη (καθαρ.)
4. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου (δοτική)
5. Οὐράνια σώματα

Μὲ τὰ ἀρχικά τῶν ζητουμένων λέξεων σὰς δίδεται θεὰ τῆς ἀρχαιότητος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ
Γυμν. 'Αρρ. Αἰγίου

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

"Εχουμε πουλιά καὶ κλαδιά. 'Όταν τὰ πουλιά κάθονται ἀνὰ ἓνα σ' ἕκαστον κλαδί, μένει χωρὶς κλαδί ἓνα πουλί. 'Όταν κάθονται ἀνὰ δύο, μᾶς περισσεύει ἓνα κλαδί. Πόσα πουλιά καὶ πόσα κλαδιά ἔχουμε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΡΔΑΣ
Γυμν. 'Αλμυροῦ

ΚΩΝ. ΜΠΑΛΑΛΗΣ
'Ιπποκρ. Γυμν. Κω

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΟΛΛΑΡΟΥ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»

Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 38, ΑΘΗΝΑΙ

● Τα καλύτερα Έλληνικά βιβλία για μικρά και μεγάλα παιδιά

● Αυστηρή επιλογή από την προσφορά των σπουδαιότερων Έλλήνων Συγγραφέων:

ΒΕΛΜΥΡΑ Κωστή: «ΠΟΥΡΝΑΣ» (ὁ σταυραδερφὸς τοῦ Διάκου).

ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ Γιάννη: «ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΟΝΙΑ» (ἀφήγημα).

ΔΕΛΤΑ Πηνελόπης: «ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ» — «Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ» — «ΣΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ» — «ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ» — «ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ» — «ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ» — «ΤΡΕΛΑΝΤΩΝΗΣ».

ΔΕΛΤΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α.: «ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ»

ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ Α.: «ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ» (μετάφρ.)

ΖΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗ Κ.: «ΣΑΒΟΥΑΡ ΒΙΒΡ» ('Οδηγὸς καλῆς συμπεριφορᾶς).

ΚΥΡΙΑΖΗ Παύλου: «ΓΑΛΑΖΙΑ ΠΟΡΕΙΑ» (Α' Κρατικὸ βραβεῖο).

ΚΟΝΙΔΑΡΗ — ΚΑΛΑΡΑ: «ΟΔΥΣΣΕΙΑ» ('Ανάγνωσμα δημοτικῶ).

ΚΟΥΡΤΙΔΗ 'Αριστοτ.: «ΙΣΤΟΡΙΕΣ» (ἀναγνωστικὸ Β' Δημοτικῶ).

ΚΟΥΡΤΙΔΗ — ΚΟΝΙΔΑΡΗ: «ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΧΡΟΝΙΑ» ('Ελεύθ. ἀναγνωστ. Δ' Δημοτ.).

ΜΑΤΣΑ Νέστ.: «ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ» (Μυθιστόρημα).

ΜΕΓΑ Γεωρ.: «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΘΥΘΙΑ» (Σειρὰ Α', Σειρὰ Β').

ΜΠΟΛΑΝΗ Μ.: «Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΤΖΩΝ ΝΤΟΥΛΙΤΑ», τοῦ ΛΟΦΤΙΝΓΚ ΧΙΟΥ, 'Ελλ. ἀπύδ.

ΜΥΡΙΒΗΛΗ Στράτη: «Ο ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ» — «ΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΤΕΤΑΡΤΟ».

ΟΥΡΑΝΗ Κώστα: «ΤΑΞΙΔΙΑ: ΕΛΛΑΔΑ».

ΠΑΛΛΗ 'Αλέξη: «ΙΛΙΑΔΑ» (Μετάφρασι).

ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ Ζαχ.: «ΤΑ ΨΗΛΑ ΒΟΥΝΑ» — «ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ» (ταξιδ. ἐντυπώσεις) — «ΟΘΩΝ» (καὶ ἡ ρωμαντικὴ δυναστεία).

ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ Θέμου: «ΓΙΑΛΟ — ΓΙΑΛΟ» — «ΕΔΩ ΒΥΘΟΣ» — «ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ» — «ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ»

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ 'Αγ.: «ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ»

ΣΑΒΒΑ Γεωρ.: «ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ» — «ΑΤΛΑΝΤΙΣ — ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΕΣ, με πλούσια εἰκονογράφησι καὶ ἄρτια βιβλιοδεσία.

● Ζητήστε ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «'Εστίας» **Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ** Σταδίου 38, τηλ. 223.136 ΑΘΗΝΑΙ, τὸν **ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ**. — 'Αποστολὴ βιβλίων συντομωτάτη.

Τὸ χαρτί εἰς τὸ ὁποῖον τυπώνεται τὸ περιοδικὸν μας εἶναι τοῦ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΥ
Σωκράτους 43 Τηλ. 527.413 — 521.716

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ

«ΙΔΕΩΔΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Η σειρά αυτή περιλαμβάνει βιογραφίες των διασημότερων επιστημόνων, εφευρετών, θαλασσοπόρων, εξερευνητών κ.λ.π., καθώς και των ιστορικών εκείνων προσώπων, που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια ιστορία. Μας προσφέρει μια ζωντανή εικόνα για την πορεία της ανθρωπότητας προς τον Πολιτισμό και την Πρόοδο. Είναι γραμμένα από δοκίμους συγγραφείς και σε ύφος απλό — έτσι που τα παιδιά τα διαβάζουν ευχάριστα.

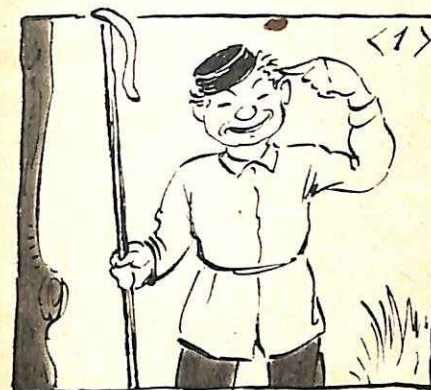
Η ΣΕΙΡΑ ΑΥΤΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ:

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
Ο ΞΕΝΟΦΩΝ
ΤΖΕΓΚΙΣ ΧΑΝ
ΜΑΡΙΑ ΣΤΟΥΑΡΤ
ΓΚΡΑΧΑΜ ΜΠΕΛ, ο εφευρέτης του τηλεφώνου
Ο ΦΟΥΛΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟ
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟ ΠΟΛΟ
ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΗ ΓΗ
Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ ΚΟΥΚ ΕΞΕΡΕΥΝΑ ΤΙΣ ΝΟΤΙΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ
ΙΩΑΝΝΑ ΤΗΣ ΛΩΡΡΑΙΝΗΣ (ΖΑΝ ΝΤ' ΑΡΚ)
Η ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ [ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ] ΠΟΛΟΥ
Η ΛΕΓΕΩΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΔΑΒΙΔ ΚΡΟΚΕΤ
ΛΙΝΚΟΛΝ ΚΑΙ ΝΤΟΥΓΚΛΑΣ
ΜΑΡΙΑ ΑΝΤΟΥΑΝΕΤΤΑ
Η ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΑΙ Η ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΑΡΜΑΔΑ
ΧΑΒΑ-Ι: ΤΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ ΤΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ
ΟΙ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΕΣ
Ο ΠΕΙΡΑΤΗΣ ΛΑΦΙΤ ΚΑΙ Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ Ν. ΟΡΛΕΑΝΗΣ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΚΟΤΛΑΝΤ ΓΥΑΡΝΤ
ΤΖΟΝ ΠΟΛ ΤΖΟΝΣ, Ο ΘΑΛΑΣΣΟΜΑΧΟΣ
ΑΔΕΛΦΟΙ ΡΑ-Ι-Τ. ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΕΦ-ΜΠΗ-Α-Ι (F.B.I.)
Η ΠΡΟ-Ι-ΣΤΟΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ
ΟΙ ΜΠΑΡΜΠΕΡΙΝΟΙ ΠΕΙΡΑΤΕΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ
Ο ΣΑΙΞΠΗΡ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΣΙΜΟΝ ΜΠΟΛΙΒΑΡ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΗΣ
ΟΙ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΑΡΚΕΤ.....

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΑΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΘΥΜΙΟΣ Κ' ΟΙ ΨΕΥΤΙΕΣ ΤΟΥ

Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

Ο Θύμιος, τσοπανόπουλο,
πὸν ὅλο ψευτιές σκορποῦσε,
καὶ γιὰ ξυπνάδα του τρανὴ
αὐτὸ τὸ θεωροῦσε,

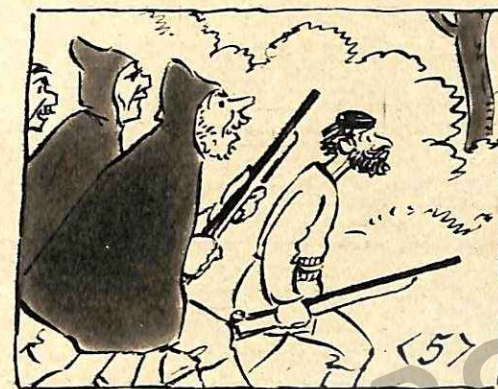
ἓνα βραδάκι φώναξε:
«Ἄλλοι καὶ τρισαλλοὶ μου...
Βοήθεια... Ἕνας λύκαρος
ἐμπήκε στὸ μαντρί μου».

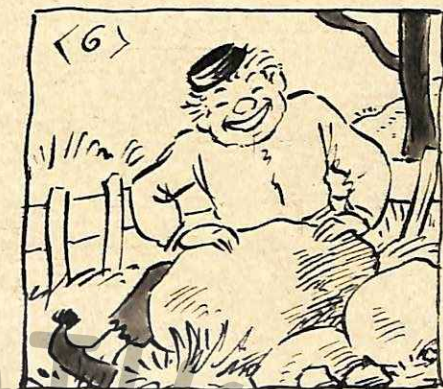
Καὶ τρέχουν οἱ τσοπάνηδες
ἀμέσως ὀπλισμένοι,
μ' αὐτὸς «χά-χάαα... γιὰ χωρατὸ
σὰς φώναξα, καημένοι».

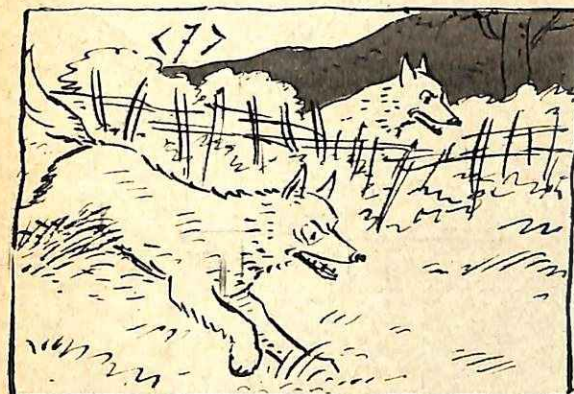
Ἄλλ' ὅστερα ἀπὸ τέσσερες
βραδιές, πὸν λέτε, πάλι
ὅλους ὁ Θύμιος τοὺς ξυπνᾷ
μὲ μιὰ φωνὴ μεγάλη:

«Βοήθεια... Ἕνας λύκαρος
στὴ στάνη τὴ φτωχιά μου.
Δὲν εἶναι φέμμα. Νάτονε,
χρμαίει στὰ πρόβατά μου.»

Καὶ τρέχουν οἱ τσοπάνηδες,
μὰ κείνος τοὺς κοιτάζει
καὶ «χα-χα-χάαα... σὰς γέλασα»
καὶ τώρα τοὺς φωνάζει.

Μὰ μιὰ βραδιά, στ' ἀληθινὰ δυὸ λύκους ἀντικρύζει.
Πάει νὰ τοῦ φύγῃ τὸ μυαλὸ
καὶ μὲ τὸ βλέμμα του θολὸ
«βοήθειααα... Μέσ' στὴ στάνη μου δυὸ λύκοι» ξεφωνίζει.

Μὰ μὲ θυμὸ οἱ τσοπάνηδες: «Ἄστονε... φέμμα θάναϊ».
Κ' ἔτσι, κανεὶς δὲν τὸ κουνᾷ,
ἄδικα ὁ Θύμιος ξεφωνᾷ
καί... πᾶν τὰ προβατάκια του καὶ πᾶν μανδύλα μὲ πᾶν...

ΕΝΙΣΧΥΣΑΙΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΠΟΙΟΥ ΣΙΑΥΡΟΥ

